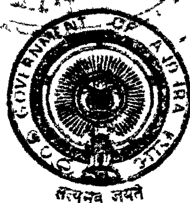
Issued March 1955

THE

ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY

(CAMP) WALTAIR

THURSDAY, THE 27TH MAY 1954.

VOLUME IX—NO. 2

CONTENTS

PRINTED AT

SREE RAMA PRESS,

MADRAS—21.

FOR THE SUPERINTENDENT, ANDHRA GOVERNMENT PRESS,

KURNOOL.

1955

PRICE: 6 *annas*

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY

THURSDAY, the 27th May 1954.

The House met in the T. L. N. Hall, Andhra University Campus, Waltair, at nine of the clock, Mr. Deputy Speaker, (Sri P. Suryachandra Rao) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

Starred Questions

MINISTERS AND GOVERNOR OF ANDHRA STATE

*641 Q:—Sri K. Govinda Rao.—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether all the Ministers and the Governor were absent from the Capital all at one time in the month of December;

(b) if so, for how many days, and

(c) the reason thereof?

The Hon. Sri T. Prakasam —

(a) No, Sir,

(b) and (c) Do not arise.

(ఎ) లేదండి. (బి) (సి) పై ప్రశ్నకు ఇచ్చిన జవాబునుబట్టి ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వవలసిన అవసరంలేనట్లు తేలింది.

Sri K. Govinda Rao — ఇదివరకు ఒకరోజున గవర్నరుగారు కాని, మొత్తం మంత్రులు అందరుకాని Capital లో లేకుండా వెళ్లిపోయినట్లు పత్రికల్లో పడింది. వానిని మీరు contradict చేయలేను. కాని ఇప్పుడు, మీరు అట్లా జరగలేదంటున్నారు. (No answer)

*642 Q:—Sri S. Narayanappa:—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Tungabhadra High Level Channel is included in the Five Year Plan;

(b) what the recommendations of the Andhra Government are;

(c) whether the Central Government have ordered for further investigation from 82nd mile onwards;

(d) whether the Planning Commission has ordered its execution;

[27th May 1954

(e) what the probable expenditure for its execution is; and

(f) the time contemplated for the completion of the scheme?

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi.—

(a) The answer is in the negative.

(b) The Government have recommended the inclusion of the scheme in the First Five Year Plan itself and the commencement of the work during 1954-55.

(c) The answer is in the negative. But this Government have sanctioned the detailed investigation of the canal beyond 82nd mile.

(d) The answer is in the negative.

(e) Rs. 12·76 crores.

(f) 4 to 6 years.

ఇక్కడ ఏదో పాతలెక్కలు వ్రాశారు అనుకోండి. నిన్న list చూస్తే, 19½ కోట్లు అని ఉంది.

Sri S. Narayanappa.— ఇప్పుడు ఈ తుంగభద్ర ఎగువకాలువ విషయములో ఆంధ్రప్రభుత్వంవారు ప్లానింగుకమిషనువారికి రెకమండ్ చేశాంఅని చెప్పారు. ఆ కాలవను ఉరవకొండవద్ద విభాగముచేసి పెన్నలో కలపడానికి సాధ్యమయే స్కీముగా రెకమండ్ చేశారా? లేక మరేదైనా స్కీము రెకమండ్ చేశారా?

The Hon. Sri N Sanjiva Reddi:— పాత ఛానలునే పెన్నలో కలిపి కడపజిల్లాకుకూడా నీరు ఇవ్వాలని చెప్పడంవల్ల ఖర్చుకూడా 19 కోట్లపైచిల్లరకు తేలింది.

Sri M. Bapayya Chowdary:— అధ్యక్షా! పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చడానికి ఈ తుంగభద్ర హైలెవల్ ఛానలుకూడా రెకమండ్ చేశాం అని చెప్పారు. హైద్రాబాద్‌కు ఆంధ్రకు అనుకూలమయ్యేటట్లు సిఫార్సుచేయకుండా ఒక్క ఆంధ్రప్రభుత్వానికే ఉపయోగపడేట్లు చేయమని చెప్పడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి?

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi:— హైద్రాబాదుకు ఆంధ్రప్రభుత్వానికి అనుకూలమయ్యేట్లు సెలెక్టుచేయమని చెప్పితే అలా చేయాలని ఎక్కడఉందో మాకు తెలియదు. అంతా కూడా ఊహాగానాలతో మాట్లాడడం ప్రారంభిస్తారు. అసలు మనవారంతా ఒకసారి ప్లానింగ్ కమిషన్ రిపోర్టు చదివితే బాగుంటుంది.

Sri T. Lakshminarayana Reddi:— ఇది అన్నిపార్టీలవారు ఒప్పుకున్న విషయం. ఈ 5 ఏళ్ల ప్రణాళిక క్రింద కేంద్రప్రభుత్వంవారు చేయవలసిన కార్యక్రమాలలో ఒకటిగా ఆలస్యంలేకుండా, 1955 వ సంవత్సరంలోపుగా దీన్ని తీసుకోడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా!

The Hon Sri N Sanjiva Reddi — అధ్యక్షా ! శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డిగారు ఇండిపెండెంట్. అలాంటప్పుడు అన్నిపార్టీలు ఒప్పుకున్నాయి అని చెప్తున్నారు. వారికి సంబంధించినంతవరకు ఆలోచించవచ్చు దీన్ని వెంటనే ప్రారంభించడానికి చాలా హృదయపూర్వకంగా ప్రయత్నిస్తాం. అలాచేయాలనికూడా మా ఆశ. ఢిల్లీగవర్నమెంట నుంచి ఉత్తరువులు వచ్చినవెంటనే పని ప్రారంభిస్తాం.

Sri S Venkata Rao — On a point of order Sir, 639 వ ప్రశ్న మళ్లీ తీసుకురాబడింది. నిన్న ఈ question పై supplementary questions వేయడానికి time లేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది కనుక దీనిని నిన్నటిదినంనుంచి ఈరోజుకు postpone చేయడం జరిగింది. దీనిని నిన్న మొట్టమొదట తీసుకురాకపోవడం వల్ల, ఇది చివర ఉండడంవల్ల supplementary questionsకు టైమ్ యివ్వకపోవడం జరిగింది. ఈరోజునకూడా దీనిని మొట్టమొదట వేయకపోతే ఆ అన్యాయమే జరుగుతుంది. అందుచేత దీనిని మొదటే తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri T Nagi Reddi — ఈ రెండు ప్రశ్నలు చాలా ముఖ్యమైనను, వీటిపై supplementary questions వేయటానికి time లేక, ఈ దినమునకు ఈ ప్రశ్నలను వాయిదావేయాలని కోరికున్నాము. ఈ Agricultural Labour Wages Act, Beedi workers strike, in Nellore, ఈరెండు సమస్యలు చాలా ముఖ్యమైనవి ఈరెండు ప్రశ్నలను మొట్టమొదటే వేసినట్లయితే వీటికి ఒక్కొక్కదానికి 5 నిమిషాలు time యివ్వడానికి వీలుంటుంది. అందుచేత ఈప్రశ్నలను ముందువేయించాలని కోర్తున్నాము.

Mr. Deputy Speaker —Is it a short notice question ?

Sri T Nagi Reddi :—Questions Nos 3. 640 A, and 639 were left over yesterday ఇందులో Agricultural Labour Wages Act, Beedi workers' strike చాలా ముఖ్యమైనవి. Supplementary ప్రశ్నలకు కొంచెం ఎక్కువటైమ్ వుంటుందని వీటిని ఈదినానికి తెచ్చాము.

Mr. Deputy Speaker :—I will put them after question No. 643.

TAKKAVI LOAN APPLICATIONS FROM NELLORE TALUK

*643 Q:—Sri K. Krishna Rao :—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state with regard to the applications for Takkavi Loans put in by ryots from Nellore taluk to the Revenue Department.

(a) the number of applications pending sanction as on 1-10-1953; and

(b) which are pending for (1) more than 6 months and less than one year; (2) pending for over 1 year and less than two years; and (3) pending for over two years and more?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—

(a) 86.

(b) (1) 18.

(2) 26.

(3) Nil.

Sri K Krishna Rao :—అయ్యా! ఎన్నో Application లు పెట్టి, ఎన్ని రోజులైనా, ఎన్ని నెలలైనా, కొన్నిసంవత్సరాలైనా ఆ లోన్స్ రావడంలేదు. పైగా డబ్బు అయిపోయింది అని చెప్పడం జరుగుతూఉంది. ఆవిధంగాచెప్పి ఆ application లను వాయిదా వేయడం జరుగుతోంది. అందువల్ల అప్లికేషన్‌లుపెట్టిన రైతాంగం చాలా నిరాశచెంది చాలా యిబ్బందులపాలౌతున్నారు. అందుచేత ఈవిషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందో చెప్తారా?

The Hon. Sri K Koti Reddi :—అసలు rule ప్రకారం 2 నెలలలోపలే sanction చేయాలని ఉంది. అయితే sanction అయినతరువాత ఒకసంవత్సరము కాలంలో కావలసిన security వుందో లేదో అని enquire చేసి చూడవలసిఉంది. తరువాత అన్నీ ready గా ఉన్నతరువాత sanction చేయవలసివుంది. Loan sanction అయి వచ్చేలోపల దాదాపు ఒకసంవత్సరంకాలం పడుతుంది. ఇప్పటికి 5 దరఖాస్తులు తప్ప అన్నీ dispose of చేశాము.

Sri K. Ramaiah Chowdary :— అధ్యక్షా! ఈ loans విషయంలో అమాయకులైన పేదరైతులు చాలామంది అప్లికేషన్‌లుపెట్టుకొని ఈ loans అసలురాక ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఈ loans వస్తాయేమోనని ఆశిస్తున్నారు. కాని రావటంలేదు. ఇలా లేకుండా అప్లికేషన్స్‌పెట్టుకున్న రైతులకు తిరిగి వారి application ల విషయం ఏమైందో వారికి ప్రభుత్వం వివరాలు పంపుతారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—Loans కొరకై వచ్చిన applications కు reply యిచ్చే విషయమై ఆలోచిస్తాము. Loans sanction అయితే దానికి ఆ loan sanction చేసినట్లుగా వారికి తెలియజేస్తాము, కాని యిప్పటినుంచి ప్రతిదానికి ఒక order లో reply యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తాము.

Sri M. Kune Rao :—అధ్యక్షా! పెద్దపెద్ద అర్జీదారులకే ఈ అప్పులు sanction చేయబడుతున్నాయి కాని చిన్నచిన్న రైతాంగమునకు sanction కావడం లేదు. పెద్దరైతులకు 6 నెలలలోపలే loans sanction అయిపోతున్నాయి. చిన్న రైతాంగం application లు పెట్టి 6 నెలలు, ఒకసంవత్సరం అయినా sanction

జరిగిపోయింది అని ఆ ప్రాంతములోని ఆఫీసర్లు చెప్తున్నారు. అలాగని చెప్తూ ముందుగా పెద్దపెద్ద రైతాంగానికి [illegible] చెప్తున్నారు. ఈ loans sanction చేసే విషయంలో చిన్నచిన్న రైతాంగానికి చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. ఈవిధంగా అన్యాయాలను జరగనియకుండా అరికట్టడానికి ప్రభుత్వంవారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

The Hon Sri K Koti Reddi — ఈ విధంగా general question వేస్తే ఎలాగ జవాబు చెప్పేది ఎక్కడ అన్యాయంజరిగిందో, ఏ ఏ ఆఫీసర్లు అన్యాయంగా ప్రవర్తించారో ఈ వివరాలన్నీ తెలుపుతూ specific instance ఉన్నట్లయితే దానిని నా దృష్టికి తీసుకువస్తే ఏదైనా చర్య తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎక్కడో ఏదో అన్యాయం జరిగిందని చెప్తే చర్యతీసుకోడానికి వీలుండదు.

Sri G. Latchanna — అప్పులను మీరు sanction చేయడంలో పట్టాలున్న వారికే loans ను యివ్వడం పరిపాటై పోయింది. జమీందారీ ప్రాంతంలోఉన్న రైతుకు పట్టాలు ఉండవు. వారికి loans లభించడంలేదు. అందువల్ల ఆ ప్రాంతములలోని పేదరైతులకు ఈ ఋణసౌకర్యం కల్గుటలేదు. వారికి చాలా కష్టంగాఉంది. ఈ విషయం 2 యేండ్లుగా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నా, వారికి అప్పులు యివ్వడంలేదు. భూములను సాగుచేసుకొనే రైతులకుకూడా ఈ ఋణాలు యిచ్చుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేస్తుందా?

The Hon Sri K Koti Reddi — Joint పట్టాలు ఉన్నట్లయితే ఈ ఋణాలు యివ్వడానికి కొంచెంకష్టం. Joint పట్టాదారులకు ఈ ఋణాలు యివ్వడంవల్ల కొంత యిబ్బందిఉంది. Joint పట్టాలున్నవారిలో వ్యవసాయంచేసేవారికి ఈ ఋణం యివ్వడానికి తక్కినవారు ఒప్పుకుంటే వారికి ఈ ఋణములను సాధ్యమైనంత త్వరలో యివ్వడానికి గవర్నమెంట్ ఉద్దేశపడుతోంది. అందుకోసమై instructions యిస్తాము.

SHORT NOTICE QUESTIONS.

BEEDI WORKERS' STRIKE IN NELLORE

* 640 A.Q. Sri G. C. Kondaiah :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state :

(a) as to why the beedi workers are on strike in Nellore ; and

(b) what are the efforts of the Government to settle down the strike, if any ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—*(a)* The reason for the strike is that the beedi workers in the beedi factories wanted the rate of wages increased from Rs. 1-8-0 to Rs. 2, per every thousand beedies rolled. The proprietors of the beedi factories did not

concede to this demand, as they are of the opinion that the wages paid are the most that can be paid under the circumstances.

(b) The Labour Commissioner and the Labour Officers, went to Nellore but they failed in their effort to conciliate, and the Collector also has formed a committee with two representatives of the employees and two from the employers and he has asked the Sub-Collector to be the chairman, so that they may solve the problem that is facing.

Sri G Kondaiah —అధ్యక్షా! ఇప్పుడు మంత్రిగారు బీడీకంపెనీ యజమానులు 1000 బీడీలు చుట్టినందుకు కార్మికులకు కూలి 1-[illegible]-0 రూపాయి యిస్తామని అన్నట్టు, 2 రూపాయిలు యివ్వమని అడిగినట్లు చెప్పారు. బహుశా అది తప్పేమో అనుకుంటాను. అసలు 500 బీడీలకు 1-3-0 యిస్తూంటే వాళ్లు ఆకులు కత్తిరించినందుకు 5 అణాలు యివ్వాలి. అపుడు వారికి 1-3-0 మాత్రమే మిగులుతుంది. 500 లకు 2 రూపాయలైతే ఆకులకు 5 అణాలిచ్చేస్తే రూ. 1-11-0 లు గిడుతుంది అని. అందువల్ల 500 లకు 2 రూపాయిలు కూలియివ్వమని కార్మికులు అడిగారు. ఆ యజమానులు యివ్వముఅంటే సమ్మె చేశారు. ఆ సమ్మెను వారు notice లేకుండా చేయలేదు. ఆ ప్రాంతంలోని Labour ఆఫీసరు, "మీరు notice లేకుండా సమ్మెచేసినందువల్ల మీ సమ్మెను గుర్తించుటలేదు, మీరు సమ్మె చేసినకారణం మంచిదే అయినా, న్యాయంగా ఉన్నా నేను మీకు అనుకూలంగా ఏమీ చేయలేను," అని చెప్పారట. శాంతియుతంగా ఆ వర్కర్లు పికెటింగ్, సత్యాగ్రహం చేస్తుంటే వారిని హింసించడం, అరెస్టుచేయడం, లాఠీచార్జీచేయడం జరిగింది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం పరిశీలించి తగిన చర్యతీసుకుంటారా? అని అడుగుతున్నాను.

The Hon Sri D. Sanjivayya :— ఇది నిజంగా ప్రశ్నకాదు. ఒక చిన్న ఉపన్యాసం. అసలు strike చేయడానికి ముందుగా నోటీస్ యివ్వవలసి ఉంది కాని వారు ఆవిధంగా నోటీస్ యివ్వలేదు. అందుచేత అది illegal గా ఉంది. పికెటింగ్ చేస్తుంటే అరెస్టుచేశారు, లాఠీచార్జీ చేశారు అన్నారు. దానికి నేను సమాధానం చెప్తున్నాను.

On 13-5-1954 The beedi workers in Nellore went on strike.

... ...

Sri T. Nagi Reddi :—ఇది ఇంగ్లీషులో చదివితే నిజంగా కొంతమందికి అర్థం కాదు. దీనిని కొంతమంది అర్థంచేసుకోరని తెలిసికూడా మంత్రిగారు దీనిని ఇంగ్లీషులోనే చదివి వినిపిస్తున్నారు. దీనిని చూసి మంత్రిగారు తెలుగులో చెప్పడానికి వీలవుతుందని, అలాగ తెలుగులో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— ఇంగ్లీషుకాగితాన్ని చూస్తూనే తెలుగులో చెప్పే అర్హత నాకుఉంటే.........

Sri T. Nagi Reddi :—Try చేసినట్లయితే మీకు వస్తుంది.

The Hon Sri D Sanjivayya — అయితే [illegible] చెప్తున్నాను. 1-5-54 తారీఖున కొంతమంది కార్మికులు strike గా పాల్గొని, మిగతా కార్మికులపై, యజమానుల ఇళ్లపై రాళ్లను, సోడాబుడ్లను రువ్వడం మొదలుపెట్టారు. ఇంకొక కారణం ఏమిటంటే 25 మంది కార్మికులు కలసి, యజమానుల ఇళ్లదగ్గర, మిగతా కార్మికుల ఇళ్లదగ్గరకొచ్చి వాళ్ల families లోపలనుంచి బయటికి, బయటనుంచి లోపలికి వెళ్లడానికి అటంకపెట్టి వారికి చాలా యిబ్బంది కలుగజేశారు. అప్పుడు, Magistrate, Deputy Superintendent of Police, ఇద్దరూ వచ్చినా వారు ఈ పనులు మానలేదు. అప్పుడు వారిపై లాఠీచార్జీచేసి, అరెస్టుచేయవలసి వచ్చింది.

Sri G C Kondaiah — రాళ్లురువ్వడం జరిగినట్లయితే non-violent methods అవుతాయా? అవిధంగా కాదని local పత్రికలు వ్రాశాయి. విచారణకమిటీ రిపోర్టుయిచ్చేలోగా యజమానులు దొంగకార్మికులను తేకూడదని అంగీకరించారు కాని ఆ కమిటీతీర్పు యిచ్చేలోగా దొంగకూలీలను తేవడంవల్ల దానికి అభ్యంతరం తెలుపుతూ శాంతియుతంగా పికెటింగు చేస్తుంటే violent turn కల్పించడానికి యజమానులు కూలీలచే రాళ్లు రువ్వించారని ఒక version వున్నది. మంత్రిగారు దీనిని విచారిస్తారని చెప్పగలరా?

The Hon Sri D Sanjivayya — Pelting stones, and throwing of soda bottles, పికెటింగు అయితే నాకు అభ్యంతరం లేదు! కాని సమగ్రంగా పరిశీలనచేసి దోషులు ఎవరయినా శిక్షించడానికి వెనుకంజవేయమని హామీ యిస్తున్నాను.

Sri T Nagi Reddi — Agreement ప్రకారం తప్పుచేస్తే కార్మికులను మాత్రం arrest చేయడం, మానేజిమెంటుమీద చర్యలు తీసుకొనకపోవడం ప్రభుత్వ విధానమా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను?

The Hon. Sri D. Sanjivayya — ఏ agreement ఎవరు, ఎవరితో, ఎప్పుడు చేసుకున్నారో నాకు అర్థంకావడంలేదు; ఎవరు violate చేశారో నాకు అర్థం కావడంలేదు.

Sri T Nagi Reddi :—కలెక్టరు పరిష్కారప్రయత్నంచేసి ఒక agreement కు వచ్చారని, management ఒప్పుకున్నదనే విషయం ప్రభుత్వం మరచిపోయినదానిని మరల జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. సాధారణంగా agreement ను violate చేసిన మానేజిమెంటుమీదకాక, కార్మికులమీద చర్యలు తీసుకోవడమేనా ప్రభుత్వపాలన?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అది నాదృష్టికిమాత్రం రాలేదు. నాకు జిల్లాకలెక్టరు, లేబరుకమిషనరునుండి వచ్చిన రిపోర్టులనుబట్టి చర్య తీసుకున్నాం, మీకు ఎక్కడనుండి రిపోర్టువచ్చినదో నాకు అర్థంకాలేదు.

Sri M. R Appa Rao — Capitalists ను, మధ్యతరగతివారిని సిగరెట్లు కాలుస్తారని విమర్శించే ప్రతిపక్షసభ్యులు సిగరెట్లు కాల్చడం మానేసి బీడీలు కాలిస్తే కార్మికులకు encouragement వుంటుంది.

Mr Deputy Speaker — ఆ ప్రశ్న మరల చెప్పండి అప్పారావుగారూ.

Sir M R Appa Rao — Capitalists ను, మధ్యతరగతివారిని సిగరెట్లు కాలుస్తారని విమర్శించే ప్రతిపక్షసభ్యులు సిగరెట్లు కాల్చడంమానేసి బీడీలు కాలిస్తే కార్మికులకు encouragement వుంటుందని సూచిస్తున్నాను.

Sri T Nagi Reddi — బీడీలు చేయించేవారయినా సిగరెట్లు చేయించేవారయినా capitalist లే. చేసేవారు కార్మికులు. లాభాలుతీసేవారు కాపిటలిస్టులు. అందుచేత ఏది కాల్చినా ఒకటే.

Sri B Sankarayya — నెల్లూరు బీడీకార్మికులు కోరినటువంటి కోరికలు మద్రాసుప్రభుత్వం నియమించినకమిటీ న్యాయంగావున్నవి అన్నది. ఈ సూచనలను కొద్దిమంది యజమానులు అంగీకరించలేదు. ఈసమ్మెను అన్ని రాజకీయ పార్టీలు బలపర్చుతున్నాయి. ప్రభుత్వం లాటీచార్జీలు, అరెస్టులు లేకుండా వెంటనే settle చేయడానికి తగుచర్య తీసుకుంటారా?

The Hon Sri D. Sanjivayya — అన్ని రాజకీయపార్టీలకుచెందినవారు ఈ సమ్మెను మద్దతుచేస్తున్నారని, సానుభూతి చూపుతున్నారని అంటారు. కాని యిది అక్రమమైన సమ్మె అయినపుడు దానిపై ఎందుకు సానుభూతి చూపుతారో నాకు అవగాహనకాలేదు.

Sri K. Malakondayya :— అసలు ఈ సమ్మెగురించి ఒకవిషయం మంత్రిగారు తెలుసుకోవలసిన అవసరంవున్నది. ఎందుకు యిది వచ్చిందంటే వేయి బీడీలు చుడితే 1-8-0 కూలీ యిస్తారు. ఈ వేయిబీడీలు చుట్టడానికి 12 గంటలు పడుతుంది. ఆకులు మడచడానికి ఒక అయిదణాలు కూలీపోతుంది; తరువాత ఆకులుమడవడానికి ఒకపావలా పోతుంది. పోతే వేయిబీడీలుచుట్టడానికి యింటిల్లిపాదీ, పిల్లలు, ఆడవాళ్లు మగవాళ్లు కలిసి పనిచేస్తే 1-3-0 కూలీవస్తుంది. దీనిమీద రోజుకు వేయిబీడీలకు 2-0-0 వచ్చినట్లయితే వీరో ఒకవిధంగా......

The Hon. N. Sanjiva Reddi :— ఇది ప్రశ్న వేయడమో లేక ముసలమ్మ కథ చెప్పడమో తెలియకుండావుంది.

Sri K. Malakondayya :— ఈ ప్రశ్న వివరాలు యివ్వడం అవసరమని చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— ఇది ప్రశ్నవలె లేదు. ఉపన్యాసమువలెవున్నది. కాలవ్యవధి చాలకారణంచేత క్లుప్తరూపంగా ప్రశ్న వేయండి.

Sri K Malakondayya :—న్యాయమైన 2-0-0 కూలికోసం కార్మికులు సమ్మెచేస్తుంటే ప్రభుత్వం దానికి ఎందుకు సహాయం చేయదని నా ప్రశ్న.

The Hon Sri D Sanjivayya —మీకింకా తెలియదేమో. ఆకులకు తదుపు తారుకూడా అలాగే చేనేతపరిశ్రమలో కండెలు వేయడం, రాట్నం వడకడం, పడుగు, పేక, యిట్లాంటి వివరాలున్నాయి. అవి చెబితే యేమి ప్రయోజనం. ఇట్లాగాక ఎవి మా demands అని కార్మికులు అడిగితే అవి సక్రమమైనవయితే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

Sri P. V. R. Gajapathi Raju .—The Hon. Minister said that there was a committee of five people appointed, two from the employers and two from the workers, may I know when this committee will give their report?

The Hon. Sri D. Sanjivayya .—I may inform the hon. Member that in spite of the best efforts on the part of the Collector the committee could not meet as often as it could, and they could not discuss the problem threadbare, and as such, I do not think they would be able to arrive at a decision.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — కార్మికులయొక్క సక్రమమైన కోర్కెలకోసం సమ్మెచేస్తే దానిని అక్రమం అని చెబుతూ చర్యతీసుకునేవిధానం మానుకుని వెంటనే యీసమస్యను adjudication కు refer చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

The Hon Sri D Sanjivayya — వారి కోరికలు సక్రమమైనటువంటివా అక్రమమైనటువంటివా అని చెప్పలేము. అది పరిక్షిస్తేగాని ఒక నిర్ణయానికి రాలేము. ఈ సమ్మెమాత్రం అక్రమమైనది.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu — సమాధానం సరిగాలేదు.

Mr Deputy Speakar — సమాధానం పూర్తయినతరువాత సరిగావుందోలేదో చెప్పాలి.

The Hon Sri D. Sanjivayya :— Dispute వుంటేనేతప్ప adjudication కు పంపడానికి వీలులేదు. Legal గా strike noticeయిచ్చి తెలియ జేస్తేనేతప్ప యిది dispute కాదు.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu —Dispute లేకపోతే strike రానేరాదు. Dispute, legal, illegal అని confuse చేస్తున్నారు. Dispute వున్నది. Legal సమ్మె అది. సక్రమమైన సమ్మెను అక్రమమైనది అంటున్నారు. ఇలాంటి ప్రభుత్వ పాలసీ విరమించి వెంటనే tribunal కు refer చేయడానికి అంగీకరిస్తారా ?

Tho Hon. Sri D. Sanjivayya :— అంగీకరించమని ముందే చెప్పాను. Legal, illegalఅని తేలితేగాని adjudication కు refer చేయడానికిమాత్రం వీలులేదు.

Sri M Venkatasubba Reddi —ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి కార్మికుల కూలి ఎక్కువచేయుటకు వీలులేదంటున్నారు. అందువల్ల ధర ఎక్కువచేసి, ఆ ధర ఎక్కువచేయుట వల్ల వచ్చేడబ్బు కార్మికులకు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

The Hon Sri D Sanjivayya —ఆలోచిస్తాం.

STARRED QUESTIONS

AGRICULTURAL LABOUR WAGES ACT

639. *1709. Q.—Sri G. Rama Rao —Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to bring in Agricultural Labour Wages Act; and

(b) if so, when?

The Hon. Sri D. Sanjivayya —

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Sri G. Rama Rao —అధ్యక్షా! ఈ సమస్యమీద Agricultural Wages Act తీసుకురావాలనే సమస్య, గత Madras Assembly సమావేశంనుంచీ మేము చెబుతూ వచ్చాం. చూస్తామని ప్రభుత్వం అప్పటినుంచీ promise చేస్తూనేఉంది. Labour చట్టం Central Government వారు చేసిన గత కొద్ది సంవత్సరాలనుంచీ వ్యవసాయకూలీల సంఖ్య ఎక్కువయింది. వలస కూలీలుకూడా ఎక్కువవుతున్నారు. వానితో వారి bargaining power పడిపోయింది. ఈ విషయమై గత Budget Session లో కూడా త్వరలో ఒకబిల్లు తీసుకువస్తామని promise చేశారు. అది ఎందుకు తీసుకురాలేదో, కారణం ఏమిటో తెలియజేస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya —దానికి దీర్ఘమైన సమాధానం చెబితే మళ్ళీ supplementary question లు రావు.

"The Minimum wages Act, 1948, passed by the Union Legislature provides for fixing minimum rates of wage for employment in agriculture and among other industries. The time limit for fixing the minimum rate of wage was 31-12-1953. After prolonged inquiry the Government of the composite State of Madras published draft rates of minimum wages for information of persons thereof and were considering the finalisation of the proposals in the light of criticism received thereto. Till the formation of this State they were not finalised. Relevant papers on the subject were received by this Government only at the end of November 1953 and the time was

extended, to come to a proper decision before 31-12-1953, as the rates notified by the Government of the composite State of Madras were too low to serve as a basis for the Andhra State. It was therefore considered that the whole matter should be re-examined in this State. Information in respect of the minimum wages to fix and the machinery employed for the proper enforcement of the provisions of the Act has been called for from the other States in India. Replies from some States have been received, replies from some others are due. The Government of India have since extended the time limit till the end of December 1954, to satisfy the statutory obligation. The matter is under examination in the light of the remarks of the Board of Revenue, the Director of Agriculture and the Commissioner of Labour, Andhra."

Sri K Rajagopal Rao.— పొడుగైనసమాధానం కాబట్టి అది table మీద పెట్టిస్తారా ?

Sri M Veerabhadram —అధ్యక్షా ! వేతనాలకు సంబంధించి, అవి అభివృద్ధి చేస్తామని చెబుతున్నారు. దానిప్రకారం Advisory Board వేసి ప్రభుత్వం తిరిగి నిర్ణయిస్తుందా ?

The Hon Sri D Sanjivayya .— Advisory Board అని ఇదమిద్ధంగా చెప్పలేను. ఏవిధంగాచేస్తే బాగుంటుందో ఆవిధానం అనుసరిస్తాం.

Sri C. Subbarayudu .— కనీసవేతనాలు చేసేటప్పుడు, చేయక ముందు, agricultural products కు minimum rates నిర్ణయించుటకు పూనుకుంటుందా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya —అవసరం ఐతే.

Sri C. V. K. Rao :— ఆంధ్రప్రభుత్వము, Central Government వారి memorandum కు సమాధానం పంపిందేమో చెబుతారా? ఈ వేతనాలనుగురించి ఆంధ్ర గవర్నమెంటు Central Government కు పంపిఉంటుంది. ఏమిసమాధానం పంపారో చెబుతారా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya — మీరు అపార్థంచేసుకుంటున్నారు. Government of India కు మాకూ జరిగిన సంప్రతింపులు ఏమీలేవు. అయారాష్ట్రాలలో ఎట్లాజరుపుతున్నారని అడిగాము. కొన్నిరాష్ట్రాలనుంచి జవాబులువచ్చినవి. కొన్నిరాష్ట్రాల నుంచి రాలేదు.

Sri V. Chidanandam :—అధ్యక్షా ! చల్లా సుబ్బారాయుడుగారి ప్రశ్నకు సమాధానంగా వ్యవసాయపంటలకు ధరలను నిర్ణయించుటకు పూనుకుంటామన్నారు. ఆట్టినంద ర్భాలు ఎక్కడ ఎందువల్ల కల్గుతాయండీ!

The Hon. Sri D. Sanjivayya — ఎట్టిసందర్భాలలో కల్గుతాయో అట్టి సందర్భాలలోనే.

Sri V Sri Krishna — కనీసవేతనాలు 1948 లోనే నిర్ణయించాము. స్వరాజ్యంవచ్చి 6 సంవత్సరాలైనా, ఆంధ్రరాష్ట్రంవచ్చినా కనీసవేతనాలకు అవసరం ఏమి కల్గిందో చెప్పకపోతే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. వ్యవసాయ కూలీలలో పోటీ వస్తుంది. ఈపనికి పూనుకొనుటకు కృషిచేస్తారా?

The Hon Sri D. Sanjivayya :— నేను చదివిన సమాధానం వినలేదనుకుంటాను. 46, 48 అంటున్నారు. పోటీఉన్నమాట వాస్తవమే 53 డిసెంబరువరకూ టైమిచ్చారు. Government of India వారు మరల ఒకసంవత్సరంకు అనుమతి ఇచ్చారు

Sri G. Latchanna — అధ్యక్షా! మొదట proposal ఉన్నదా అంటే లేదని సమాధానం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఆలోచిస్తామంటున్నారు. అది సంతోషమేకాని కనీసపు వేతనాలు నిర్ణయించడంలో వ్యవసాయపంటలకు కనీస ధర నిర్ణయించడం అవసరమా, లేదా అని ఆలోచిస్తున్నారా? అవసరం ఉన్నదో లేదో పరిశీలనకూడా జరగలేదా?

The Hon Sri D. Sanjivayya — అది వారు చదవలేదు పాపం. The Government proposal is to bring in an Agricultural Labour Minimum Wages Act అని ఉన్నది. దాన్ని అమలుపరుచుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయుచున్నది.

Sri G Latchanna .— రెండోభాగానికి సమాధానంరాలేదు. కనీసవేతనాలు అవసరమైతే చేస్తామన్నారు. కనీస ధరల నిర్ణయం అవసరం ఉందా లేదా? నిర్ణయం చేయలేదా?

The Hon Sri D. Sanjivayya :— జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకూ నిర్ణయం చేయలేదు. అవసరమైనప్పుడు కనీసధరల నిర్ణయంవిషయం చూస్తాం.

Sri T. Nagi Reddi ·— ఉమ్మడిరాష్ట్రంలో ఉండగా ప్రభుత్వం కొన్ని recommendations కావాలని ఉద్యోగులను అడిగినట్లు, 1953 లో మనరాష్ట్రవిభజన తరువాత, విభజనకుపూర్వం కొన్ని సూచనలు ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. ఏ ఏ సూచనలు ఇచ్చారు? అవి table మీద పెడతారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అది మీకోరికే ఐతే చేస్తాం.

Sri T. Nagi Reddi :— ఎన్నిరోజులలో చేస్తారో చెబుతారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— ఎన్నిరోజులని చెప్పలేను, త్వరలోనే చేస్తాం.

K. G. HOSPITAL ADVISORY COMMITTEE, VISAKHAPATNAM.

*644 Q—Sri M. Veerabhadram—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state:

(a) the functions of the Hospital Advisory Committee in King George Hospital, Visakhapatnam ;

(b) the names of persons serving on it,

(c) the number of visits paid by each member of it to the Hospital from 1-10-1953 up-to-date,

(d) the number of suggestions and remarks made by each member ; and

(e) the action taken thereon?

The Hon. Sri D. Sanjivayya.—

(a) The functions and main business of the Hospital Advisory Committees in any Government Medical Institution as well as in this institution are to keep the Director, Medical Services and the Government informed of the needs of the hospitals as viewed by the Public. The committees can also be helpful in stimulating the interest of the lay public in the welfare of the hospitals in strengthening the hands of the Superintendents of the Hospitals in their efforts to improve the Institutions. Individual members of the Committee in their capacity as non-official visitors can also assist to a great extent, in popularizing the institutions and in increasing the comforts of the patients.

(b) The following persons are serving on the Advisory Committees of the hospital.

President: Collector, Visakhapatnam (Sri J. P. L. Gwyan, I.C.S.)

EX-OFFICIO MEMBERS

1. Superintendent, K. G. Hospital, Visakhapatnam (Dr. S. N. Gantayet, M. B. B. S., D. O. (Oxon).

2. Executive Engineer, Public Works Department, Visakhapatnam (Sri P. V. Abraham, B. E.)

3. Chairman, Municipal Council, Visakhapatnam. (Sri A. V. Bhanoji Rao).

4. President, District Board, Visakhapatnam. (Sri G. B. Apparao.

[27th May 1954

NON-OFFICIAL MEMBERS

1. Srimathi K. Kamala, Second representative of the Visakhapatnam Municipality.
2. Sri I. Satyanarayana, Second representative of the Visakhapatnam District Board.
3. Srimathi Rama Devi Bhanoji Rao.
4. Srimathi Ratna Shivaraman, M. A., M. Litt.
5. Srimathi S. Kamala Devi.
6. Sri P. Narasinga Rao B. A., B. L.
7. Sri N. Alahasingari, B. A., M. B. B. S.

(c) The following two non-official members have visited the hospital once during the period.

1. Sri P. Narasinga Rao, B. A., B. L., on 3rd February 1954 and
2. Srimathi Ratna Shivaraman, M. A., M Litt. on 9th February 1954.

(d) and *(e)*.— Sri P. Narasinga Rao did not make any specific suggestions, Srimathi Ratna Shivaraman made the following two suggestions in her remarks:

1. Extension of front verandah of the children's ward to provide for more moving space to the patients.
2. Construction of new blocks in the hospital for relieving congestion in the S 3 ward.

Suggestion (1):— The feasibility or otherwise of the suggestion is being examined.

Suggestion (2):— In 1952 the Government considered the question of constructing a surgical block of 56 beds in the hospital but deferred the scheme due to financial stringency.

Sri K. Govinda Rao:—ఇప్పుడు చాలామంది non-official members ను గురించి చెప్పారు. వాండ్లు చేసే పనులనుకూడ చెప్పారు. సూచనప్రాయంగా నేను చెప్పేది ఏమంటే, హాస్పిటల్ విషయంలో చాల ఘోరాలు జరుగుతున్నపుడు ప్రజాప్రతినిధులైన M. L. A. లను ఎందుకు ఈ కమిటీలకు నియమించకూడదు? ఇందుకు ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందా? దానివల్ల నష్టం ఏమైనా ఉంటుందా?

27th May 1954]

The Hon. Sri D Sanjivayya — నష్టం ఏమీలేదు. వేయవలసి ఉంటే చర్చ చేస్తాము.

Sri K V Ramasam — ఇప్పుడు non-official members అందరు విశాఖపట్టణానికే చెందినవారుగా ఉన్నారు. ఈ హాస్పిటలు ఒక్క విశాఖపట్టణానికేగాక జిల్లాక అంతకు చెందినది కాబట్టి మరికొంతమంది non-official members ను జిల్లాలోని పలు ప్రాంతములనుండి తీసుకొనవలెను. అందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా తీసుకొంటారా?

The Hon Sri D Sanjivayya — నేను ఆరోగ్యశాఖామంత్రి కాక ముందు ఈసభ్యులను వేశారు. వాండ్లు విశాఖపట్నంలో ఉండేవాండ్లో పల్లెలో ఉండే వాండ్లో నాకు తెలియదు. మీరు ఇచ్చిన సలహాలను ఇకముందు తీసుకొంటాము.

Sri P Pundarikakshacharyulu — Financial stringency వల్ల ఈ surgical block కట్టడం ఆగిపోయింది అని మంత్రిగారు చెప్పారు. తరువాతనైనా దానికి ఎందుకు ప్రయత్నంచేయలేదు.

The Hon Sri D Sanjivayya — Government have sanctioned a comprehensive scheme of improvements and extensions to the Andhra Medical College, Visakhapatnam, and opening a hospital attached to it at an estimated cost of 83 09 lakhs The surgical block is one of the schemes included in the number of schemes కాబట్టి అంతా క్రమేణా చేస్తాము.

Sri M Veerabhadram — ఈ non-official members నుండి ఇద్దరు హాస్పిటల్ విసిటుకు వెళ్లారు. వెళ్లినటువంటివారు రోగులకు చికిత్సను సంబంధించి ఏ సలహాలు చెప్పలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. దీనివల్ల వారు రోగులకు సౌకర్యాలను గురించి ఆలోచించడం లేదని అనుకోనవలెనా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya .—ఆలోచించి ఉంటారు. Suggestions ఇవ్వవలసిన అవసరం కనపడలేదో ఏమో?

Sri G. Sivasankara Reddi — డిస్ట్రిక్టు, తాలూకాహాస్పిటల్సు యొక్క advisory Committees లో ఆ యా పట్టణాలలో ఉండేవాండ్లనే వేయవలెనని ఏమైనా నిబంధన ఉందా?

The Hon Sri D. Sanjivayya — అటువంటిది ఏమీలేదని భావిస్తున్నాను.

Sri M. Narayanaswamy :— ఈ non-official members యొక్క suggestions ఎప్పుడు వచ్చాయి?

The Hon Sri D. Sanjivayya:— దీనికి జవాబు నేను ఇచ్చిన సమాధానంలో ఉంది. 9-2-1954 న వచ్చింది.

ANDHRA STATE'S SHARE OF BOOKS FROM THE LIBRARY OF COMPOSITE MADRAS GOVT.,

*645 Q.—Sri G. C. Kondayya :—Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state

(a) whether the Andhra State's share of books from the Library of the Composite Madras Government has been duly given, and

(b) if so, the number of such books and the basis on which the division was made?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—

(a) and (b).—It is not known which library is referred to here. The Telugu manuscripts in the Oriental Manuscripts Library belonging to this State are retained in the Oriental Manuscripts Library, Madras, pending the question of opening an Oriental Manuscripts Library for the Andhra State. Out of nearly 15,000 books and publications in the Madras Secretariat Library, nearly 2,000 books and publications have been supplied to this Government. About 2,600 volumes consisting of reference books etc., were received from the Library, of the Madras Legislature Secretariat. The Connemara Public Library, Madras is more, a cultural amenity rather than a material asset. The question of the Andhra State getting its share of books will, however, be taken up at the time of the division of assets and liabilities.

Sri G C Kondayya :— మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఏ లైబ్రరీో తెలియకుండ ఉన్నదని చెప్పారు. ఇది స్పష్టంగానే ఉన్నది. అది Legislature Library అందులో ఎంత share ఆంధ్రకు ఇచ్చారు?

The Hon. Sri S B P. Pattabhirama Rao — ప్రశ్నలో ఆ అర్థం ఉంది అని వారు చెప్పేవరకు, అనుకోలేదు. జవాబు సమగ్రంగా ఇచ్చాను. Legislature లైబ్రరీని గురించి అడిగారు.

As regards the Legislature Secretariat Library, about 2,600 volumes consisting of reference books, reports, proceedings etc., were received. The question of the Andhra State obtaining its due share from the Legislature Secretariat will be settled along with the question of division of assets and liabilities.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు విభజనసమస్యను దీనితో కల్పుతామంటూరు. Oriental Library లో చాలా manuscripts ఉన్నవి. సెక్రటేరియట్ కూడా చాలా ఉన్నవి. దానిగురించి నేను మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ

జావూరు లైబ్రరీలో, కన్నిమెరా లైబ్రరీలో చాలాపుస్తకాలు ఉన్నాయి. ఆలస్యం ఐతే పాటిపోతవి. వెంటనే తీసుకొనివచ్చుటకు ప్రయత్నంచేస్తారా?

The Hon Sri S B P Pattabhirama Rao — వారు వినడం పొరపాటేమో?

The Telugu manuscripts in the Oriental Manuscripts Library belonging to this State are retained in the Oriental Manuscripts Library, Madras, pending the question of opening an Oriental Manuscripts Library for the Andhra State ఆంధ్రస్టేటులో Oriental Library open చేసేపర్యంతం మద్రాసులోనే ఆగ్రంథాలు ఉంచారు. Proportionate ఖర్చు భరించుతామని చెప్పాము. అంతా జాగ్రత్తగ ఉంటుంది. ఎక్కడకు పోదు. లిస్టు ఉంది. దానిప్రకారం claim చేస్తాం. Tanjore లో కూడ పుస్తకాలు ఉన్నాయి. వాటిని తీసుకొనివచ్చుటకు గట్టిప్రయత్నం చేస్తాము.

Sri T Nagi Reddi — రెండువేల ఆరువందల పుస్తకాలు, అనిచెప్పారు. అనేక లైబ్రరీలు ఉన్నాయి. వాటినుంచి కనీసం మనలైబ్రరీని స్థాపించి పునాదివేసుకొనుటకు, కావలసిన పుస్తకములను తెప్పించుకొనుటకు మనప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేస్తుందా? మద్రాసు ప్రభుత్వం ఇందుకు ఏమి జవాబు ఇచ్చింది?

The Hon Sri S B P. Pattabhirama Rao :— ఎన్నడు ప్రయత్నంలో లోటులేదని ప్రతిపక్షసభ్యులకు చెపుతున్నాను. ఇందులో కష్టము ఏమిలేదు. ప్రయత్నలోపములేదు. వారంతట వారు ఇచ్చినపుస్తకములు తీసుకొనివచ్చాము. ఈ 2 వేల 5 వందలు లెజిస్లేచర్ లైబ్రరీనుంచి తెచ్చాం. తక్కినవాటినిగురించి అడగడంలో లోపం లేదు. దానిని division of assets & liabilities చేసుకొనే సమయంలో అడుగవలెను. అప్పుడు వారు జవాబుచెప్పుతారు.

Sri T. Nagi Reddi — తాత్కాలికంగా ఉన్నటువంటి పుస్తకాలలో కనీసం మనకు రావలసిన వాటాలో 30% వస్తే ఒకలైబ్రరీని build చేసుకొనుటకు అవకాశం ఉంటుంది. వెంటనే వాటిని తెప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేస్తుందా?

The Hon. Sri S. B P. Pattabhirama Rao .— వివరములు లేవు. ప్రయత్నంలో లోపంలేదు.

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi :—Partition Committee సమయంలో లైబ్రరీలను గురించి చర్చించాము. భాగము అడిగాము. రెండుకాపీలు ఉండే చోట ఒకకాపీ మనము తెచ్చుకుంటే బాగాఉంటుంది. రెండుకాపీలు ఉన్నవాటిని ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఒకటేకాపీ ఉండేవాటిని మనము కొనుక్కోవలెను. అప్పుడు ఆ ప్రయత్నం మానుకోబడినది. ఇకమీద ఎంతడబ్బు ఇస్తారు అనేది చర్చించవలెను. నేను చెప్పినా పట్టాభిరామరావుగారు చెప్పినా ఇంతకంటే ఏమీ చెప్పలేము.

DEMARCATION OF FRESH LAND INTO RESERVE FOREST AREA IN BANAGANAPALLE TALUK.

*646. Q.—Sri M. Venkatasubba Reddi.—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Government had undertaken to demarcate fresh portions of land, including cultivated Sivaijama land and patta lands into the reserve forest area in Banganapalle taluk in Kurnool District,

(b) if so, whether the Government had received mahajars from the villages in the vicinity of the reserved forest area in Banagana-palle taluk complaining against the local forest officials regarding the indiscriminate inclusion of their patta lands during the demarcation of the newly reserved area, and

(c) whether the Government will be pleased to order for the immediate suspension of the reservation work in Banaganapalle taluk?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi.—

(a) and *(b)* Yes, Sir.

(c) No, sir, provision exists in the Madras Forest Act, 1883 to enquire into and settle any claim or objection in respect of a proposal to notify any land as a reserved forest. All those who are not satisfied with the decisions of the Forest Settlement Officer concerned can appeal to a competent authority constituted for the purpose.

ఈ బనగానపల్లి స్టేటు ప్రభుత్వస్వాధీనానికి రాకముందు 188.5 చ. మైళ్లు రిజర్వు forest గా వుంది. 1952 లో 37 25 చ. మైళ్లు రిజర్వు forest ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇవి కొన్ని blocksగా వున్నవి. నీటివనరులు లేకుండావున్న 151.5 చ. మైళ్ల భూమిని, రిజర్వు forest లో చేర్చుకొనే సందర్భంలో రైతుల అభ్యంతరము వుండుటవల్ల, యీ అభ్యంతరాలను విచారణచేయటానికి అక్కడ సెటిల్‌మెంటు ఆఫీసరు వున్నారు, వారు కాకపోతే వారిపైన R. D. O. గారు చూడటానికి అవకాశం వుంది. ఆతరువాత ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

N. G. OS. BROUGHT FROM MOFUSSIL TO ANDHRA SECRETARIAT AND OTHER STATE OFFICES

*647 Q.:—Sri Kolla Venkaiah:—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state;

(a) the number of Non-Gazetted Officers brought from mofussil areas to the Secretariat and other State Offices;

(b) the number of N. G. Os. taken from the combined Madras State to the Secretariat and other State Offices ; and

(c) whether the N. G Os. brought from the mofussil and those taken from combined Madras State are treated on par in relation to service and allowance on transfer from Madras to Kurnool ?

The Hon. Sri T. Prakasam :—

(a) and *(b)* —The Government consider that the time and labour involved in the collection of these figures will not be commensurate with the public interest served thereby.

(c) The answer is in the affirmative.

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుటకు చాలాకాలము పట్టుతుంది. అంతేగాకుండా, చాలా ప్రయాస తీసికోవలసివుంది. ఆ కారణంచేత ఇంతకాలము శ్రమతీసుకునే అవకాశం లేకుండా వున్నది గనుక, ఇటువంటి ప్రశ్నలువేయకుండావుంటే బాగుంటుందని, చెప్పుతున్నాను.

Sri T Nagi Reddi —On a point of order Sir, ఇది చాలాకాలం పడుతుందని వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానంచెప్పలేదు. ఇక్కడ అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంచెప్పడానికి చాలాకాలం పడితే, Secretariat లో వుండే సంఖ్య, డిపార్టుమెంట్లసంఖ్య, వాట్ల వివరాలు తెలియకుండావున్నది Mofussil నుండి వచ్చినవారు మద్రాసునుండి వచ్చిన వారితో సరిసమానస్థాయిదాలో చూడబడుతున్నారా ? అనేసంగతి చెప్పవచ్చును. కాబట్టి ఈ ప్రశ్నకు తరువాతనైనా సమాధానం యిప్పించమని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri T. Prakasam:—తప్పకుండా యివ్వడానికి ప్రయత్నంచేస్తాము.

VILLAGE TANK OF CHINNABONDAPALLI

*648 Q:—Sri P. Gunnayya :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the matter relating to the repairs of the village tank of Chinnabondapalli has been pending with the office of the Manager of the Bobbili Estates since 30-6-53 ;

(b) whether it will irrigate nearly 300 acres of wet land which will yield three crops ; and

(c) the steps they are going to take in the matter and the estimated expenditure that may be decided upon ?

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi —

(a) The answer is in the negative.

(b) No. It will irrigate approximately 200 acres of single crop wet land inclusive of 50 acres of sugarcane (a double crop).

(c) With the sanction of the Estate Manager an expenditure of Rs. 736 has already been incurred on closing breaches in the tank. Further repairs to the tank will be investigated and taken up in due course wherever necessary.

(*a*) లేదు.

(*b*) 200 యకరాలలో, ఒక్కపంట పెట్టడానికి వీలు అవుతున్నది. 50 ఎకరాలు sugarcane కు నీరు పెట్టుతున్నారు.

(*c*) ఇప్పటికి రు. 736 లు ఖర్చుపెట్టి పడిన గండ్లను పూడ్చుట జరిగింది. ఇంకా చేయవలసిన repairs ను గురించి ఆలోచిస్తున్నాము.

GRANT OF BUILDING AND GROUNDS FOR NARSAPUR COLLEGE

*649 Q:—Sri P. Syamasundara Rao :—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state .

(a) whether the Government of Madras (before the formation of the Andhra State) have considered and approved the sufficiency of the building and grounds now occupied by the Sub-Collector, Narsapur for his personal quarters, to the Narsapur College, Narsapur freely, in lieu of a building grant; and

(b) if so, whether the Government are proposing to carry out the same and if so, when ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—

(a) and (b): The question of the grant of the building and grounds now occupied by the Sub-Collector, Narsapur, for his personal quarters, to the Narsapur College came up for consideration of the Government of Madras in the composite State with reference to a petition put in by the Secretary and Correspondent of the Governing body of the College. In view of the formation of a separate State for Andhra with effect from 1-10-53, no final orders were passed in the matter by the composite State Government. The file has been transferred to this Government for disposal and the matter is under the consideration of this Government.

NON-ANDHRA DISTRICT MEDICAL OFFICERS IN THE STATE

* 650. Q —Sri M. Veerabhadram —Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state —

(a) (i) the number of non-Andhra District Medical Officers in the State and (ii) their names ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya —

(a) (i) only one non-Andhra District Medical Officer is working in this State

(ii) Dr. R. K. Chettur, M.B. B.S.,

District Medical Officer లలో ఆంధ్రేతరులు ఒక్కరే వున్నారు. వారు Dr. R K Chettur

Sri T Nagi Reddi —65 వ ప్రశ్నగురించి చాలా చెప్పవలసివున్నది. కాబట్టి దీనిని రేపు తీసుకోవటం మంచిది.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao .— I have no objection.

Mr Deputy Speaker :—ఈ ప్రశ్న రేపుతీసుకోబడుతుంది.

SOIL CONSERVATION SCHEME AT ALUR AND GUNTAKAL CENTRES

* 652 Q :—Sri H. Ramalinga Reddi —Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state :

(a) the delay for completing the work of Soil Conservation at Alur Centre in Kurnool District and Guntakal Centre in Anantapur District for which tenders were called for as long ago as March 1953 ;

(b) whether it is a fact that the construction of waste weirs is suspended in the area already bunded at the above mentioned centres, and if so, why ? and

(c) whether there is a proposal to execute the soil conservation scheme in various places in Rayalaseema as per the recommendations of the Agricultural Department ?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :—

(a) The tenders which were called for soil conservation schemes at Alur and Guntakal were approved by the Government early in September 1953 by which time the sowings of crops were

completed. Soil Conservation work can be undertaken in these two centres only from March 1954 after the harvest of crops.

(b) The construction of waste weirs in the areas already bunded is suspended because of the standing crops.

(c) Certain proposals are under consideration.

ఆలూరు, గుంతకల్-కేంద్రాలలో soil conservation schemes కు ప్రభుత్వం ఆమోదించింది 1953 వ సంII September లో ఇందునుగురించి వచ్చిన tenders అంగీకరించటం జరిగింది. కాని అప్పుడు పని ప్రారంభించలేదు. అప్పుడు భూమిలో పైరులు వున్నవి గనుక, పని ప్రారంభించలేదు. పంటకాలం పూర్తికాగానే, ఈ రెండు సెంటర్సులో 1954 మార్చినుండి పనులు ప్రారంభంచేస్తారు.

COLLECTORS' CONFERENCE AT KURNOOL

*653 Q:—Sri V. Srikrishna:—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) subjects discussed in the Conference of the District Collectors; and

(b) the decisions arrived at in the Conference?

The Hon. Sri T. Prakasam:—

(a) A list of subjects discussed at the Conference is placed on the table of the House.

(b) The Conference was convened to enable a free and frank exchange of views on the several subjects by discussion thus avoiding waste of time by correspondence and no formal decisions were taken.

జిల్లాకలెక్టర్ల సమావేశములో చర్చించబడిన విషయాలజాబితా ఈ సభలో table మీద వుంచబడినది. అప్పుడు చాలా విషయాలు,స్వేచ్ఛగాను, యథాశక్యంగాను చర్చించబడినవి. ఈ వుద్దేశ్యంతోనే జిల్లాకలెక్టర్ల సమావేశము ఏర్పాటుచేయబడింది. దీనివల్ల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలచే కాలయాపనలేకుండా పోయింది. కాని ఆ సమావేశములో నిర్ణయాలు ఏమీ చేయబడలేదు.

REPAIRS TO NELLORE SUPPLY CHANNEL

*654 Q:—Sri K. Krishna Rao:— Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the supply channel leading to the Nellore Tank for the supply of the water from Pennar river has not been repaired for many years;

(b) if so, why the repairs have been neglected so long and when the repair work will be taken up,— and

(c) what steps the Government have taken to ensure adequate supplies of water from Nellore Tank to the lands of the villages, Narayanareddipeta, Gudipallipadu Allipuram and Kodurpadu at proper time?

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi.—

(a) and (b) The answer is in the affirmative. During the last ten years the channel has been in a state of disrepair. The reasons for this are:—

(i) the repairs to the channel were previously to be carried out as part contribution. The work had to be done only after realising the contribution from the shrotriamdars of Gundlapad and Vaviletipad;—

(ii) the channel receives water even if there is little rainfall in the catchment of the channel;— and

(iii) it does not generally become dry even in worst summer.

However, special repairs to the channel and also emergent repairs such as breach closing works were being done. For the upkeep of the channel for 1953-54, special repairs to Nellore tank supply channel for clearing silt for reach M. 7/2 to 13/6 (Rs. 24,000) and reach M. 13/6 to 16/6 (Rs. 10,000) and special repairs to Nellore tank supply channel upto infall into Lodumvagu (Rs. 3,900) have been sanctioned and the works are under execution. These works will be completed during the dry season and the channel brought to proper condition.

(c) These lands are situated at the tail end under the tank and suffer usually during ? period of scanty rainfall. During periods supply of water to the lands is made by arranging turns.

WELL SUBSIDY SCHEME IN RAYALASEEMA

* 655 Q:—Sri T. Lakshminarayana Reddi:—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state whether the Government have any proposal to grant time to ryots who have received well subsidy in 1948, 1949, 1950 in Rayalaseema to complete the wells?

Sri T. Lakshminarayana Reddi.—ఈ question రేపు తీసుకొని దీనికి supplementary questions allow చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి ప్రశ్న రైతులకు సంబంధించింది.

Mr Deputy Speaker —అన్ని questions రేపుతీసుకొంటే మరల రేపటి questions ఏమిచేసేది ? అది సాధ్యంకాదు. Please read out the answer

The Hon. Sri K Koti Reddi —The Government have since decided to grant extension of time till 30-6-1954 for completion of wells under all New Well Subsidy Schemes provided the well-works were commenced on or before 31-12-1953.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME TO NANDYAL TOWN

* 656 Q :—Sri P. Ranga Reddi :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state .

(a) whether any protected water supply scheme to Nandyal town was investigated and sanctioned by the Government ;

(b) the estimated cost of the scheme and the amount of grant that the Government propose to grant to the municipality ; and

(c) when the execution of the scheme will be commenced ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—

(a) Yes.

(b) The estimated cost of the scheme is Rs. 24·33 lakhs and the Government propose to give a sum of Rs. 14·33 lakhs as grant to the municipality.

(c) The execution of the first stage of the scheme was commenced in the year 1952-53 and works are in progress.

FOREST RANGE ADVISORY COMMITTEES

* 657 Q :—Sri G. Sivasankara Reddi :—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state whether instructions have been issued to the district authorities to the effect that the Members of the Legislature should not be nominated to the forest range advisory committees that are going to be constituted ?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :—No, Sir.

అధ్యక్షా! ఈ అటవీసలహాసంఘాలలో శాసనసభ్యులు ఉండకూడదని ప్రభుత్వము ఏలాటి ఉత్తరువులు జారీచేయలేదు.

INVESTIGATION OF THE RIGHT CHANNEL OF NANDIKONDA PROJECT

* 658 Q —Sri G. Yellamanda Reddi.—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any representation to the Government that the detailed investigation of the right channel of Nandikonda Project was not made in accordance with the report of the Khosla Committee; and

(b) if so, the action taken thereupon?

Sri G Yellananda Reddi ·— అధ్యక్షా! ఈ question శేపు తీసుకోవలె నని కోరుచున్నాను. ఇది చాల ముఖ్యమైనది.

Mr Deputy Speaker .— అది వీలుపడదండి.

The Hon. Sri N. Sanjiva Reddi :—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under consideration.

SHARE OF ELEPHANTS FROM THE COMPOSITE STATE OF MADRAS

* 659 Q :—Sri Y. V. Krishna Rao :—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Andhra State secured any elephants as their share from the Composite State of Madras for use by the forest department;

(b) if so, how many, and

(c) if not, why not?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Elephants were not attached to any Forest Division in the Andhra area at the time of separation or immediately prior to separation.

అధ్యక్షా, ఉమ్మడి రాష్ట్రంనుంచి విడిపోయినప్పుడు మనభాగానికి ఏనుగులు ఏమీ రాలేదు. అందువల్ల రెండవప్రశ్న ఉదయించదు. ఏనుగులు ఎందుకురాలేదుఅంటే, మన ప్రాంతములో ఏనుగులు ఎప్పుడూలేవు. కనుక మనభాగానికి ఏనుగులు రాలేదు.

[27th May 1954

LOWER SAGILERU PROJECT IN BADVEL TALUK.

*660 Q:—Sri V. Chidanandam :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Lower Sagileru Project in Badvel taluk in Cuddapah District will be taken up for execution this year,

(b) whether it is included in the list of works to be taken up for execution from the funds of rupees five crores given as loan to Andhra State ; and

(c) if not, why not ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :—

(a) and (b) The answer is in the affirmative.

(c) Does not arise in view of answer to clauses *(a) and (b)*

Sri K. Govinda Rao — అధ్యక్షా, ఈ షుగర్ కేన్ అడ్వయిసరీకమిటీకి సంబంధించిన ప్రశ్న No. 658, చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. దానిని రేపు allow చేయవలసిందని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— మిగిలిపోయిన questions విషయంలో ఇంకొక పర్యాయం మరల questions వేస్తే సరిపోతుంది. Short notice questions వేయవచ్చును.

Sri V. Chidanandam —అధ్యక్షా, Composite Stateకు సంబంధించిన, Composite State నుంచి మనకు రావలసిన భాగాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు కొంచెము time తీసుకొన్నా ఫరవాలేదు. కాని మిగత ప్రశ్నలకు బొత్తిగా ఉపప్రశ్నలు లేకుండాచేయడం మంచిదికాదు. వాటికి అవకాశమివ్వవలసిందని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— ప్రొహిబిషన్ విషయంమీద amendments యివ్వదలచుకుంటే, 10 గంటలలోపుగా, Secretary గారికి యివ్వండి. మిగతా ప్రశ్నలకు, సమాధానాలు చదువుతారు.

(At this stage Mr. Speaker resumed the Chair).

RULES OF PROCEDURE

Mr. Speaker :—In exercise of the powers conferred on me by section 25 of the Andhra State Act, I have modified Rule 48 as follows:

The number of members who are in favour of leave being granted is reduced from 75 to 28. I told the House yesterday about this. Except that the figure '75' is changed to '28', the rule stands as it is. I have done this in consultation with the leaders of parties.

The Hon. Sri T. Viswanatham :—Consultation అయింది, అందరి agreement కూడ అయింది. కనుక ఆ రూలు House లో

పెట్టిస్తే, మేము unanimous గా pass చేయవచ్చుననుకొంటాను. Discussion ఒక్కర లేకుండానే తమ interpretation సభ్యులను bind చేస్తుందిలేండి కాని అది House లో pass చేయాలేమో అని అనుకున్నాను.

Mr Speaker — I will look into the matter

ADJOURNMENT MOTIONS

Ousting of 200 Elementary School Teachers in Visakhapatnam District

SRI K. GOVINDA RAO:— I move:

"That the House do adjourn to discuss a definite matter of urgent public importance, namely, the serious situation arising out of the recent orders of the Government ousting 200 elementary school teachers in Visakhapatnam district.

అధ్యక్షా! ఇటువంటిసమస్యలు ఇదివరలో House లోకి వచ్చినమాట నిజమే. అవి వచ్చినప్పుడు, విద్యాశాఖమంత్రిగారు, ఇదంతా routine ప్రకారం జరిగేదనీ, temporary teachers ను సెలవులుఇచ్చేముందు తీసివేసి, సెలవులు అయిపోయినతరువాత మరల వేసుకోవడం routine గా జరిగేపద్ధతి అనిచెప్పడం జరిగింది. కాని ఈవిషయం ఇటువంటిదికాదు. ఇంతకుముందు vacation ముందు ఎవరినైనా తీసివేస్తే, అలా తీసివేసే టప్పుడు, తిరిగి vacation అయిపోయినతరువాత వాళ్లనే వేసుకుంటామని తెలియ చేసే ఆర్డరుకూడ దీనితో కలిపిఇచ్చే అలవాటు ఉండినది. కాని ఈసారి ఈవిధంగా జరుగలేదు. ఇది చాలా అన్యాయం. ఇది 200 మంది elementary school teachers యొక్క జీవితములకు సంబంధించిన సమస్య. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటు ఒక order పంపించారు. కనుక ఇది గవర్నమెంటుకు ప్రత్యక్షంగా సంబంధించిన విషయము. ఒకవైపు ప్రజలందరు నూతనవిద్యావిధానాలు అమలుజరుగబోతున్నవనీ, కుప్పుస్వామి report వల్ల మన జీవితవిధానము బాగుపడుతుందనీ, ప్రాథమికవిద్యావిధానం బాగుంటుందనీ అనుకొనేటటువంటి పరిస్థితులలో, ఈవిధంగా ఇంతమంది teachersను ఒకేసారి తీసి వేయడం చాలా అన్యాయం. ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి విషయం కాబట్టి దీనిని తమ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఇందులో G. O. ఒకటి ఉన్నది కాబట్టి, ఇది గవర్నమెంటుకు సంబంధించినది కూడాను. ఇది ప్రజలందరికి సంబంధించినది గనుక దీనిలో public importance ఉన్నదనికూడ చెప్పుచున్నాను. ఇది recentగానే జరిగింది. Recent గానే G. O. వేశారు. కనుక ఇది recent occurrence కూడాను. కనుక దీనిని అంగీకరించి చర్చ allow చేయవలసిందని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— అధ్యక్షా! గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గోవిందరావుగారు చెప్పినది విన్నాను. అయితే ఈ విషయాన్ని వారు నాదృష్టికి నిన్న తీసుకొనివచ్చారు. నేను వెంటనే వివరాలకోసము Secretariat కు టెలిగ్రాము పంపించాను. ఏ కారణముచేతనో వివరాలు ఇంకా రాలేదు.

కారణము బహుశా సెక్రటేరియటు కర్నూలులో వుంది. మద్రాసునుంచి information రావలసి యుంటుంది. వివరాలు రానిది నేను ఏవిధమైన సమాధానము చెప్పలేనిపరిస్థితిలో వున్నాను. వివరాలు రాగానే, అవన్నీ సమగ్రంగా పరిశీలించి దానికి న్యాయమైన orders pass చేయటానికి ప్రభుత్వము సిద్ధముగానేవుంది. కాని అంతమంది టీచర్లను ఏ కారణము చేత తగ్గించారుఅంటే, నేను ఊహించి చెప్పలేనుగాని, బహుశ వారందరు టెంపరరీ బేసిస్‌మీద పనిచేస్తూ వున్నవారనుకుంటాను. ఇప్పుడు వేసవికాలపు సెలవులుగనుక వారందరిని తగ్గించి వుండవచ్చు. అది నా ఊహాగానము. కాని facts చెప్పాలంటే కొంచెము సావకాశము కావాలిగనుక, అది కనుక్కుంటేగాని నేను చెప్పలేనని మనవిచేస్తున్నాను

Sri T. Nagi Reddi — సమాచారమంతా వచ్చినతరువాత, దాన్నిగురించి మనము చర్చించటానికి ఒక time fix చేస్తే సరిపోతుంది. ఈ సూచనను స్పీకరుగారు అంగీకరిస్తే, మంత్రిగారు తగిన information రెండుమూడు రోజులలో తెప్పించటానికి ప్రయత్నము చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

The Hon. Sri S. B P Pattabhirama Rao — రెండుమూడు రోజులలో information రావటానికి బహుశ వీలు అవుతుందో లేదో అని అనుకుంటాను. కారణమేమిటంటే డైరక్టరు ఆఫీసు మద్రాసులోవున్నది. సెక్రటేరియట్ కర్నూలులో వున్నది. Communications ఒకచోటనుంచి యింకొకచోటకు పోయిరావటానికి టైము పడుతుంది. అవసరమైతే డైరక్టరు ఆఫీసులోని కాగితాలు యిక్కడికి డైరక్టుగా తెప్పించి పెట్టుకోవచ్చు. ఇదంతా రావటానికి కొంచెము కాలవిలంబన జరుగుతుంది. ఈ విషయము అంతా పరిశీలించి, నేను suitable action తీసుకుంటానని మనవిచేస్తున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi — మనము యిప్పుడు టైము fix చేసినప్పటికి, ఆఫీసులలో వారికి వున్నటువంటి యిబ్బందులు వుండవచ్చును. ఆ టైములోగా పంపటానికి వీలులేకపోతుందేమో ! It must be decided whether the motion is otherwise in order or not.

Sri T. Nagi Reddi :— If the Speaker fixes a date, then all the information can be got by that time.

Mr. Speaker :— The motion is unnecessary in view of the assurance of the Minister. The Member might send a short notice question.

There are two other adjournment motions. One is by Sri S. Vemiah. It is disallowed. The hon. Member met me in my Chambers. The other motion is by Sri Neeladri Rao Reddi. A short notice question has been admitted on the same subject. The motion is therefore disallowed.

II. MOTION UNDER RULE 24 OF THE MADRAS ASSEMBLY RULES

The Hon. Sri T. Prakasam :— మద్రాసు అసెంబ్లీరూల్సులోని 24 వ రూలును suspend చేసి, సభవారిఎదుట యీ రోజున అంటే 27-5-54 తేదిన యీ క్రింద నిర్ధారించిన విషయమును చర్చించటానికి నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను. ఆ విషయము ఏమిటంటే —"ఆంధ్రప్రొహిబిషన్ విచారణకమిటీ వారియొక్క రిపోర్టును చర్చించటానికి"

Mr. Speaker :— The question is :—

"That Rule 24 of the Madras Assembly Rules be suspended and the House do resolve to transact the following business on Thursday, the 27th May 1954:—"

"Consideration of the Report of the Andhra Prohibition Enquiry Committee."

The motion was carried.

III. CONSIDERATION OF THE REPORT OF THE ANDHRA PROHIBITION ENQUIRY COMMITTEE

Mr. Speaker :— The Minister for Prohibition will now move his motion.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— Mr. Speaker Sir, I move :

"That the Report of the Andhra Prohibition Enquiry Committee, appointed by the Government, in G. O. Ms. No. 13, Revenue, dated 6th January 1954, and Memorandum No. 17156-4/53-10 dated the 9th January, 1954, be taken into consideration.

Sri G. Latchanna :—అధ్యక్షా ! Prohibition Enquiry Commitee రిపోర్టును యీ శాసనసభలో పెట్టబోతున్నారు. ఈ రిపోర్టును మంత్రివర్గము consider చేసినదో లేదో తెలియలేదు. Consider చేసియున్నట్లయితే, వారియొక్క conclusions ఏమిటో తెలియచేస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—అధ్యక్షా ! లచ్చన్నగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం నేను చేయబోయే ఉపన్యాసంలోనే ఉన్నదని అనుకుంటున్నాను. అందువల్ల దానికి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంఉండదు. అయినను, అలాంటి

అనుమానాలు వచ్చినప్పుడు జవాబుచెప్పవలసిన బాధ్యత నామీదవున్నది. కాబట్టి, ఆ విషయమును యింతటితో వదలివేస్తే బాగుంటుంది. (Interruption by members)

అధ్యక్షా ! ఇది నా దురదృష్టమనుకుంటాను. ఈ సమస్య నామీదనే వున్నది. అయితే నేనుచెప్పేది యేమిటంటే ఏ ప్రజఅయితే వారియొక్క అభివృద్ధికొరకు వారియొక్క ఆర్థికస్థితి పెంపొందించుటకు మమ్ములను ఇక్కడకు పంపుకొనినదో, వారియందు అదే లక్ష్యముతో కృషిచేసేభారము మామీదవున్నదని నేను త్రికరణశుద్ధిగా చెబుతున్నాను. నన్ను ఆ భారాన్ని భరించమని పంపించారుగనుక నేను ఆ విధంగా కృషిచేయవలసిన బాధ్యతను వహించాను. (Laughter)

నేను చెప్పింది కొంతమందికి నవ్వుగా కనబడుతున్నది. నవ్వుగా వుంటే వుండవచ్చు. ఇది చాలా పెద్దవిషయము. చాలా బాధ్యతతో కూడుకున్నవిషయము. నేను యీ విషయము బహిరంగముగా చెప్పటమువల్ల కొంతమందికి నవ్వుగావున్నది. కాని కొంత serious గా consider చేద్దాము. ఈనాడు consider చేయటానికి మీముందు యీ విషయము తీసుకొనివచ్చి పెట్టాము. దీన్ని సమగ్రంగా ఆలోచించండి. దీన్ని తీవ్రంగా ఆలోచించి చివరకు వాటి conclusions, న్యాయాన్యాయాలు మీ మనస్సులలో బాగుగా పరిశీలించి నిర్ణయించవలసిందిగా కోరుచున్నాను.

అయితే యిప్పుడు యీ మద్యనిషేధసమస్యగురించి ఏర్పడిన పరిస్థితి మీకు తెలుసు. దీనిమీదలేచిన గాలిదుమారంకూడా మీకు తెలుసు. ఆ సందర్భము ఏవిధంగా వచ్చిందో కూడా తెలుసు, ఆ రిపోర్టు యిప్పుడు మీయెదుట పెట్టాను.

Sri K. Krishna Rao :—On a point of order. Is it in order to term the proceedings of this House as "galidumaram"? Is it not derogatory to the House that its proceedings should be called "galidumaram"?

అధ్యక్షా ! గాలిదుమారమంటే, ఏమిటి అని అడిగాను. అసలు Prohibition Enquiry Committee Report ను గురించి యిప్పుడు యిక్కడ చర్చ జరుగుచున్నది. ఎసెంబ్లీలో ఆ రిపోర్టువిషయం చర్చజరుగుచున్నప్పుడు, అది ఎసెంబ్లీచర్చ అంటారు గాని, గాలిదుమారం అనరు. కాబట్టి అది గాలిదుమారం అని characterise చేయడం యీ ఎసెంబ్లీయొక్క dignity కి చాలాభంగము కలిగిస్తున్నదని నాఅభిప్రాయం. దీనిపై అధ్యక్షులవారు ruling యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—అధ్యక్షా ! గాలిదుమారం అనడములో శ్రీకృష్ణారావుగారు ఎంతో భయపడిపోతున్నట్లు వున్నది. కారణము నాకు అర్థముకావడము లేదు. ఇక్కడ తీవ్రమైన చర్చలు జరుగుచున్నవి. అందువల్ల సభ్యులు విభిన్నభావములతో మాట్లాడారు. నేను మాట్లాడినభావముకూడా మంచిభావమే. వారు [illegible] అయినప్పటికి, పూర్వము మా కూర్పులో [illegible] పుట్టి [illegible]

కాతే, అందువల్ల నా అభిప్రాయములో వారిని అగౌరవపరచాలనేది మేమూలేదు. వారిని అగౌరపరచాలనే ఉద్దేశ్యము ఎన్నడూలేదు. దాన్ని నేను ఎట్టి అపార్థములో చెప్పలేదు. అంతత్వరలో అపార్థము చేసుకోడము న్యాయముకాదని మనవిచేస్తున్నాను. నా ఉపన్యాసము ముగించేవరకు కొంచెము ఓపికపట్టి వుండమని కోరుతున్నాను

Mr Speaker :—You may continue the speech.

The Hon Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—Thank you, Sir. I am much obliged.

అయితే ప్రభుత్వము appoint చేసిన committee రిపోర్టు యిక్కడసభలో బల్లమీద పెట్టబడింది. బల్లమీద పెట్టినతరువాత, దాన్నిగురించి సమగ్రంగా చర్చలు జరిపి, విచారణచేసి, అటుతరువాత వారి అభిప్రాయాలు వెల్లడించటమనేది సభ్యులపైన వున్నది. అసలు ఈ సమస్యనుగురించి చర్చించేటప్పుడు యీ కమిటీ వివిధరకాలుగా వాదోపవాదాలు లేవదీసింది. అందుచేత దీన్ని సమగ్రంగా చర్చించాలని అంటున్నాను. కమిటీవారు కొన్ని చోట్లలో prohibition వుంచటమా, తీసివేయటమా అనేది విచారణచేసి, దానిమీదట రిపోర్టుయిచ్చారు. ఆ కమిటీవారు విచారణచేయుటకు తక్కువకాలము యివ్వటమనేది వాస్తవ్యత అయియున్నది అందుకని వారు అనేకచోట్లకు పోయి విచారించటానికి వీలులేని కారణముచేత, అంత త్వరలోనే రిపోర్టుయివ్వటానికి అవకాశము కలిగింది. ఎక్కువకాలము యిచ్చినట్లయితే, వారు నాలుగుప్రదేశాలకు వెళ్ళి యింకా కొంచెము విపులముగా విచారణ జరిపి సంపూర్ణమైన రిపోర్టు యిచ్చివుండేవారు. అయినను ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము కల్లుదీసేవారికి వృత్తులు పోయినందునవారికి మరల వృత్తులు కల్పించాలని పేదప్రజానీకానికి సహాయపడాలనే గాని, మరేమికాదు. అంతకంటే యిప్పుడు యీ విషయములో నేను ఎక్కువ మనవిచేసేది ఏమీకాదు. ఈ రిపోర్టుఅంతా యీ సభలో సమగ్రంగా చర్చించిన తరువాత, నా అభిప్రాయమును నేను మనవిచేస్తాను. అందువల్ల యీచర్చను ప్రస్తుతము యింతటితో ముగిస్తున్నాను.

Sri K. Subba Reddi .— On a point of order, Sir, ఇంతవరకు మనం అనేక అనధికారరోజులలో కొన్ని తీర్మానాలుచేశాము. కాని ప్రభుత్వమువారు ఆతీర్మానాలను ఆమోదించలేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వము యీరోజున చేయబోయే నిర్ణయాలను ప్రభుత్వము మన్నిస్తుందా ? అని నేను అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker : - That is not a point of order.

The question before the House is that the Report of the Andhra Prohibition Enquiry Committee appointed by the Government, in G. O. Ms. No. 13, Revenue, dated 6th January, 1954, and Memorandum No. 17156-4/53-10 dated the 9th January, 1954, be taken into consideration.

Now there are a series of amendments. These amendments can be moved one after the other and subsequently the main motion and the amendments will be discussed.

Sri C. V K. Rao .— అధ్యక్షా, నేను యిచ్చినటువంటి amendment యింకా రాలేదు. అదికూడా వస్తాయని అనుకొంటున్నాను,

Mr. Speaker — ఇప్పుడు యీ discussion 1 p m వరకు పెట్టి, ఏమ్మట close చేయటమా? లేక సాయంకాలము 3 గంటలు మొదలు 5 గంటలవరకు చేయటమా?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — అధ్యక్షా, 3 గం|| మొదలు 5 గం|| వరకు కంటె, 2 గం|| నుండి 5 గం|| వరకు పెడితే బాగుంటుంది. ఎందుచేతనంటే కొంత మంది సభ్యులు సాయంకాలమునకు engagements fix చేసుకొన్నారు అది break చేయటం కష్టం. అందుచేత, సభ్యులంతా యీ hostel పరిసరాల్లో వుంటారు. కాబట్టి, 2 గం|| లకు fix up చేస్తే మంచిదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

*Sri P. V. G. Gajapathi Raju :—I thought you accepted in your Chambers the time 3 to 5. The Minister also accepted and I do not see why there should be any change now.

Mr. Speaker :— 3-5 గం|| వరకు చేయటమా, లేకపోతే యీ discussion ను 1 p. m. తోటే close చేయడమా? అని.

The Hon. Sri S. B P Pattabhirama Rao — అధ్యక్షులవారు చెప్పేదానితో నేను ఏకీభవిస్తాను. నాకేమీ అభ్యంతరములేదు. కాని, నాకు మాత్రము యీ చర్చపై జవాబుచెప్పడానికి 45 నిమిషములకాలం కావాలని కోరుచున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi —కొంతమంది సభ్యులకు evening సమావేశము వుంటుందనే విషయము తెలియకపోబట్టి, అటువైపునవున్న సభ్యులు, యిటువైపునవున్న సభ్యులు కొన్ని engagements fix చేసుకొన్నట్లు నాకు తెలుస్తున్నది. అందుచేత, evening సమావేశము 2 గం|| మొదలు 4½ గం|| వరకు పెట్టుకొని, 4½ గం|| లకు close చేస్తే మంచిది. కనీసము 5 గంటలకైనా పూర్తిచేసుకోకుండా 6 గంటలకు పోతే, వారు మార్చుకోలేని programmes వున్నాయని అటువైపు సభ్యులు యిటువైపు సభ్యులు చెప్పారు. అందువల్ల, 2½ గం|| మొదలు 4½ గం|| వరకు పెట్టుకోవటం చాలా వుచితముగా వుంటుందని అనుకొంటున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—Speaker గారు యే ప్రకారంగా చేస్తే, ఆ ప్రకారంగా అంగీకరించడానికి నాకు యిష్టమే.

Mr Speaker :—Three to five పెట్టుకుంటే.

Members :—No, no

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—I have got objections, Sir, ఇప్పుడు కొంతమంది programmes fix చేసుకొన్నారు. కావలిస్తే యింకొకరోజున యెప్పుడైనా 3 p m to 4 p m కూర్చోవచ్చు ఈరోజు evening సమావేశం గురించి ముందుగా చెప్పలేదు గనుక, ఆవతల మెంబర్లు fix చేసుకొన్న programmes ఒక అరగంట concession యివ్వవలసినదని, అందుకు అధ్యక్షులవారిని oblige చేయమని కోరుతున్నాను

* Sri P. V. G. Gajapathi Raju :—I do not see the necessity of debating the point now. M. L. As. are full timers and should be able to work for any number of hours and should sit in the night also if necessary. No question of public or private engagement should come in the way.

Sri T. Nagi Reddi :—There is no objection to sit from 8 to 10 or even in the night if need be. It is for the sake of other members who have already fixed some engagements, that we suggested 2 to 4-30. Let us have it from 2-30 to 4-30. We have no objection to sit in the night from 8 to 10. But I think 2-30 to 4-30 will be all right.

Mr. Speaker :—We will have it from 3 to 4-30.

Sri C. Subbarayadu :—Sir, this is an important motion. Only the major parties have an opportunity to speak and other parties are usually being deprived of an opportunity to speak on such occasions. So we would like to have the maximum time for discussing this problem. Let us not reduce the time already allotted.

Mr. Speaker :—No, no. Nothing doing.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—అధ్యక్షా! 3 P. M. to 4-30 P. M. సాయంకాలపు సమావేశము పెట్టుకుంటే పెట్టుకోవచ్చు. అందుకు నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని నాకు మాత్రం యీ debate కు reply యిచ్చుటకు 45 నిమిషములు time యివ్వాలి.

Sri G. Latchanna :—Point of order, Sir నేను మనవిచేసేది శ్రీ రామమూర్తి కమిటీవారి నివేదికపై యేట్టిచర్యను మంత్రివర్గమువారు తీసుకొనబోతున్నారని యిది వరలో మంత్రిగారిని అడుగగా, ఆ నివేదికను మంత్రివర్గం consider చేస్తారని చెప్పారు.

[Sri S. B. P. Pattabhirama Rao] [27th May 1954

ఆవిధంగా వారు చేస్తే, వారి అభిప్రాయమును మంత్రిగారు యీచర్చకు ముందుగానే చెబితే, దానినికూడా మేము కొంచెము follow అవుతాము. కాబట్టి మంత్రిగారు వారి అభిప్రాయమును ముందుగా తెలిపెదరా?

Mr. Speaker — వారు అభిప్రాయమును వారి speech లోనే చెబుతామన్నారు.

The Hon Sri S. B. P Pattabhirama Rao.— నా అభిప్రాయము తరువాత చెప్పెదను.

Sri. G. Latchanna — వారు కొంచెము ఆదర్శప్రాయంగావుండి, యీ తీర్మానము మీద, ముఖ్యంగా మంత్రివర్గము రామమూర్తికమిటీవారి నివేదికపై వచ్చిన అభిప్రాయమును, చర్చకుముందుగా మంత్రిగారు తెలుపందే ఫలానాదిముఖ్యంగా మంత్రివర్గమువారి అభిప్రాయమని అనుకొనడానికి అవకాశంవుంటుంది. మాలోయేమైనా తప్పువున్నా మంత్రిగారు దానికి సమాధానమిస్తూ దిద్దవచ్చు, లేదా మంత్రివర్గ అభిప్రాయములో తప్పువున్నా మేము దిద్దవచ్చు.

Sri T. Nagi Reddi — వారికి 4-00 లో 4-30 లో 4-39½ గంటలో యింత వారికి time యిద్దాము. అసలువారు యెప్పుడూ time కు రారుకదా!

The Hon. Sri S. B. P Pattabhirama Rao .— ఇంత ఆలోచన ప్రతిపక్షనాయకులైన నాగిరెడ్డిగారికి కలిగినందులకు నాకు చాలసంతోషము. వారు ఆ విధంగా యెప్పుడూ వూహాగానాలలో వుంటేనేమంచిది.

Sri N. Sivarama Reddi :—I move :

"Add at the end the following :—

'and on such consideration, this House resolves to scrap prohibition' ".

Sri K. Venkaiah :—I second it.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—I move :

"Add at the end, the following :

'and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations contained in the Report be implemented by the Government forthwith' ".

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—I second it.

Sri R. Lakshminarasimham Dora :—I move :

"Add at the end, the following :

"and on such consideration recommends to the Government that the recommendations of the Ramamurthi Committee should be examined in detail and action taken and that in the meanwhile the Government should create employment to the ex-toddy tappers by utilising sweet toddy rules and also utilise all surplus neera for conversion into jaggery with the aid of suitable machinery set up for the purpose."

Sri Y. Audinarayana Reddi.—I second it.

Sri T. Nagi Reddi.—I move.

"Add at the end the following

"and on such consideration this House resolves that the recommendations made by the Committee be implemented."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—I second it.

Sri D. Dasaradharamiah Naidu:—I do not want to move any amendment.

Sri P. Narasimha Reddi:—I move:

"Add at the end the following:

"and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations of the Andhra Prohibition Enquiry Committee be implemented by the Government in full."

The amendment was duly seconded.

Sri C. Subbarayudu:—I move:

"Add at the end the following:

"and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations of the Ramamurthi Committee should be examined and such steps as are necessary for the successful implementation of the prohibition policy be taken."

Sri Pragada Kotaiah:—I second it.

Sri Pragada Kotaiah:—I move:

"Add at the end the following:

"on such consideration this Assembly recommends to the -rnment that steps be taken to provide employment to the ex- tappers by giving them the available waste lands fit for cu- ion and also to set up a machinery for the manufacture of sug- with sweet toddy, for the tapping of which free permits may be given to the ex-toddy tappers."

Sri C. Subbarayudu :—I second it.

Sri C. V. K. Rao :—I move :

" Add at the end the following :

" That since prohibition in Andhra has not been supported by the public, has not been found to be enforceable, since prohibition led to much corruption and increase of crime and since it killed the initiative for temperance movement and reform by persuasion and since prohibition resulted in a costly and inefficient administration, this House recommends that Prohibition law in the State be repealed forthwith."

Sri V. Sri Krishna :—I second it.

Sri C. V. K. Rao .—I move :—

" Add at the end the following

"That the recommendations of the Andhra Prohibition Enquiry Committee should be implemented."

K. Krishna Rao .—I second it.

Mr. Speaker :—ఇంకా కూడా amendments ఉన్నాయి. అవి రోనియో చేస్తున్నారు. Amendments Members దగ్గర ఉంటే చదవండి

Sri D. Seetharamiah :—I move.

" Add at the end the following :

" and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations contained in the Report be implemented by the Government and the present Prohibition Act be amended accordingly forthwith."

Sri G. Bapanayya :—I second it.

Sri G. Latchanna :—I move :

" Add at the end the following :

" and on such consideration this Assembly feels that it is highly desirable to scrap the Prohibition Act which failed completely and caused many evils affecting the economic, social and moral uplift of the society and further resolves for the immediate implementation of the recommmendations of Sri Ramamurthi Committee."

Sri N. V. Rama Rao :—I second it.

Mr. Speaker :—I take it that all the amendments have bee moved.

27th May 1954]

Sri K. Varadachari.— On a point of order, Sir. Many of these amendments, that is, those which recommend the implementation of the recommendations of the Ramamurthi Committee and those which recommend the scrapping of prohibition or the cancellation of prohibition, are out of order as being against the Constitution of India. In saying so, with your permission I would preface my remarks by observing that this is a unique occasion on which a matter of great constitutional importance comes up for the first time before the Speaker of the Assembly in the Andhra State. The Speaker is now endowed with a heavy responsibility in deciding very important question which is going to be one of the first rulings of a great Speaker in a great House in a new State. (An hon. Member. "In a great State")

Part IV of the Constitution of India makes provision for the observance of certain "Directive Principles of State Policy', and they are certainly subsidiary and have to conform to the Fundamental Rights enumerated in Part III of the Constitution of India. The Fundamental Rights, as you know, are all justifiable, that is to say, a man who feels that his rights are infringed, has a right to go to the court and get those rights enforced, or if there is a violation or a breach, the courts can intervene and set right matters. The Directive Principles of State Policy are also equally important.

Mr. Speaker:— What are the Directive Principles? Read from the Constitution.

Sri K. Varadachari:—I need not go into Part III. The Directive Principles of State Policy are mentioned in part IV. Art. 36 lays down, "In this Part, unless the context otherwise requires, "the State" has the same meaning as in Part III." Then Art. 37 is very important. This is introductory and covers all the other articles in that part. "The provisions contained in this Part shall not be enforceable by any court, but the principles therein laid down are nevertheless fundamental in the governance of the country and it shall be the duty of the State to apply these principles in making laws".

I request your kind attention to these words, namely, "it shall be the duty of the State to apply these principles in making ma."

Mr. Speaker:—Which principles ?

extol?

[27th May 1954

Sri K. Varadachari—The principles contained in this Chapter. What we have to note here is that the whole chapter is prefaced by Art. 37, which says that the provisions contained in this Part shall not be enforceable by any court I admit that. But the principles therein laid down are nevertheless fundamental. The word 'fundamental' may be noted, and 'fundamental' in the governance of the country and it shall be the duty of the State to apply these principles in making laws". These laws, therefore, must have a bearing on the governance of the country, that is to say, a law is laid down and the executive action based thereon shall be governed by these fundamental principles. The article relating to prohibition is Art. 47 which says, "The State shall regard the raising of the level of nutrition and the standard of living of its people and the improvement of public health as among its primary duties, and in particular, the State shall endeavour to bring about prohibition of the consumption except for medicinal purposes of intoxicating drinks and of drugs which are injurious to health." They assume in this Article that all these intoxicating drinks must be prohibited. Such being the case, this Article is really fundamental to our Constitution in the Directive Principles of State policy though they may not be justifiable. For instance, if a State has not introduced prohibition, I cannot go to the High Court and ask for a writ or a mandatory injunction requiring the Andhra State to introduce Prohibition. But when a State has introduced Prohibition, there is absolutely no right in the Government to withdraw the same and say, 'I go back on that policy, or adopt a policy of prohibition by giving small doses of arrack or toddy and then reduce that quantity also and ultimately in 150 years we will bring into being a state of affairs in which every man will automatically of his own accord refuse to take any drink whatsoever.'

Sri G. Latchanna :— వారు Point of order raise చేశారు. వారు యెప్పుడు Point of order మీదే మాట్లాడుతున్నారా ? దేనిమీద మాట్లాడుతున్నారు ? ఇది అసలు Point of ఆర్డరేనా ?

Sri K. Varadachari :—ఇది Unadulterated point of order. Therefore I say that these Directive Principles are not intended for the purpose of paying mere lip service, because Art. 37 says that they are fundamental in the governance of the country and it shall be the duty of the State to apply these principles in making laws. Therefore once you have introduced the policy of prohibition, you s

carry out that policy. Whether it is carried out badly or well, that is not the question; it is not relevant for the determination of this issue. I see that the Secretary has just now handed over to you the Report of the Committee. If the Committee has not gone into this question or has not touched it, it is because it is not one of the terms of reference to it. It was not necessary for the Committee to go into the constitutional aspects of this matter to enable it to put forth its recommendations. Therefore I say that the decisions contained in the Ramamurthi Committee's Report cannot be considered in considering the question whether the Constitution of India is being infringed or not. I therefore submit that whatever may be said, once the policy of prohibition has been introduced in the State and has been there for last 10 or 15 years, nobody is entitled to say that the whole thing must be scrapped or that we should go slow. Such a policy may apply to those States which have not at all introduced prohibition. But the States which have introduced prohibition cannot be asked to scrap or modify by any action of the kind proposed by the Ramamurthi Committee. Therefore any action which tends to go back upon this policy of prohibition or any amendment moved in this House should be deemed to be against the constitutional principles adumbrated in Part IV of the Constitution of India. The words are so strong in Articles 37 and 47 and it is impossible for any person dealing with this matter to escape from them.

The question assumes great importance by reason of the fact that you are, the Speaker is, the custodian not only the rights and privileges of the members of this House but also of the Constitution of India. You are placed in a position of great responsibility and your ruling on this matter will be a unique one in the whole of the country, because a question of this kind has not come forward in any other State. It is only in the Andhra State.........

Mr. Speaker:—All this is unnecessary. (Laughter and Applause.)

Sri K. Varadachari:—I am not flattering you. (Laughter.) I am only saying that the Speaker is bound to give a ruling on this question, to consider the Articles placed before him and see whether the amendments which seek to amend the prohibition policy in any manner can be allowed to be discussed.

Mr. Speaker:—The Speaker is bound to do without being extolled.

Sri K. Varadachari :—It is because of the importance of the question and having in view the dignity of the Chair, that I have to say these words. I therefore submit that it is incumbent upon the Speaker to rule out the amendments.

Mr. Speaker :—Whenever a point is raised, it is incumbent on the Speaker to give a ruling one way or the other. (Laughter)

Sri K. Varadachari —I am saying that it is incumbent on the Speaker to throw out these amendments.

The Hon. Sri T Viswanatham —Directive principles ఎలా వున్నదీ, Directive principles enforceable అనీ శ్రీ K. వరదాచారిగారు చెప్పారు. enforceable కాదనిమాత్రంచెప్పలేదు. కాకపోయినా భావించుకొని unconstitutional amendments అని త్రోసివేయవలసినదని వారు చెప్పారు. తమరు ఎలాభావిస్తారో, ఇది fundamental అవుతుందా ? కాదు, Directive Principles, enforceable అని వారు తలిస్తే amendments pass అయినతరువాత writ వేసి వారు తేల్చుకోవచ్చు. నాకు 3 వ chapter కంటె 4 వ chapter more important గా కనిపిస్తున్నది. Purely on merits చెబుతున్నాను. అటయినా, యిటయినా మిగతాదంతా ఆవేశము. ఆవేశం వదిలిపెట్టి కేవలం constitution చూచినట్లయితే, 4 వ chapter కు 3 వ chapter కు వున్నటువంటి force లేదని నాకు తోస్తోంది.

Mr. Speaker :—Is the point of order raised maintainable? I want an unequivocal reply from the Law Minister.

The Hon Sri T. Viswanatham :—Unequivocal గా తీసుకుంటే chair తీసుకోనవచ్చు.

Mr. Speaker :—I can have clarification.

The Hon. Sri T. Viswanatham .—నాకన్న 2, 3 విండ్లు ముందుగానే వరదాచారిగారు enrol అయినారు. అది maintainable గా కనిపించడంలేదు. అలాగని చెప్పి నాయొక్క opinion యిస్తున్నాను. ఇది గవర్నమెంటు ఆలోచించినటువంటిది కాదు. నాకు as a member of this House, maintainable కాదనిపిస్తున్నది.

Mr. Speaker :—I will give my ruling on this when we resume discussion at 3 O'Clock. Meanwhile the discussion can proceed.

We can decide on the admissibility of the amendments when they are put to vote.

Sri C. Subbarayadu :—I would like to say a few words and quote certain authorities, judgments of Supreme Court.

27th May 1954]

Mr Speaker —జడ్జిమెంటు పంపించండి చూస్తాను.

Sri C. Subbarayudu — When the point has been raised on the floor of the House, I would like to place these authorities before the House for the benefit of hon. Members.

Mr. Speaker — I am not bound to hear each and every member. I am not going to hear any other member on the point of law involved in this matter. If there is any judgment or any authority in the hands of the hon. member, he can give me the reference and send the books to me. I will go through them and give my ruling at 3 o'clock.

Sri C. Subbarayudu :— If you permit it on the floor of the House it will be of benefit to the other hon. Members.

Mr. Speaker :— I will not hear further on this point.

It is now 11 o'clock and there are 2 hours more now and then we meet from 3 to 4-30 p. m. I would like to divide the time into 3 parts, one for the Congress, one for the Communists and the other for the other parties.

Sri T. Nagi Reddi :— It means you are going to give one-third time to us, one-third to the Congress Party including the Minister ¿

మంత్రిగారికి ఆదిలోను చివరలోను కలిపియిచ్చినటువంటి time లో నాకుసగం యిస్తే చాలునని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri T. Viswanatham :— Ministerial party.

Mr. Speaker :— How much time do you want to speak before the Minister ?

Sri T. Nagi Reddi —I would like to have 20 to 25 minutes and you can exclude it from the time allotted to us. The rest of the time will be divided by the members of our party.

Mr. Speaker .— How much time does the hon. Minister require?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— 45 minutes.

Mr. Speaker :—The Minister will have 40 minutes, the Leader of the Opposition 20 minutes and the rest of the time will be equally divided between the three parties.

Sri G. Latchanna :—దీంట్లో మేము తీసుకోవలసిన time ఎంత? మిగిలిన పార్టీలంటే ఎవరెవరికెంత time ? ఎవరితో సంప్రదించాలో చెప్తే సంప్రదిస్తాము.

Mr Speaker — That is none of my business

Sri G Latchanna —రాయలసీమ independents, P S P, K M P, purely independents యిట్లా వేరువేరు పార్టీలున్నాయి. K. M P లోంచి విడిపోయిన independents వున్నారు. అందుచేత దయచేసి పూర్తిగా మీరే తేల్చి వేస్తే సరిపోతుంది.

Sri T. Nagi Reddi — Time చెప్పారు కాబట్టి adjust చేసుకుంటాం.

Mr. Speaker — ఈ కూడికలు, ఎచ్చవేతలూ వేయడం నాకు చేతకాదు.

Sri T. Nagi Reddi — Sri Hanumantha Rao will take 20 minutes and the rest of the time will be divided among other members.

Sri M. Hanumantha Rao — అధ్యక్షా! ....

Sri R. Lakshminarasimham Dora.— I am one of the persons who have sent in amendments, and as a person who has sent in an amendment, I feel that I should be given an opportunity to speak, whether my name is in your list or not. I request that my name is put in the list of speakers as I have given notice of an amendment.

Mr. Speaker— I have no objection, but the point is whether you will get a chance. How much time you get is to be decided among yourselves.

Sri R. Lakshminarasimham Dora :—We are too many to come to any agreement. It is for you to use your discretion and allow some time to those who have tabled amendments. After all you are only giving 50 minutes to all the rest of the groups.

Mr. Speaker :— How much time would you require?

Sri R. Lakshminarasimham Dora :—Myself and another member may be given 25 minutes. People who have obviously taken certain stand points on this question will have to make an explanation on the stand they are taking up today. Some people will have to be given some opportunity, at least a minute or two, to explain their position.

Mr. Speaker :— I shall consider the point.

Sri K. Rajagopala Rao:— పార్టీలవిషయం చెబుతూ గవర్నమెంటుపార్టీ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ అని చెప్పారు. తమరుచెప్పినరీతిగా ఈ గవర్నమెంటు పార్టీ లో దొరగారు కూడా సభ్యులని పత్రికలలోవచ్చే వార్తలనుబట్టి తెలుస్తోంది.

27th May 1954]

Sri R. Lakshminarasimham Dora.— I take serious objection to it.

Sri K. Rajagopala Rao.— Without attributing any motives I am only seeking clarification. I only said, 'the rest of the groups'.

Sri N V Ramarao — ఇది చాలా ప్రధానమైనవిషయం. శాసనసభ్యులలో కాకుండా బాహ్యప్రపంచదృష్టి దీనిమీద కేంద్రీకరించి యున్నది. చాలామంది ఖచ్చితాగానూ, సూటిగానూ దీనిమీద అభిప్రాయాలివ్వాలని కోరుతున్నారు. అందుచేత రాత్రి 8 గంటలయినా మాట్లాడేవారందరికీ అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

Mr Speaker — మీరంతా ఒప్పుకుంటే నాకభ్యంతరంలేదు. కొందరు ఒప్పుకుంటారు. కొందరు ఒప్పుకోరు. అందువల్ల extend చేయుటకు వీలులేదు.

Mr. Speaker — If the House is unanimous on the point that the discussion can go on from 8 to 10 also I have no objection. Otherwise I will decide in my own way.

Sri Sagi Suryanarayana Raju — రెండుపార్టీలకూ రెండు .0 నిముషాలు ఇచ్చారు. ఎవరు మాట్లాడిన మూడేపాయింట్లు. అందువల్ల ఇవతల ఉన్నవారికి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది. తమరు దూరం ఆలోచించవలసినదని కోరుతున్నాను.

Sri C. Subbarayudu — As one who has tabled an amendment I should be given a chance of placing before the House my views.

Mr. Speaker.— If you belong to the Congress party, you will be included in the time allotted to that party. If you belong to the Communist party you will get time from the time allotted to that party.

The Hon Sri T. Viswanatham — ఈ mathematics మీరు మొదటచూడండి. ఒకరికి 50 నిముషములు, ఒకరికి 5 నిముషములు ఇది అంతా ఒకటే view కలవారికి. ఒకే view కలవారు 5 గురున్నారు. ఆ 5 గురికి ఎంత time యివ్వాలో ఆలోచించండి.

Sri T. Nagi Reddi :— 50 మందికి 50 views ఉంటాయి. ఐతే మనిషికి 10 నిముషాల చొప్పున 50 మందికీ 500 నిముషాలు ఇస్తే pell-mell అవుతుంది.

The Hon. Sri T. Viswanatham :— మీరుమాత్రం 6 ఎమెండుమెంట్లు ఎందుకివ్వాలి ? అందువల్లే ఈ confusion అంతా arise అయినది.

Sri M. Hanumantha Rao :— అధ్యక్షా ! ఈసమస్యమీద మన prohibition మంత్రిగారు ముందుగానే ఒక ఉపన్యాసంచేస్తే, దీనిచరిత్ర, వారికులాకా చెప్పియుంటే,

ఈ సమస్య జనించి వుండేదే కాదు. కాని దురదృష్టవశాత్తు వారాపని చేయలేదు. ఇది చాలా పవిత్రమైన కార్యమనీ, పరమ పవిత్రమైన కార్యక్రమాన్ని తాము నిర్వహిస్తూ యున్నామనీ, ఇది భవిష్యత్తులో, రాబోయే generation ను దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారి భాగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి అని ధర్మపన్నాలు చెప్పారు నాకు చూడగా వేమన్న గారు చెప్పిన పద్యం జ్ఞాపకం వస్తోంది "పేరుధర్మరాజు పెనుపెనవిత్తండ్రు". ఈ prohibition పేరుకుఉంచడం చాలా బాధకంగా కనిపిస్తోంది. ఇది ఆచరణలో పెట్టమని నీతిబోధ చేయడం మాత్రమే బాగా కనిపిస్తోందని ఆచరణలో పెపగింజ చేదుగాఉంటుందనీ వారు గుర్తించి ఉంటే, మరొకవిధంగా ఉపన్యాసం చేసియుండేవారేమో! ఈ సమస్యపై మన ప్రజలలో ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో ఒకనిర్ణయం తీసుకోబడబోతోంది. Prohibition అక్కర్లేదని నిర్ణయం తీసుకోబోతోంది. ఇక్కడ ఏవో సందర్భాలు చెప్పబోతున్నారు. ముఖ్యంగా Madras లో ఉన్నప్పుడు దాన్ని అమలుజరపడానికి పూనుకోవడం, నూతన అనుభవాలు రావడం యీ అనుభవాన్నిబట్టి దేశయోగక్షేమాలు ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. చాలా బాధ్యతతో నిర్ణయంచేయవలసి ఉంటుంది. ఈసందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రత్యేకమైన విధానంఉండి, ఖచ్చితంగా, సూటిగా ఆవిధానం తీసుకువచ్చి సభ్యులముందు పెడితే, వారి విధానాన్ని అంగీకరించడమో, త్రోసిపుచ్చడమో సూటిగా చేయుటకు సభ్యులకు అవకాశం ఉండేది. అటువంటిసూచనలుగాని, అటువంటిపద్ధతినిగాని మనమంత్రిగారు యిందు పెట్టలేదు. వారి దృష్టికి అనేక report లలోని అనుభవములు తీసుకురాబడినవి. ఇదివఱకు అధికారంలోయున్న ప్రభుత్వాలన్నీ prohibition అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నించినవి. ఆప్రయత్నాలు జరిగినప్పుడు వారనేక కమిటీలు వేయడం జరిగింది. కమిటీలు ఏమిచెప్పిందో prohibition చరిత్ర ఏమిటో, దాని ఉదంతమేమిటని చూచినట్లయితే అది నిజంగా వేపచేదుతోకూడినదిగాని, ప్రజలకు పనికిరాదని స్పష్టంగా 5 రిపోర్టులు నివేదించినవి. 1944 వ సంవత్సరంలో adviser ల గవర్నమెంటుకొన్ని జిల్లాలలో...............

Mr. Speaker.— ప్రేక్షకుల గాలరీనుంచి శబ్దంవస్తోంది. నిశ్శబ్దంగా కూర్చోండి లేకపోతే గాలరీనుంచి బైటకుపంపి వేయవలసి వస్తుంది.

Sri. M. Hanumantha Rao.—మద్యపాననిషేధచట్టం మనం ఎంత పవిత్రమైన ఆశయాలతో ప్రవేశపెట్టినా ఆచరణలో అసాధ్యంగాయున్నది, ఆచరణ సాధ్యమైనది కాదని వెల్లడవుతోంది. దాన్నిగురించి ఒకనిర్ణయం తీసుకోవలసియుంటుందని ఈ రిపోర్టులు ఋజువుచేస్తున్నాయి. నేను మీదృష్టికి కొన్నివిషయాలు తేదలచాను. 1944 లో Advisers ప్రభుత్వంలో మద్యపాననిషేధ చట్టం రద్దుచేశారు. అదిపూర్తిగా అమలులోకి రాలేదు. నిజంగా నేరాలు తగ్గలేదు సరికదా, ఎక్కువైనవని అడ్వైజర్లు కారణం చూపారు.

[illegible]ద Adviser ల గవర్నమెంటు, వారి సలహాలు ఎందుకు పాటించాలని మిస్త్రీలు [illegible]రాలు తీసుకురావచ్చును నిజమే. అంతేకాక శంకరరెడ్డిగారు ఒక సభ్యులుగా ఉన్న ఒక కమిటీని మదరాసు ప్రభుత్వం వేసింది. అది 1948 వ సంవత్సరం [illegible]. ఆ Prohibition Enquiry Committee తమ report లో మద్యపాన నిషేధం తాలూకు [illegible] పవిత్రమైన భావం అని చెప్పే సిద్ధాంతాన్ని, ఆచరణలో [illegible] లోపాలు దిద్దుకోవలెనని తెలియజేసింది. సంజీవరెడ్డిగారి ప్రకటన [illegible] కమిటీలు వేస్తూ ఉంటాము, committee లు యిచ్చిన report లు మేము తప్పనిసరిగా అంగీకరిస్తామని ఎక్కడుంది, కాని [illegible] వేసినంతమాత్రంచేత కమిటీ యిచ్చిన ప్రతి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించాలని ఎక్కడున్నది అని వారి అభిప్రాయంలా ఉంది. కాని ఈ కమిటీలను వేసే కారణం ఏమిటి? డబ్బు ఖర్చుచేసి సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ వేశాం. సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ ఒక report యిచ్చింది. Pay Commission కూడా ఒక నివేదిక యిచ్చింది. బుట్టదాఖలా చేశారు అదే మాదిరి అన్నీ బుట్టదాఖలా చేస్తారు కాని ఉపన్యాసాలు, ధర్మపన్నాలు చెబుతారు అనే మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కొంత డబ్బు వ్యయం చేసినప్పుడు, వారిచ్చిన అభిప్రాయం ఏమైనా స్వీకరించడం ధర్మం. శంకరరెడ్డిగారి కమిటీ 1948 లో ఏ అభిప్రాయానికి వచ్చినా వారు సేకరించిన సమాచారం చూచినట్లయితే ఈ Prohibition పూర్తిగా భగ్నమయింది, పనికిరాకుండా పోయింది అని 1944 లోనే ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఒకటి రెండు విషయాలు మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

36 పేజీలో కమిటీ రిపోర్టులో యిలా ఉంది.

"Our study of this aspect of this matter has disclosed that there has been a considerable increase in prohibition offences of all categories in all the five districts except in Coimbatore. In certain areas illicit distillation has been made on a lucrative commercial basis. Some of the influential people invest capital, employ labour, manufacture arrack and carry on trade. More often it happens that while the influential capitalist escapes punishment, his hireling is caught in the act of illicit distillation and punished."

ఒక్క కోయంబత్తూరు జిల్లా తప్ప అన్ని మెట్టజిల్లాలలో ఇది విపరీతంగా పెరిగి పోయింది అని అక్కడ వ్యాఖ్యానం చెప్పారు. ఇంకా ఇది ఆచరణలో ఎంతో అవకతవకగా ఉంది.

From a perusal of the reply received in regard to question 1, it is seen there is overwhelming evidence to the effect that Prohibition has been implemented in order to reduce drink evil.

భాగ్యవంతులైనటువంటివారు, సామాన్యప్రజానీకాన్ని దోచుకొనుటకు ప్రయత్నం చేసే వారు దానిని వ్యాపారంగా సాగించి దోపిడీచేస్తున్నారు అని స్పష్టము చేయబడింది.

గోపాలరెడ్డిగారు ఈరోజున మద్యపాన నిషేధం గట్టిగ అమలుజరగాలి అని సలహాలు యిస్తున్నారు. The haves and the have-nots మధ్య ఏమైనాకొంత పేచి ఉన్నదో, లేదోగాని గోపాలరెడ్డిగారు మద్రాసు శాసనసభలో prohibition పాలసీనిగురించి అది నష్టదాయకంగా పరిణమించింది, దానిని ప్రజాభిప్రాయానికి పెట్టవలెనని 1952 లో ఉపన్యాసం యిచ్చారు. అసలు కాంగ్రెసువాళ్లే దీనిని లేవదీశారు. ఈనాడు ఎందుకు వెను దీస్తున్నారో నాకు తెలియుటలేదు. ఈ prohibition వల్ల అవినీతి హెచ్చిపోతోందని శంకరరెడ్డిగారి నివేదిక మాకుధృవపఱచుచున్నది. ప్రజలక్షేమము దృష్టిలోపెట్టుకొని, ఆంధ్ర దేశక్షేమము దృష్టిలోపెట్టుకొని చేసే పనియిది. కాంగ్రెసులో అనేకమంది ఈ ప్రొహిబిషన్ enquiry ముందు తమయొక్క అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా తెలియజేశారు ఈరోజున ప్రభుత్వాన్ని బలపరచేమంత్రులు మద్రాసు శాసనసభలోచేసిన ఉపన్యాసములు ఉన్నాయి. ఆదినారాయణగారు యిచ్చిన ప్రకటనములుకూడ ఉన్నాయి. స్త్రీలు దీనికి వ్యతిరేకులు అని చెప్పుతూవచ్చారు. ఆంధ్రశాసనసభలో ఉండే ఒకేఒక మహిళామణి కోటమ్మరెడ్డిగారు యిచ్చినప్రకటనప్రకారం యిది పనికిరాదు, చాలప్రమాదమైందని చెప్పారు. ఇదిమీదృష్టి లోకి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఆరోజున త్రాగినవాండ్లు అందరు ఈరోజుత్రాగుతూ ఉన్నారా అంటే త్రాగకపోవచ్చును. గ్రామగ్రామమున చూచినట్లయితే ఆంధ్రదేశం మొత్తంగా చూచి నట్లయితే యిది భగ్నమైనది, దీనిని అమలు జరుపలేము. కాబట్టిదానిని తొలగించవలెనన్నది తప్ప మరొకటిలేదు.

ఈ Prohibition Enquiry Committee రిపోర్టులో స్పష్టంగా, వారికియిచ్చిన terms of reference బట్టే 36 వ పేజీలో యిలా ఉన్నది.

"Tapping of palmyrah trees, cocoanut trees, date palms for sweet juice in areas where trees are tapped for fermented toddy should be prohibited as a general rule."

ఈజవాబును కొన్నిజిల్లాలు తిరిగివచ్చి సేకరించిన అభిప్రాయాన్ని వారు యిచ్చారు. అదరాబాదరాగా చేయలేదు. నేను నాకు ఉన్నటువంటి తక్కువటైములో రిపోర్టులో ఉండే అనేకవాక్యాలను చదివిచెప్పాను. Directive principles అనేకములువున్నాయి. అవి పేదవాండ్లకు చాలఉపయోగకరమైనవి.

పావలాకల్లుత్రాగేవాండ్లు ఈరోజున త్రాగితే ఎక్కువ ఖర్చుఅవుతోంది అనే అభి ప్రాయం వచ్చింది. పావలాకల్లుతో సంతృప్తిపడేవాడు దొంగసారాయి కొనవలెనంటె 2 రూపా

యలు పెట్టికొనవలెను. ఆరోజు పావలాకోసం ఒకరోజు వస్తుకుంటే, కూసాను ఎన్నిరోజులు వస్తు వుండవలెనో? అందుకని బీదవాండ్లను రక్షించుటకు ప్రస్తావ్యాము Prohibition ఉంచుతాము అనడంలో అర్థంలేదు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వ- ఏర్పడినసమయములో పెద్ది వల మందిని జెయిళ్లనుండి విడుదలచేయడం జరిగింది. అందులో prohibition ఖైదీలు ఎంత మందిఅంటే, అందరువారే. అందులో భాగ్యవంతులు ఎవరైనా ఉన్నారా అంటే, ఎవరూ లేరు. అందరూ బీదవాండ్లే. ఈ బీదవాండ్లే యీకష్టాన్ని అనుభవించు చున్నారు

చేనేతప్రారిశ్రామికులు "మాకు పని చూపించండి" అని అంటే ఏకార్యక్రమం వారికి యిచ్చారు? వ్యవసాయ కూలీలకు కనీసవేతనాల చట్టము అమలుజరిపారా? Constitution Act 1947 లో pass అయింది ఆ సంవత్సరం అయింది, మరొకసంవత్సరం అయింది. ఇప్పటికి ఆరుసంవత్సరములైనవి. ఎప్పటికప్పుడు వాయిదాలు వేస్తున్నారేతప్ప, దీనిని అమలు జరిపారా? Direct గా ఒక్కప్రిన్సిపల్‌ను అమలు జరుపుతున్నారా? నూతనవిద్యావిధానం వుంది 10 సంవత్సరములు వచ్చినవారికి, నిర్భంధముగా ఉచితవిద్య నేర్పాలని Constitution లో వుంది. ఇది అమలులోకి వచ్చిందా? ప్రతిరోజు దినిమీద అనేకచోట్ల Schoolsను మూసివేస్తున్నారని adjournment motion తరువాత adjournment motion, House లో తీసుకొనివస్తూనే వున్నాం. కాని యివన్నీ వ్యతిరేకించట కే వృత్తిగా పెట్టుకొని ప్రభుత్వం ప్రవర్తిస్తున్నది. Constitution ను అన్నివిధాల మంటకలుపుటకే ఈప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. వీరు చేసేపనులలో అర్థంగాని, సందర్భంగాని లేదని చెప్పవలసి వున్నది ప్రజలకు ఏమాత్రం శ్రేయస్కరంగాలేదు. ఈ ప్రభుత్వవిధానం ఒక సూటైన పద్ధతి ననుసరించకుండా వున్నది ఈ ప్రొహిబిషన్ సమస్య ఎంతో బలవంతముమీద యీరోజు చర్చకువచ్చిందని చెప్పుతున్నాను. ఈ పాలసీని రివైజ్ చేసే విషయమును గురించి అన్నిపార్టీలవారము చెప్పాము. అతి కష్టంమీద, యీరోజు చర్చకు అవకాశం వచ్చింది. మనకు అక్టోబరు 1 తేదీన రాష్ట్రం వచ్చింది. ఆరోజునుంచి యీరోజువరకు, తర్జనభర్జనలాడుకుంటున్నారు? ఎందుకు ఇంత గాలి దుమారం రేగింది అన్న విషయాన్ని ఆలోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. సూటిగా అడుగుతున్నాను. కాంగ్రెస్ వారు అంతా, మద్యపానని షేధం అమలుజరపటం మంచిదనే అంటారా? దానిమీద నిలబడమనండి? ఐతే, శాసనసభలో ఓటుకు పెట్టండి. Safety valve గా నీరాను ఒకదానిని తీసుకొనివచ్చారు. ఆదైనా, స్వామి సీతారాం ప్రాణానికి అడ్డమువేయుటంకోసం తీసుకొనివచ్చామంటారు. దీనినిబట్టి ఈ ప్రభుత్వానికి ఒకపాలసీ అనేది వుందా అని తోస్తుంది. దీనిని సర్దుకో వటానికి అవకాశంలేదా? ఇంత ఒత్తిడిచేసినాకూడ కేవలం ఓట్లుసంపాదించుకునేవరకు యీనీరాను యిచ్చారు. మళ్లీ ఇప్పుడు యింకోసమస్య వచ్చింది, "నీరా పనికిరాదు" అని కొంతమంది కాంగ్రెసు మిత్రులు కొన్నిప్రకటనలు చేస్తున్నారు. నీరా యిచ్చేదిలేదని మధ్య మళ్లా ప్రకటనలు చేశారు. ఇది safety valve గా వుపయోగించుకోవటంతప్ప,

[Sri M. Hanumantha Rao] [27th May 1954

యిది ప్రజలశ్రేయస్సుదృష్ట్యా ఎంతమాత్రం చూడబడుటలేదని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను ఈ కమిటీలో యిచ్చిన అభిప్రాయాలు మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వృత్తిపోయినవారికి నీరానిమిత్తం సొసైటీలను ఏర్పాటుచేసి, బెల్లం తయారు చేయించటానికి, ఏర్పాట్లుచేశామని చెబుతున్నారు. లక్షలమంది యీరోజున, అనేక అవస్థలు పడుతున్నారు ఈరోజున వారంతా చేస్తున్న సత్యాగ్రహమును, మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. సొసైటీలు ఏర్పర్చామన్నారు. అవి ఎక్కడా పనిచేయటంలేదు ఇప్పుడు యీకమిటీ రిపోర్టులోనేవుంది. ఎక్కడైతే మద్యపానము అమలులోవుందో, అక్కడి తాటి, ఈత, కొబ్బరిచెట్లనుండి నీరా తీసుకోనిచ్చేటట్లయితే, అది ఆచరణలో తప్పనిసరిగా వ్యర్థం అవుతుందని శంకరరెడ్డిగారి కమిటీ చెప్పుతున్నది రామమూర్తి కమిటీ నివేదికలో స్పష్టంగా చెప్పబడివుంది.

సొసైటీలు బెల్లం తయారుచేయట మన్నగి. అంతా బోగస్, లెక్కలు ఒకవిధంగా వుంటాయి. ఆచరణలో యింకోవిధంగావుంటుంది. బెల్లం తయారుచేశామని లెక్కలు చూపటం తప్ప వాస్తవంలో అక్కడ ఏమీ వుండదు. ఇటువంటి పాలసీమీద ప్రభుత్వం వ్రేలాడుతూవుంది ఇందువల్ల ప్రజలకు హానికరంగా వుంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం తమ పాలసీని మార్చుకొని House ముందు దీనిని వుంచటమో తీసివేయుటమో నిర్ణయించటం మంచిది. కాబట్టి రామమూర్తికమిటీలో యిచ్చిన సూచనలను వెంటనే అమలుజరపాలనీ, నీరాను మళ్లా safety valve గా తీసుకొనిరాకుండా యీరోజున యీనిర్ణయాలను, అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఆవిధంగా ప్రభుత్వం అంగీకరించకపోతే వారిపాలసీని శాసనసభ్యులంతా తిరస్కరించాలనీ విజ్ఞప్తిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Sri M. Rajeswara Rao :— ఈ నాడు ఈ చర్చ చాలా ప్రధానమైనది. రాజకీయాలదృష్ట్యానేగాకుండా ఈ ప్రొహిబిషన్ గురించి, నిష్పక్షికంగా పరిశీలించవలసిన అవసరంవుంది. మద్యపాననిషేధం అమలుజరపాలనే నిర్ణయం చాలామంది ప్రముఖులు సాంఘికంగా ఆలోచించినమీదట అమలుజరపటం జరిగింది. మనరాష్ట్రములోనే యిది ముందు అమలుజరిగిందనేకీర్తి వచ్చింది. 1937 లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడుగూడా ఈ మద్యపానం అమలుజరపటం జరిగింది. ఈ విషయము అందరికీ తెలిసినదే. ఎంతో ప్రయాసతో దీనివల్ల వచ్చే 5½ కోట్ల రాబడిని పోగొట్టుకొనికూడ దీనిని అమలుపర్చామంటే దీనిలో చాలా చరిత్రవుంది, చాలా కారణాలు వున్నాయి. బీదప్రజానీకానికి చాలా బాగా ఉపయోగపడిందని గుర్తించాలి.

ముఖ్యంగా యీనాడు prohibition పోవాలనేందుకు తీసుకొనివస్తున్న వాదన ఏమిటంటే, గవర్నమెంటుకు డబ్బులేదని, యింకా ఎన్నో అభివృద్ధిప్రణాళికలు జరుగవలసి యున్నవని, వాటన్నిటికి డబ్బురావడానికి అవకాశంలేదని, కాబట్టి యీ prohibition ను తీసివేస్తే 5½ కోట్లు డబ్బువస్తుందని, దీనివల్ల ఎన్నో పనులు చేసుకోవచ్చునని

చెప్పుతున్నారు. కాని ఈ వాదనతో ఏమాత్రము అంగీకరించడానికి వీలులేదు. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యంగా ఒక్కవిషయం ఆలోచించవలసియున్నది. Prohibition తీసివేయడంవల్ల వచ్చే డబ్బు అంతా ఎక్కడనుంచి వస్తున్నదని ఆలోచించినట్లయితే, నూటికి 80 రూపాయలు వంతున హరిజనులనుంచి, బీదప్రజానీకంనుంచి వస్తున్నదని తెలుస్తుంది. కొంతవరకు ఈ డబ్బు మధ్యప్రజానీకంనుంచి కూడ వస్తుంది. కాని ధనికప్రజానీకంనుంచి రావడంలేదు. అటువంటప్పుడు, యీనాడు Prohibition ను తీసివేసి దానివల్ల లభిస్తుందనుకొన్న 5½ కోట్లు హరిజనులనుంచి, బీదప్రజానీకంనుంచి వసూలుచేయడానికి సంసిద్ధులై వున్నారా అని అడుగుచున్నాను. ఇదేనా హరిజనులకు, బీదప్రజానీకానికి శాసనసభ్యులు చేయవలసినది? ఒకవైపు హరిజన అభివృద్ధి పొందవలెనని, వీరి అభివృద్ధికి ప్రభుత్వము అన్నివిధాలా తోడ్పడవలెనని చెప్పుతూ, యీవిషయంలో ముఖ్యంగా వారి అభివృద్ధికొరకు ప్రవేశపెట్టినటువంటి Prohibition ను తీసివేసి వారిజీవితములను నాశనంచేయదలచుకొన్నారేమో ఒకసారి దీర్ఘంగా ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత దీనిని తీసివేయుటకు రెండవకారణం ఏమిచెప్పుతున్నారంటే, Prohibition సక్రమంగా అమలుజరుపబడడంలేదు. దీనివల్ల ఎక్కడచూచిన దొంగసారాయి తయారుచేయడం, లంచగొండితనం ఎక్కువకావడం జరుగుతున్నదని, ముందుకంటె ఇప్పుడు ప్రజలు ఎక్కువ చెడిపోతున్నారని, యీ Prohibition వల్ల ఏలాటి సత్ఫలితాలు లేవనే వాదన తీసుకొనివచ్చారు. కాని దీనివల్ల సత్ఫలితాలు తప్పకుండా వున్నాయనే చెప్పుతున్నాను. ఇంతకుముందు, అంటే Prohibition లేకముందు ప్రతి ఇంటిలోను ఆడవాళ్లు, పిల్లలు మొదలుకొని ఇంటిలో అందరుకూడ ప్రతిదినము నాలుగు అణాలు, రెండు అణాలు ఖర్చుపెట్టి కల్లుతాగేవారు. అయితే యీరోజున, Prohibition వచ్చిన తరువాత ఎంతమంది మానివేశారో, ఎన్నికుటుంబాలు యిందువల్ల బాగుపడ్డారో గమనించండి. వారు ఈనాడు ఆవిధంగా తాగి డబ్బు పాడుచేసేందుకు అవకాశంలేదు. ఇప్పుడు దొంగసారాచేసి తాగేవాళ్లు కొంతమంది వున్నప్పటికి, మొత్తంమీద చాలమంది తాగేవారు తగ్గిపోయినారు. ముఖ్యంగా హరిజనులు, పేదప్రజానీకం చాలా బాగుపడిందనే చెప్పవలసిన అవసరమున్నది. ముందుకన్నా యిప్పుడు త్రాగడం నూటికి 90 పాళ్లు తగ్గిపోయిందని చెప్పడంలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు. అయితే పట్టణాలలో యింకా ఎక్కువమంది తాగుతున్నారనే చెప్పవచ్చును. కాని, మొత్తంమీద కనీసం నూటికి 70 వంతులు తాగడం తగ్గిపోయిందని చెప్పుటకు ఏమాత్రం అనుమానంలేదు. ఈ విషయంలో జిల్లా కలెక్టర్లు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టులు చూస్తున్నాము. వాటివల్ల పరిస్థితులు ఏవిధంగా వున్నాయో తెలుసుకోవచ్చు. కర్నూలు కలెక్టరు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టులో, ఆడవాళ్లు త్రాగడం చాలా తగ్గిపోయిందని వ్రాశారు. కృష్ణాకలెక్టరుగారు నూటికి 20, 25 మంది త్రాగడం తగ్గిపోయిందని వ్రాశారు. నూజివీడు R. D. O. గారు నూటికి 70 మంది త్రాగడం తగ్గిపోయిందని వ్రాశారు. అంటే నూటికి 25 మంది మాత్రమే త్రాగుతున్నారన్నమాట.

[Sri M. Rajeswara Rao] [27th May 1954

కడప కలెక్టరు నూటికి 20 మంది మానేశారని తెలిపారు. నెల్లూరు కలెక్టరుగారు నూటికి 30 వంతులు తగ్గిపోయిందని వ్రాశారు. మొత్తంమీద నూటికి 50 మంది తాకపోయినప్పటికినీ, కనీసము నూటికి 20, 25 వంతులైనా తగ్గారనుట వాస్తవము. తరువాత హరిజనులు ఏలాగు అభివృద్ధిచెందారో, వారినిగురించిన రిపోర్టులో 1, 2 విషయాలు మనవిచేస్తాను. హరిజనసేవాసంఘాలలో నూటికి 70 మంది త్రాగేవారు తగ్గిపోయారని ఆ రిపోర్టువల్ల తెలుస్తున్నది. తరువాత The Rev F. G. Christenson of Kurnool యీవిధంగా వ్రాశారు—"Prohibition has reduced (drink evil) among the poorer classes but increased among the middle classes" దీనినిబట్టి poorer classes లో చాలావరకు త్రాగుడు తగ్గిందని తెలుస్తున్నది

The Rev. G. S. Isaiah of Nandyal writes like this. "Since Prohibition has been in force in the State, though the aims have not met with every success, it has done much good to the comman man in reducing the evil of drink."

కాబట్టి యీరిపోర్టులన్నీ చూస్తే, హరిజనులలోను, rural classes లోను, పేదప్రజానీకంలోను నూటికి 70 వంతులు త్రాగడం తగ్గిందని చెప్పుటకు ఏమాత్రము అనుమానంలేదు. దీనివల్ల హరిజనులు కొంతవరకు అభివృద్ధిపొందారని, దీనివల్ల సత్ఫలితాలు తప్పక కలిగాయని చెప్పక తప్పదు. ఇంకా కొంతకాలానికి ఇంకా ఎక్కువ సత్ఫలితాలు కలుగుతాయని నమ్ముచున్నాను. Prohibition సరిగా అమలుజరగడంలేదు, అని అంటున్నారంటే, దీనికి ప్రజలందరి సహాయం కావలసియుంటుంది. ఏదైతే మనం ప్రజల అభివృద్ధికొరకు అని చేస్తున్నామో అది మంచిదని తెలుసుకొన్నప్పుడు ప్రజలందరి అభి వృద్ధికి తోడ్పడుతుందని అంగీకరించినప్పుడు, దానిని అమలుజరుపడంలో తప్పకుండా అందరు తోడ్పడవలసియుంటుంది. కంట్రోల్లు తీసివేయకముందు black-market జరుగుతూయుండినప్పుడు, black-market చేసేవారినిపట్టి, శిక్షించేందుకు అనేకపార్టీల వారు ప్రయత్నంచేసేవారు. కాని ఈ విషయంలో ఆవిధంగా అన్నిపార్టీలవారు సహకరించడంలేదు.

An Hon. Member :— Black-market వ్యవహారం ఒకరు, ఇద్దరు వ్యక్తులకు సంబంధించినటువంటిది. అయితే Prohibition విషయంలో majority ప్రజానీకం దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నది.

Sri M. Rajeswara Rao :—అధ్యక్షా! నా టైము వృథాచేస్తున్నారు. నాకు ఎక్కువటైము యివ్వవలసియుంటుంది.

ప్రజలలో ఒకేతూరి గొప్పమార్పుకావాలంటే సాధ్యంకాదు. అందరు ఒకేవిధంగా వుండరు. కనుక యీ Prohibition చట్టము వెంటనే పూర్తి జయప్రదం కావాలంటే

కష్టము. కొద్దికాలము పడుతుంది ఒక కుర్రవాడు బి ఏ పరీక్షలోగాని S S L C. పరీక్షలోగాని ఒకతూరి, రెండుతూర్లు fail అయితే అంతమాత్రాన్నే వీడు పనికిరాడు, చదువు రాదు అని చదువు మానివేయడం జరుగుతుందా? లేదు ఇంకొకసారి అయినా pass అవుతాడనే నమ్మకముంటుంది. అదేవిధంగా Prohibition కూడా ఒక 10, 20 సంవత్సరాలు అమలు జరిగినట్లయితే, సంపూర్ణఫలితము లభించగలదు. దీనిని ఏవిధంగానైన జయప్రదంచేయవలసిన బాధ్యత మనపైన ఉన్నది. దీనిలో ఎక్కువమంది ఉద్యోగస్తులు లంచాలు తీసుకొంటున్నారు, లంచగొండితనము ఎక్కువగావున్నదని అంటున్నారు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం సరియైన కట్టుదిట్టములుపెట్టి ఏ ఉద్యోగస్తులైతే తప్పుచేశారో, లంచాలు ఎవరు తీసుకొంటారో అటువంటివారిపైన చర్యతీసుకొని punish చేపోతుంది. అటువంటివి జరుగకుండా, అటువంటివాటికి తావివ్వకుండా చేయుటకు ప్రజలు కూడ తోడ్పడవలసియుంటుంది.

తరువాత Prohibition వల్ల కల్లుగీతవాండ్రు పనిలేకుండా అవస్థపడుతున్నారని చెప్పారు. అయితే నూటికి 5, 6, మంది కల్లుగీతవాళ్ళకోసం, 90 మంది ప్రజానీకం యొక్క జీవితాలను నాశనం చేయదలచుకొన్నారా అని అడుగుచున్నాను. ఇది ఏమాత్రము సరియైన వాదనకాదు. పనిలేనివారికి వేరేవిధంగా పని చూపించవలసియున్నది గాని, దీనికొరకు ఎక్కువప్రజానీకాన్ని పాడుచేయడం సబబు అనిపించుకోదు. నిజంగా యీనాడు ప్రజానీకం Prohibition వుండాలంటుందో వద్దంటుందో వారిని అడిగి తెలుసుకోండి. మీకే నిజం తెలుస్తుంది. ఎవరో కొద్దిమందితప్ప, అందరుకూడ దీనివల్ల ప్రజానీకం బాగుపడుతున్నదని, prohibition వుండాలనే కోరుతున్నారు. కనుక దీనిని సక్రమంగా అమలుజరుపుటకు ప్రజలు, శాసనసభ్యులు, ప్రభుత్వము అందరు ఏక గ్రీవంగా తోడ్పడవలసియున్నది. ఈ బాధ్యత అందరిపైన ఉన్నది ఈ చట్టమును యింకా ఎక్కువ కట్టుదిట్టములుచేసి సరిగా అమలుజరిపినట్లయితే, తప్పకుండా సత్ఫలితాలు శీఘ్రంగా కలుగుతాయి. ఈవిధంగా చేయుటకు అందరు ప్రయత్నించాలి. ముఖ్యంగా ఇది హరిజనులకు, పేదప్రజానీకానికి ఎక్కువ ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వానికి దీనిమూలాన డబ్బులోటు ఏర్పడితే, వేరేవిధంగా సరిచేసుకోవచ్చు. డబ్బుకావాలని ప్రజలకు హానికరమైన పనులకు పూనుకోవడం మంచిదికాదు. కనుక దీనిని ఏవిధంగానైన సక్రమంగా జయప్రదంగా అమలుజరిగేటట్లు అందరు తోడ్పడవలెనని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri N. V. L. Narasimha Rao:— ఉపాధ్యక్షా! నేను చాలావడిగా మాట్లాడవలసిన అవసరము వచ్చేటట్లుగావుంది. ఎందుకంటే నాకుముందు మాట్లాడినవారిని చూడగా, వారు గంటకు 70 మైళ్ళరేటులో మాట్లాడినట్లుంది. అందుచేత నేను చెప్పవలసినది చాలా తొందరలోనే చెప్పిముగిస్తాను. ఇప్పటికి రెండుసంవత్సరాలనుంచిమాత్రమే అసెంబ్లీవ్యవహారాలు నాకు తెలుస్తున్నవి. అంతకుముందు పరిస్థితులు నాకు బాగా తెలి

యవు. నేను ఏపుస్తకములో చూచినను యీవిషయాలు నాకు కనబడలేదు. అంతకంటే బహుశ పురాణాలలో ఎక్కడనైనా వుంటుందేమో ఆలోచించవలసివచ్చింది. నాకు రెండు నిదర్శనాలుమాత్రము కనబడ్డాయి అవి ఏమిటంటే, యీరోజు subject చూచుకుంటె, మేము పరిశీలించమని వున్నది. మంత్రిగారు పరిశీలించుచున్నారు. వారు పరిశీలించేదానికి ముందు, మమ్ములను పరిశీలించమని మీఎదుట పెట్టారు. అయితే వారియొక్క అభిప్రాయము నాకు తెలియదు. ఇతరులు ఎవరైనా చేశారాఅంటే, నాకు ఈసందర్భమున ఒకజోతిష్కుడు జ్ఞాపకమువచ్చాడు. వాడు ఒకపిల్లను పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. వాడికి తరువాత ఒకపిల్లవాడు పుట్టాడు. ఆ జోతిష్కుడు పెళ్ళిచేసుకొన్నసంగతి మరచిపోయాడు. తరువాత సభలో యీ పిల్లయొక్క భవిష్యత్తు ఏమిటిఅని పరీక్షచేయమనిఅంటే, ఆపిల్లవాడు నాపిల్లవాడుకాదు తీసుకొని వెళ్లమన్నాడట.

Mr Deputy Speaker :— కొంచెము చురుకుగా చెప్పండిమీరు. మీకువున్న యీపదినిముషములలోనే మీకథలు ముగించవలసి యుంటుంది.

Sri N. V. L Narasimha Rao :—అందుచేత యీరోజున యీవిషయము పరిశీలించాలంటే, దీనికి ఒకవిషయము చెబుతాను. ఈరిపోర్టు మేముయిచ్చిందికాదు. ప్రభుత్వము వారే ప్రప్రథమములో ఒక కమిటీని వేశారు. వారుఏర్పాటుచేసిన కమిటీయే కాబట్టి, వారుయిచ్చిన రిపోర్టుమీద వారే తీర్మానము తెచ్చారు. తీర్మానము తెచ్చినప్పుడు, యీకమిటీ రిపోర్టుప్రకారము దాన్ని scrap చేయమని కొంతమంది శెలవిచ్చారు. కమిటీ వారు రిపోర్టుగూడా పంపించారు. కమిటీలో శ్రీశౌంరి రామమూర్తిగారు, శ్రీప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగార్లు వున్నారు. ఆంధ్రదేశంలో అంతకన్నా ఎక్కువ ప్రవీణులు వుండరు. వారు యీవిషయములో మంచి అనుభవశాలురు. పెద్దపెద్దవుద్యోగాలు చేసిన వారు. వారితో సమానులు సాధారణంగా వుండరని అనుకుంటాను. అటువంటివారిని తీసుకొని వచ్చి ఒక కమిటీగా ఏర్పాటుచేసి, వారిచేత ఒక రిపోర్టును తెప్పించారు. రిపోర్టు తెప్పించినప్పటికికూడ వారు ఏదోలాంఛనప్రాయముగా వ్రాసిన రిపోర్టుకాదు. ఆంధ్రదేశచరిత్ర వారికి బాగుగాతెలుసు. వారు పరిస్థితులన్నిచూచి రిపోర్టు తయారుచేశారు. కమిటీలోని వారందరు యీ Prohibition విషయము క్షుణ్ణంగాను, పరిపూర్ణంగాను పరిశీలించారని అనుకొంటాను. వారి రిపోర్టు చదివితే అది సులభంగా అర్థముకాదు. ప్రభుత్వమువారు దాన్ని పరిశీలించారు. ప్రభుత్వము పరిశీలించిన తరువాత వారి పరిశీలనా సారాంశము ఏమిటో తెలియదుకాని, వారు తెచ్చిన తీర్మానము ఏమిటంటే, "నీరా అందరికి పంచిపెట్టమని" అన్నారు. సరే, బాగానేవుంది. నీరా అంటే వుదయము పదిగంటలు మొదలు పన్నెండు గంటలవరకే వుంటుంది. ఆతరువాత అది కల్లుగా మారిపోతుంది. ఈ పన్నెండవగంట దాటిందంటే అది స్వభావసిద్ధంగా మారిపోతుంది. మీకు తెలియదు. కాని నీరా త్రాగవచ్చునని చెప్పారు. అది త్రాగవచ్చునని చెబితే, వెంటనే నీరాత్రాగమన్నారంటే, స్వామీజీగారు

గారు, ఆయనప్రాణము పోతుందిగనుక, ఆయనప్రాణాన్ని రక్షించటానికి నీరా త్రాగవచ్చును అన్నారు కాని, లేకపోతే మరొకవిధముగా అనలేని పేపర్లలో పడింది చూచుకున్నాను ఎందుకంటే మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటుకూడా మా

[illegible] అక్షరంగా

ప్రతివాడు త్రాగవచ్చునని అన్నారు. ప్రతివాడికి Permit యివ్వవచ్చునని అన్నారు. మంచి నీరావుంటే, త్రాగవచ్చునాఅంటే,

రని అన్నారని అనుకుంటాను. అసలు ఆ నీరాబుడ్లమీద ప్రత్యేకంగా స్వామిసీతారామ్ బొమ్మవేసి బుడ్లను అమ్మితే యింకా బాగుంటుంది. ఇంకొక విషయంకూడా చెబుతున్నాను. స్వామిసీతారామ్ ప్రాణమును రక్షించింది నీరాకాబట్టి, ఆయన బొమ్మవున్న నీరాబుడ్డియే కొనుక్కొని త్రాగండి, లేకపోతే త్రాగకూడదు, అనికూడ ప్రభుత్వము చెప్పవచ్చు అనుకుంటాను. మళ్లా దాని సంగతి ఎత్తలేదు. ఎత్తలేదు కాని దాని విషయముమాత్రం రెండు, మూడుసార్లు చర్చకువచ్చింది. అయ్యా నీరా త్రాగవచ్చునని అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు నీరాకుసంబంధించిన Prohibition ఎందుకు పనికిరాకపోయింది ? దానివల్ల అపకారమేగాని, ఉపకారమేమీ జరగలేదు. దీన్ని యీరోజున చర్చకుతీసుకొచ్చారంటే, యిందుకుగాను యీరోజుకేటాయించారు. పెద్దవారిచేత ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయించుకొని, వారిచేత ఒక రిపోర్టువ్రాయించుకొని తీసుకొనివచ్చారు. ఆ రిపోర్టులో ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకములేదు అంటే, మరి ఎవ్వరికి వుంటుంది? వారు వేసిన కమిటీలో వారి రిపోర్టులో వారికే నమ్మకములేకపోతే, యికవారెవ్వరికిరిపోర్టు నమ్ముతారనుకుంటాను. రిపోర్టుసంగతి ఏమిఅంటే, యింకాపరిశీలించలేదని అంటారు Prohibition కు సంబంధించిన డబ్బు మాకు అక్కరలేదు అని ప్రభుత్వమువారు అంటున్నారు. అక్కరలేదని అంటున్నప్పుడు, యీ కమిటీరిపోర్టుకూడా దానికి సంబంధించినదే కాబట్టి, దీన్ని record చేయించివుంటే చాలా సంతోషించేవాడిని. లేదు రిపోర్టు కావాలంటారా సరే కావలెనంటే దాని implement చేయండి. అక్కరలేదంటే రికార్డుచేయించండి. కావలెనని చెప్పరు అక్కరలేదనిచెప్పరు. ఇంకను చూడలేదని తప్పించుకొని పోతున్నారు. ఇలాంటి allusive policy ఎందుకు ? చేస్తే ప్రజలకోరికప్రకారము ధర్మముగా చేయాలి. అంతేకాని, ఎన్నడోవచ్చిన రిపోర్టు యింకా పరిశీలించలేదని చెప్పడము సరియైనపద్ధతికాదు. అవిధంగా మంత్రివర్గంలో కూర్చునిచెప్పడం యీ అసెంబ్లీలోనివారి హక్కులకు చాలా అన్యాయము జరుగుతున్నదన్నమాట. అట్లాంటిది sin-money అవుతుంది, అది మాకు అక్కరకాదని అంటారా ? మహర్షులలాగా కూర్చున్నాము, అటాంటి sin-money మాకెందుకు అంటారా? కాంగ్రెసువారు అయిదువందలకంటె ఎక్కువజీతాలు పుచ్చుకోమని అన్నారు. ఈరోజున వెయ్యిరూపాయలు జీతముతీసుకొంటున్నప్పుడు అది sin-money కాదా ! అది చాలా అన్యాయముకాదా ? ఇదివరకు మూడువేలు, నాలుగువేలు సంపాదించుకునేవారు D. A. లు T. A. లు ఎందుకు తీసుకోవాలి? అందుకనే యీరోజున వరదాచారిగారు చెప్పింది

ఏమిటంటే యిది Constitution కు against గావున్నదని అన్నారు. constitution కు against గా వుంటే, హైకోర్టుజడ్జి సత్యనారాయణరావుగారు, అటువంటివారుకూడా యీరిపోర్టును ఆమోదించారే! ఆయన Constitution చదవకుండా, యీరిపోర్టు వ్రాశారంటారా? సత్యనారాయణరావుగారు స్పష్టముగాచదివి, యీ point of order raise చేస్తూ దీన్ని అడ్డగించరా? Constitution లో Prohibition కు అర్థము విపులంగానే యిచ్చారు. గ్రామాలలో పెద్దలు ఎంతమంది Prohibition అక్కరలేదని అంటున్నారో ప్రభుత్వము గ్రహించినట్లులేదు. ప్రతివాడు ప్రమాణంచేసి చెబుతున్నానని అంటాడు. దానికి ఎంత విలువవుందో చూడండి. "దేవుని ఎదుట ప్రమాణముచేసి అంతా నిజము చెబుతాను" అని అంటాడు. దీనికి అర్థము ఎట్లావుందంటే దేవునిఎదుట చెబుతాను అన్నానేగాని, వారిఎదుట ప్రమాణముచేసి చెబుతున్నానా? అని అన్నమాట.

గోపాలరెడ్డిగారు Prohibition తీసివేస్తే, కాంగ్రెసులోనుంచి వెళ్లిపోవడమేనని అన్నారు. అట్లాఅయితే సంజీవరెడ్డిగారుకూడా కాంగ్రెసులోవున్నారు. ఇక ఆయన సంగతి ఏమిటో ఆయనే ఆలోచించుకోవాలి. కాంగ్రెసులో వున్నవారు ఎంతమంది త్రాగడము లేదోచెప్పమని వారిని అడుగుతున్నాను. ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసులో వున్నంతవరకు నేనుకూడా కాంగ్రెసులోవున్నాను. నేను తాగనుకాబట్టి నన్ను కాంగ్రెసులో నుంచి వెళ్లగొట్టారేమో నని అనుకుంటున్నాను. మా గుంటూరులో టౌనుకాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు, వైసుప్రెసిడెంటు యిద్దరుత్రాగేవారే. వారు యిద్దరు రోజు నావద్దకువస్తారు. మీరు సాయంత్రమువేళప్పుడు మాత్రం రావద్దు, ఉదయముపూటరండి అని అంటూవుంటాను.

Sri S. Narayanappa — On a point of order Sir, గుంటూరు టౌను కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు, వైసుప్రెసిడెంటు త్రాగుతారని బహిరంగంగా యీసభలో చెప్పటము తప్పుకాదా? వారిని అగౌరవపరచినట్లుకాదా?

Sri N. V L. Narasimha Rao :—వారు యిద్దరు నాకు చాలా ముఖ్యులు. అందుచేత నేను వాళ్లను పోలీసువాళ్లకు పట్టివ్వను. దీనివల్ల కాంగ్రెసులో వున్నవారుకూడా త్రాగుచునేవుంటున్నారు. గనుక దాన్ని మనము అర్థముచేసుకొంటే దానియొక్క విలువ కనబడుతుంది.

సత్యనారాయణరావుగారు వ్రాసిన రిపోర్టులో ఒకభాగము చదువుతాను వినండి.

(Justice Satyanarayana Rao): "The Prohibition Act was enacted with good intentions and was conceived bona fide. At that time nobody would have imagined or expected that this experiment with human material would end in such disastrous consequences. Our hopes were not realised, our expectations were frustrated and our calculations were upset. In such a situation nobody suggests that the directive principles should be disregarded by the State but that it

should be pursued along a different path retracing the steps already taken. There is nothing unconstitutional in going back and pursuing another new path to achieve the objective indicated in Article 47."

ఇది నేను పైరే తర్జుమా చేయ సక్కర్లేదు. అంతేకాకుండా, వారు ఆఖరు పేజీలో కూడా చెప్పారు. ఈ మోస్తరుగా ఏర్పాటు చేయవచ్చునని వారు 14 సూచనలు యిచ్చారు. ఈ 14 సూచనలను ఒప్పుకుంటే నష్టంలేదు. అయితే, నేను యీ commands ను disobey చేయటంలేదు. నేను pleader గా practice చేస్తున్నాను. ఈ త్రాగేవారిలో యెక్కువమంది పేదవారే అని అంటున్నారు. కాని భాగ్యవంతులు యెంతమంది త్రాగుతున్నారో చూడండి. ఇంగ్లండులోనుంచి వచ్చే liquors మీద పన్ను వేస్తున్నా భాగ్యవంతులలో నూటికి 70 మంది అధమపక్షం త్రాగుతున్నారు. కల్లుదుకాణంలో త్రాగుతున్నాడనే కారణంచేత పేదవారిని పట్టుకొని పోలీసువారు Police Station కు తీసుకువస్తున్నారు. Police Station కు తీసుకొనివెళ్లే పేదవాళ్ల యెడల అభిమానంతో నేను Criminal Cases లో పేదవాళ్ల తరఫున వకాల్తా తీసుకొన్నవాడిని గనుక యిదంతా చెబుతున్నాను.

మా గుంటూరుజిల్లాలో యీ రోజున పేదవారు cent per cent jails లో వున్నారు. వాళ్లు త్రాగలేదని నేను bail applications వేస్తున్నాను. లేకపోతే, యిందులోవుండే రహస్యం యేమిటంటే వీళ్లను తీసుకువచ్చే Police Constables త్రాగుతున్నారు. కోర్టులో వాదించే pleaders త్రాగుతున్నారు. Magistrates త్రాగుతున్నారు. త్రాగనివాడిని నే నొక్కడినే. నన్నే విచారించమని అడుగుతున్నాను. అందుచేత యీ Prohibition సమస్యను చాలా serious గా ఆలోచించండి. ఇప్పుడు బ్రహ్మాండమైన పెద్దనాయకులైనవారు యిచ్చిన report ను మీరంతా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, అంగీకరించవలసినదని నేను కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri P. Narasimha Reddi :—అధ్యక్షా! ప్రధానంగా యీ Prohibition issue ఒక సాంఘిక విషయం అయినప్పటికీ, కొంతవరకు ఆర్థికవిషయం అయినప్పటికీ ముఖ్యంగా దీనిని రాజకీయంగా తీసుకోబట్టే యీ రోజున యీ సమస్యకు యింత దురదృష్టం పట్టిందని నేను చెబుతున్నాను. ప్రధానంగా దీనిని రాజకీయంగాతీసుకొని, ప్రభుత్వమునికీ దీనికీ ముడిపెట్టి యీ Prohibition కు వ్యతిరేకించిచెప్పినట్లయిన వోటుచేసినట్లయిన యీ ప్రభుత్వము పడిపోతుందేమో యనే భయంతో కొంతమంది సభ్యులు, హృదయములో వ్యతిరేకభావములు వున్నప్పటికీ, అనుకూలంగా చెప్పవలసివస్తోంది. కొంతమంది సభ్యులు యీ House లో వ్యతిరేకంగా మాట్లాడారు. కొంతమంది అనుకూలంగా మాట్లాడారు. కాని యధార్థంగా పరిస్థితులు వున్నది వున్నట్లుగా తీసుకొని, ఆర్థిక సాంఘిక పరిస్థితులదృష్ట్యా యీ చట్టమును తీసుకొని, చూచినట్లయితే, యీ Prohibition act ను నూటికి 80 మంది వ్యతిరేకంగా వోటుచేస్తారు. దీనివల్ల ప్రజలకు చేకూరే లాభము యేమి

లేదు. పల్లెప్రాంతాలలోని ప్రజలు అమ్మోనియా సల్ఫేటు వేసిన సారాయిని త్రాగుటవలన అనేకమంది చచ్చిపోతున్నారు. ఇది నాకు తెలుసు. మా ప్రాంతాలలో కనీసము 4 గురు అయినా చనిపోయారు. సారాబట్టీలు వూరూరా పెట్టడంవల్ల, వాటిని యీరోజున ప్రతి యింటిలో పెట్టడంవల్ల చాలా కొంపలు ముఖ్యంగా పూరియిండ్లు తగులబడిపోయినవి. అవి యేదో నేను చాలా చెప్పగలను. పూర్వకాలంలో పురుషులకు మాత్రమే త్రాగుడువుంటే, యిప్పుడు స్త్రీలు, చిన్నపిల్లలుకూడా త్రాగడం మొదలుపెట్టారు. ఈరోజున సారాను ఒకచోటినుండి యింకొకచోటికి చేరవేయడానికి స్త్రీలనూ, చిన్నపిల్లలను వుపయోగించటం వల్ల, అంతా త్రాగడం జరుగుతున్నది అందుచేత, స్త్రీలు, బిడ్డలు చనిపోవడం జరుగు చున్నది. అనారోగ్యంవలన చాలామంది పేదప్రజానీకానీకం బాధపడుతున్నారు. పేదపల్లెల్లోకిపోతే, వీరు దేనిని కోరుతున్నారో, నిజమైన లెక్కలను యివ్వగలనని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు కూలీలలోగాని, కార్మికులలోగాని దేహదారుఢ్యం తగ్గిపోయింది. కారణం యేమిటంటే, సాయంకాలము నాలుగు గంటలు అగుసరికి ప్రతి కూలీకూడా దొంగతనంగా సారాయి యెక్కడ దొరుకుతుందా అని ఆలోచించి, అది దొరికేందుకు మార్గాలు ఆలోచిస్తువుంటాడు కాబట్టి, పనియొక్క efficiency, labour efficiency తగ్గుతూ ఆరోగ్యం తగ్గింది. ఆ విధంగా చూచినా యిది చాలా నష్టదాయక మని చెబుతున్నాను. ప్రజలు బాగుపడుటలేదు.

ఈరోజు ఆర్థికంగా యెంతో కష్టపరిస్థితులలో వారు వున్నప్పుడు, ఆర్థికంగా కాయ కష్టాలవల్ల డబ్బురావాలని కొందరు చెప్పవచ్చును. Prohibition తీసివేసి తద్వారా ప్రత్యక్షంగా ప్రభుత్వానికివచ్చే ఆదాయం అంతా తీసుకుపోయి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఖర్చుపెట్టి, యీ పేదప్రజానీకం యొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుచేస్తే, ఆవిధంగా ఆర్థికాభి వృద్ధికి positive గా పనిచేసి, వారిని విద్యావంతులుగా చేసినయెడల, వారిని Prohibition Officers ద్వారా నైతికంగా త్రాగుడు మాన్పించటం చాలావరకూ సాధ్యం. లేనియెడల చట్టాలు, జైళ్లు, యీ Special Officers వారిని త్రాగుడునుండి మాన్పింపజాలరు. అందుచేత, వారిని ఆవిధంగా ఆర్థికంగా అభివృద్ధిచేసి, విద్యావంతులుగా చేసి, వారిని సాంఘికజీవనంలో సమానంగా తీసుకొని వచ్చినయెడల, వారు త్రాగుడును మానుకొంటారు. విదేశాలలోకూడా త్రాగుడు అలవాటువున్నది. విదేశాలలో పెద్దవారు, యెక్కువగా చదువుకొన్నవారుకూడా త్రాగుటవలన, యీ చట్టము అక్కడ కూడా విఫలమైనదని మనమంతా చూస్తున్నాము. ఈ చట్టమువల్ల త్రాగుడు అభివృద్ధి అయిందేకాని తగ్గలేదు. అనేకమంది ప్రజలు యీ త్రాగుడుకు అలవాటైనందువల్ల, యిప్పుడు యెక్కువకాలం పనిచేయలేక, వారివృత్తులను విడిచిపెట్టిపోయారు. ఈ చట్టం రావటంవల్ల మాజీగీతపనివాండ్రకు పనిదొరకకపోవటంచేత గ్రామాలను విడిచిపెట్టి పోయారు. వారి కందరకూ యీరోజువరకు వృత్తి కల్పించలేదు. ప్రభుత్వము చట్టమును వుల్లంఘించినవారిని

జెయిలులలో పెడుతున్నారు. కాని, Jails లో పెట్టబడినవారికి కూడా గంజాయి, భంగు చిక్కుతూవుంది. ఈ రోజున Police ఉద్యోగస్థులు చాలామంది త్రాగుతున్నారు. ఉదాహరణకు, ఒక ప్లేస్లో పోలీసులు 10 గాలన్ల సారాయిని పట్టుకుంటే, అందులో 9 గాలన్ల సారాయిని పోలీసులే త్రాగుతున్నారు. ఎక్కడైనా, యెవరైనా యీ చట్టం బాగా అమలుజరుపబడుతోందని చెప్తే, దానికి ముఖ్యకారణం, వారు దొంగ సారాయి తయారుచేసి, డబ్బు సంపాదించుకొనేందుకు, యీ రోజున యీ చట్టం వుండాలని చెబుతున్నారు. దీనికితోడుగా లంచాలకు తినుటకు అలవాటుపడినవారు గనుకనూ, త్రాగుటకు అలవాటుపడినవారు గనుకనూ, యీ Prohibition Officers, Police Officers, constables యీ చట్టం వుండాలని చెబుతున్నారు. తమ ప్రతిష్ఠ యెక్కడపడిపోతుందో అని, కాంగ్రెసువారు యీ చట్టాన్ని యింకా అమలుజరుపవలెనని చెబుతున్నారు. నిజంగా ప్రజల మేలును కోరేవారు యెవ్వరూ యీ విధంగా చెప్పటములేదు. మొత్తంమీద దీనికి అనేకమంది వ్యతిరేకంగా వుండటంవల్ల దీనిని తీసివేయటం చాలా మంచిది. అందుచేత, శ్రీ రామమూర్తి కమిటీవారి నివేదికలోని చతుర్దశ అంశాలను త్వరలో తప్పక అమలులోకి తీసుకురావాలని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri D. Dasaratharamiah Naidu — ఉపాధ్యక్షా! ఈ రోజున మనం రాజకీయంగా అభివృద్ధిపొందాము; రాజకీయం నేర్చుకొన్న నాటినుంచీ ఉన్న పాలసీని మనం ఇక్కడ డిస్కస్‌చేస్తున్నాం. ఏ రోజున రాజకీయాల్లో ప్రవేశించామో ఆ రోజు నుంచి కూడా ఈ ప్రొహిబిషన్ అనేది కూడా ఒక పాలసీగా పెట్టుకొన్నాం. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతరువాత మొట్టమొదట మనం పరిపాలనచేయడానికి వచ్చినప్పుడే 1937 వ సంవత్సరంలో ఈ ప్రొహిబిషన్ యాక్టును కొంతవరకు రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టాం. దానితరువాత వెంటనే దురదృష్టవశాత్తు ఆ ప్రభుత్వం రిజైన్‌చేయడం జరిగింది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం సంపాదించడంకోసం జైళ్లకుపోవడం జరిగింది. వెంటనే వచ్చిన అడ్వైజరీ కమిటీవారు దాన్ని తీసేశారు. ఆ కమిటీలో శ్రీ రామమూర్తిగారుకూడా ఉన్నారు. తిరిగి వారినే ఈ కమిటీలో వేయడం ప్రభుత్వం పొరపాటుచేసిందని చెపుతున్నాను. శ్రీ రామమూర్తిగారికి కొన్ని అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. అటువంటి అభిప్రాయాలు ఉన్న వ్యక్తులను యిందులో వేశారు. వారిని వేయకుండా ఉంటే బాగుండేది. శ్రీ నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్‌వారిలో కూడా త్రాగేవాళ్లు ఉన్నారని చెప్పారు. వారు త్రాగడంలేదని అందుచేత కాంగ్రెసునుండి బైటికి వెళ్లామని చెప్పారు. బహుశా బైటికివెళ్లి త్రాగడం మంచిదని బైలుదేరి వారు బైటికివెళ్లారని అనుకుంటాను. కాని వారిని కాంగ్రెస్ నుండి ఎవరూ వెళ్లగొట్టలేదు. మనము కొన్ని ఆశయాలతో ఈ ప్రొహిబిషన్ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టాం. ఆ ఆశయాన్ని నిర్వహించడానికి ఎటువంటి సక్రమమైన ప్రయత్నం చేయకుండా, దానికి మనం యివ్వవలసిన ప్రోత్సాహం యివ్వకుండా యిది చెడిపోయింది

కాబట్టి మనం తీసేస్తే బాగుంటుందని చెప్పేకంటే దీనికి ప్రోత్సాహమిచ్చి సక్రమంగా జరపడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. ఒక సంఘసంస్కరణ కావాలని అంటే దాన్ని చేయడానికి చాలాకాలం పడుతుంది. మనకు స్వరాజ్యంవచ్చి ఏడుసంవత్సరాలు మాత్రమే అయింది. ఒక జాతి చరిత్రలో బ్రహ్మాండమైన సంస్కరణ తీసుకురావడం అంటే ఏమంత సులభమైన విషయం కాదు. అయితే ఇది విఫలం అయిందని చెప్పి దీనివల్ల మళ్లీ త్రాగడం నేర్పుతున్నామని చెప్పేవారంతా కూడా ఈ సంఘసంస్కరణ సక్రమంగా అమలుజరిగేవిధంగా ప్రయత్నంచేయడం మంచిదని చెపుతున్నాను. ఈ సంఘ సంస్కరణ ప్రభుత్వంవల్ల, ప్రభుత్వ సిబ్బందివల్ల మాత్రమే అమలుజరగదు. ప్రభుత్వంవల్ల ఏ సంస్కరణా సంపూర్తిగా, జయప్రదంగా జరగదు. ప్రభుత్వంలో ఉన్న మనం, ప్రజలనుంచి కూడా సంపూర్ణ సహకారం వచ్చినప్పుడు బ్రహ్మాండమైన సంఘసంస్కరణలను అమలు చేయ కలుగుతాం. సంఘసంస్కరణ మంచిదని చెప్పేటప్పుడు త్రాగమని చెప్పడంకంటే త్రాగవద్దని చెప్పి, ఆ సంఘసంస్కరణను అమలుజరపడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయరో తెలియకుండావుంది. దయయుంచి మీరు మీ రాజకీయాలతోబాటు ఈ సంఘసంస్కారమును కూడా బోధించి, ప్రజలు బాగుపడేవిధంగా చేయడానికి ప్రయత్నించమని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Sri R. Siddanna Gowd:—మీరు ఇంతవరకు ఏమి బాగుచేశారని అడుగుతున్నాను ?

Sri D. Dasaratharamiah Naidu — మీరు మేము కలిసి చేద్దాం అని, నాతో ఏకీభవించమని శ్రీ సిద్ధన్న గౌడ్ గారికి నేను చెబుతున్నాను. దీనిలో ప్రభుత్వానికి కూడా ఒక మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నీరా అనేది వస్తున్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో నీరా అనేదికూడా పూర్తిగా లేకుండా చేయమని ప్రార్థిస్తున్నాను. నేను మొదట ఈ ప్రొహిబిషన్ ఆక్టు వచ్చినప్పుడే చెప్పాను. అప్పుడు శ్రీ విశ్వనాథం పంతులు గారు, శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు కూడా ఉన్నారు. తరవాత ఇదంతాకూడా శ్రీ విశ్వనాథంగారు ప్రతిపక్షంలోకి వెళ్లడంవల్ల వచ్చింది. కాబట్టి శ్రీ విశ్వనాథంగారు కొంత ప్రయత్నంచేసి దాన్ని పూర్తిగా అమలుజరపడానికి ప్రయత్నిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రతి పక్ష సభ్యులు ఈ సంఘసంస్కరణలకు తగినంత ప్రోత్సాహమిచ్చి సముద్ధరించమని చెపుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri G. Satyanarayana :— ఉపాధ్యక్షా ! ఆరు నెలలు అయినతరువాత ప్రొహిబిషన్ కమిటీ రిపోర్టు మనముందు చర్చించబడుతున్నది. చర్చించబడ్డంలోకూడా యిందాక మనమిత్రులు శ్రీ నరసింహారావుగారు చెప్పినట్లు దాన్ని పరిశీలనకోసం మనముందు పెట్టారు. గత 3 నెలల క్రిందట మంత్రిగారు కమిటీని వేస్తున్నామంటే దానికోసం కమిటీ అనవసరం. వాస్తవపరిస్థితి మన అందరకుకూడా తెలుసు, అని చెప్పినప్పుడు, ఎందుకు ! త్వరలోనే వారి రిపోర్టు వస్తుందని చెప్పారు. కమిటీని వేశారు, ఆ కమిటీని వేసినతరవాత వారు పరిశీలించి ఒక

రిపోర్టు యిస్తే, ఆ రిపోర్టు ఇప్పుడుపరిశీలనకు మన ముందు పెట్టారంటే దురదృష్టవశాత్తు యిదమిద్ధమని మన ప్రభుత్వానికి ఒక విధానం లేదని చెప్పవలసివస్తున్నది. ఇదివరకు మార్చి మీటింగులో దాన్నిగురించి చర్చించాలని చెప్పినప్పుడు ప్రత్యేకించి దానికి ఒకరోజు ఇస్తాం, ఇప్పుడు మమ్మల్ని బ్రతికించమని కోరితే, ఆరకంగా చర్చించడానికి ఒకరోజు ఇస్తున్నాం అని అంటున్నారు. కాబట్టి మిమ్ములను మేము బ్రతికించ తలుచుకున్నాం అనికొంతమంది సభ్యులు హామీ యిచ్చి బ్రతికించారు తిరిగి ఇప్పుడు కమిటీరిపోర్టు మనముందుకు వచ్చింది. కాని దాన్ని నానఫీషియల్ రోజున తీసుకొచ్చిపెట్టారంటే, అనధికారరోజున బంజరుభూముల గురించి మనం చర్చించినప్పుడు దానికి ఎటువంటి గతి పట్టిందో అలాంటి గతే దీనికీ పడు తుందని మంత్రిగారి ఉద్దేశమేమో ఇప్పుడుకూడా ఈ రిపోర్టు ఇక్కడ చర్చించిన తరవాత ఫలానారీతిగా ఇది చేయబోతున్నాం అని ఎలాంటి సూచనకూడా ప్రభుత్వం యివ్వలేదు. "ఈ బాధ్యత అంతా నేను నిర్వహిస్తున్నందువల్ల" అని మంత్రిగారు దానిమీద సంతోషం వెలిబుచ్చారేకానీ, ఏవిధంగా దాన్ని అమలుపెట్టడం అనే విషయం వారిదగ్గరనుంచి రాకపోడం దురదృష్టం. బహుశా మరో తీర్మానం రేపు రాబోతున్నది. అది రేపు వస్తుంది. అది ఏమైనా సరే అని వారు ఇక్కడ ఉన్నారు. కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆరిపోర్టు ఇంకా బైటకిరాకముందే రిపోర్టు ఏమి ఇచ్చినా మేము ఖాతరుచేయవలసిన అవసరంలేదని ఒకవైపు, ఈ రిపోర్టు వచ్చినతరవాత ఆయన ఈ రిపోర్టు పక్షపాతదృష్టితో యిచ్చారని రెండవవైపూ చెప్తూవచ్చారు.

కమిటీని నిర్మాణం చేస్తున్న సమయంలో కమిటీని వేయవద్దని చెప్పి మా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరఫున, వ్యతిరేకిస్తూ అనేకసార్లు మీకు మేము మనవిచేసినమాట వాస్తవమే. ఆ కమిటీవారు యించుమించు రాష్ట్రంలో అన్నిప్రదేశములందు తిరిగి, సమాచారమును సేకరించారు. వారు తక్కువవ్యవధిలో చాలా ప్రదేశాలు వెళ్లారు. వారు అనేకసంస్థలను అనేకమంది పెద్దలను సంప్రతించి మునిసిపాలిటీల దగ్గర్నుంచి అనేక పంచాయితీలవద్దనుంచి, అనేక association ల దగ్గర్నుంచి యీ మద్యనిషేధ చట్టాన్నిగురించిన సమాచారాన్ని సేకరించారు. ఈ కమిటీవారు మొత్తం 138 మందికి, ఈ report కు సంబంధించిన questionaire ను పంపారు. ఇంకా M. L. A. లకు, ఇతర పెద్దలకు కూడా వారియొక్క అభిప్రాయములను సేకరించుటకై పంపారు. వారందరూ, ప్రొహిబిషన్ సక్రమంగా కొనసాగటంలేదు కనుక దీనిని వెంటనే తీసివేయాలనే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. కాని ఒక వరదాచారిగారు మాత్రం ఈ ప్రొహిబిషన్ సక్రమంగా అమలుజరుపబడుతోంది, దానిని తీసివేయ నవసరంలేదని అన్నారు మొత్తం ఈ విధంగా సాక్ష్యమిచ్చిన వారందరిలో ఒక వరదాచారిగారొక్కరే ఆవిధమైన ఉద్దేశ్యం వెలిబుచ్చారు. తరువాత 24 Bar Association ల నుంచి సూచనలు వచ్చాయి. వారు వ్యక్తంచేసిన అభిప్రాయాలను, యిచ్చిన సాక్ష్యాలనుబట్టి చూస్తే, చాలా Bar Associa-

tions వారు దీనికి చాలా వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. మొత్తం 24 Bar Associations వారు సాక్ష్యము యిచ్చారు. ఆ 24 Bar Associations లోనూ ఒక్క గురజాల Bar Association మాత్రం ఇది బాగా జరుగుతోంది, దీనిలో ఇంకా ఏవో కొద్ది మార్పులు చేస్తే సరిపోతుంది అని చెప్పి ఒక సూచన చేశారు. తతిమ్మా 23 Bar Associations ఒకేరకమైనటువంటి సూచనలు చేసినవి. ఇలాగే కొన్ని కొన్ని Association ల నుంచి, మహిళాసమాజాల నుంచి వచ్చినటువంటి సూచనలు, అభిప్రాయాలనుబట్టి చూస్తే ఎక్కువ మంది మహిళలు ఈ మద్యనిషేధాన్ని తీసివేయాలనిచెప్పి సూచించారు. అందులో మన శాసన సభ సభ్యురాలు, శ్రీమతి కోటమ్మ రెడ్డిగారు యీవిధంగా evidence ఇచ్చారు అందులో "Prohibition has been an utter failure in Andhra" అని వున్నది. Prohibition councils, అంటే official councils నుంచి కొన్ని సూచనలు వచ్చాయి. అందులో 1[illegible] councils ఇది విఫలమైపోతోంది. ఇది పనికిరాదనే సూచనలిచ్చాయి. ఉదాహరణలు ఈ విషయమై కావాలంటే వారియొక్క సాక్ష్యములు ఉన్నాయి, వాటిని చూచినట్లయితే తెలుస్తుంది. Joint Registrar of Cooperative Societies యీ Prohibition అమలులోకి వచ్చినతరువాత, ఈ కల్లుపరిశ్రమ ఒక cottage industry గా తయారైందని అన్నారు. తరువాత రాజేశ్వరరావుగారు చెప్తూ కలెక్టర్లుకూడా ఈ మద్యపాననిషేధం గురించి ఒక రిపోర్టు యిచ్చారు, దానిలో త్రాగేవారిసంఖ్య తగ్గిందని వారు సూచించారని అన్నారు. కావాలంటే collectors యీ Prohibition గురించి ఎటువంటి reports, ఎటువంటి అభిప్రాయాలను యీ కమిటీవారి కిచ్చారో నేను ఒకటి చదివిచూపించుతాను. కర్నూలు కలెక్టరుగారిచ్చిన రిపోర్టును ఉదాహరణగా చదివి వినిపించుతాను.

"During municipal elections in Kurnool and Nandyal in September 1953, lorry loads of liquor were taken round and distributed. During the legislative elections in January 1952, liquor was taken round to villages to get votes." This is Sri Sankara Reddi's constituency (Laughter).

ఇంకా ఆయన ఇలా చెప్తున్నారు.

"There was also extensive cultivation of ganja"

దొంగసారాను కాచే బట్టీలన్నీ అక్కడేవున్నాయి. ఆ వృత్తే అక్కడ ఎక్కువగా ఉందని చెప్పారు. ఆ సారాను అక్కడ ఉండే కొండజాతులవారు "The Sugalies, Boyas, Chenchus, Harijans and Erukulas are the classes that are mostly engaged in illicit distillation. Some big people are behind them." వీరు వాటిని తయారుచేస్తున్నారని, వీరివెనకాల పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఉన్నా

రని; వారు ఆ కొండజాతులవారిని ఉపయోగించుకొంటున్నా"రని వారు అన్నారు. అనంతపురం కలెక్టరుగారు కూడా .. . .(Interruption.)

Sri M. Rajeswara Rao — నేను ఈ Collector ఇచ్చిన యీ reports అన్నిటిని గురించి చెప్పలేను, ఎటువంటి ఉదాహరణగా చెప్పలేను కాని వారు యిచ్చిన report లో మాత్రం ఆడవాళ్లలో, పిల్లలలో త్రాగేవారి సంఖ్య హెచ్చుటం లేదు తగ్గలేదు అని వ్రాసిన మాత్రమే నేను చెప్పాను.

Sri G. Satyanarayana — మీరు Collectors అందరినిగురించి ఉదహరించారు. ఈ కమిటీరిపోర్టును వీరందరూ యిచ్చిన సూచనలనుబట్టి చూస్తే ప్రతిజిల్లాలో కూడా ఈ Prohibition వల్ల ప్రజానీకం లాభం పొందేది అట్టేపోయి, వారిపై కేసులు ఎక్కువవుతున్నాయి. మా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో రోజు రోజుకు కేసులు విపరీతంగా ఎక్కువవుతున్నాయి. మొన్న 31 వ మార్చి ending లో లెక్కచూస్తే 1555 కేసులు ఉన్నాయి. ఇన్ని కేసులు వస్తూవుండగా ఈ మద్యపాననిషేధాన్ని తీసివేయమంటారు. ఇపుడున్న పరిస్థితులలో ఈ మద్యనిషేధం సరిగా అమలు జరుపబడుట లేదని పెక్కుమంది పెద్దవారు యిచ్చిన అభిప్రాయములనుబట్టి సూచనలనుబట్టి తెలుస్తోంది. అందుచేత రామమూర్తి కమిటీవారిచ్చిన recommendations ను కనీసం యీ అవకాశాన్ని పురస్కరించుకొనైనా అమలుజరిపేలాగున మంత్రివర్గం పూనుకోవాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఇదేరకంగా మంత్రిగారు వారి అంత్యోపన్యాసంలో, అంత్యోపన్యాసం కాదు, ముగింపు ఉపన్యాసంలో తెలియజేయాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఈ విషయమై తగినసూచనలను ఆమోదించమని ఈ విషయమై ఒక నిర్ణయానికివస్తే ఈ మంత్రివర్గమున కేమీ భంగంలేకుండా ఈనాడు చేస్తాము అని మంత్రివర్గానికి హామీ యిచ్చినటువంటివారూ, ప్రత్యేకంగానూ సాగి సూర్యనారాయణరాజుగారూ ఈ నాడు ఈ కమిటీ సూచనలను అమలుజరపడానికి ఒప్పుకుంటామని హామీనివ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Sri L. Lakshmana Das :— అధ్యక్షా! ఈనాడు Prohibition విషయంలో చర్చసాగిస్తుంటే మనం యింత క్రిందికి దిగజారిపోతున్నామా ? అనిపిస్తోంది నాకు. ఈ త్రాగుడు అనేటటువంటిది అలవాటు అయినదంటే అది ప్రజా క్షేమమునకు తోడ్పడదు. ఈ మద్యనిషేధాన్ని తీసివేయడంవల్ల త్రాగుడు యింకా దేశంలో ఎక్కువైపోతుంది. ప్రజలంతా దానికి అలవాటుపడిపోతారు. ప్రజాక్షేమంకోసం ఈ త్రాగుడును మాన్పించవలయునని హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నిషేధాన్ని తీసివేస్తే ప్రజలు అభివృద్ధిలోకిరాలేరు. అసలు ఈ త్రాగుడు మంచిదికాదని చెప్పి చెప్పుకోవడం ఆనాటికాలంనుంచీ వుంది. అసలు ఈ మద్యపానం గాంధీగారి అహింసా సూత్రములకే విరుద్ధమైనది. అటువంటి మద్యపాననిషేధాన్ని గాంధీమహాత్ముని మూలసూత్ర

[Sri L. Lakshmana Das] [27th May 1954

ములలో ప్రధానమైనటువంటి అహింసాసూత్రముప్రకారం అమలుజరుపుదామంటే దానికి అడ్డుపెట్టడం జరుగుతోంది ఈ త్రాగుడును మాన్పించాలని యింతవరకు త్రాగుడు బాగా అలవాటైన పెద్ద పెద్ద దేశాలలో అమెరికా, ఇంగ్లండ్, రష్యా మిగతా యూరోపియన్ దేశములలోను, ఇంకా ఇతర పాశ్చాత్యదేశాలలోను ఈ త్రాగుడును అరికట్టడానికి ప్రయత్నించిన సంగతి మనకందరకు తెలిసియున్న విషయమే. అసలు ఇతర దేశములలో శీతోష్ణస్థితినిబట్టి, ఆయా పరిస్థితులనుబట్టి త్రాగుతారు. కాని మనదేశంలో అది త్రాగినందువల్ల అనేకరోగములు వస్తున్నాయి. ఉత్తరదేశములలోకూడా అచటి శీతోష్ణస్థితిని బట్టి అక్కడ ఈ మద్యాన్ని సేవించుతున్నారు. మనదేశం ఉష్ణదేశం అవడంవల్ల ఈ త్రాగుడువల్ల శారీరకంగాను, మానసికంగాను, నైతికంగాను అనేకనష్టాలు కల్గుతాయి. అసలు ఇదివరలో రాజగోపాలరావుగారు ఈ మద్యపానంవల్ల ఆర్థికంగాను, శారీరకంగాను, మానసికంగానూ, నైతికంగానూ మానవునికి ఎంతనష్టం కల్గుతుందో ఆ విషయాలను విశాలాంధ్ర పత్రికలో వారం వారం వ్యాసరూపంలో ప్రకటించేవారు. దానిని తిరిగి వారికి నేను జ్ఞాపకంచేస్తున్నాను.

Sri M. Hanumantha Rao:—On a point of information, Sir. విశాలాంధ్రలో యీ విషయాలను ప్రచురించలేదు; ఇతరదేశాలలో ఈ మద్యనిషేధాన్ని అమలు జరపటానికి ప్రయత్నించి, దానిలో ఏవిధంగా విఫలులైనారో ప్రచురించాము.

Sri. L. Lakshmana Das :— ఉత్తరదేశాలలో ఈమద్యపానమునకు ఎల్లప్పుడూ, ఎంతకాలంనుంచో, శీతోష్ణపరిస్థితులదృష్ట్యా అలవాటుపడిన దేశాలలోనే ఈ మద్యపానం మంచిదికాదని దీనిని నిషేధించటానికి ప్రయత్నించితే, ఉష్ణం ఎక్కువగా వున్న మనదేశంలో అనేకనష్టములు ఈ మద్యపానంవల్ల సంభవిస్తాయనే విషయమును గుర్తించకుండా మద్యపానాన్ని ఉంచాలని మీరంతా అనడం చాలా విచారకరమైన విషయము.

మనదేశంలో ఏనాడూకూడా యీ కల్లు అంగడులు పెట్టివుండలేదు. ఒక్క బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాత యీ దేశంలో యీ త్రాగుడు పెట్టి యీ దేశంలో ప్రజానీకాన్ని బీదరికంపాలుచేసి ప్రజల్ని పరిపాలనచేయాలనే వుద్దేశంతో త్రాగుడుపాపులు పెట్టారు. అందుకనే గాంధీమహాత్ముడు మొట్టమొదట జాతీయోద్యమం ప్రారంభించినప్పుడు ప్రారంభించినది త్రాగుడు మాన్పించాలనే వుద్యమం. ఈ నాడు opposition benches లో కూర్చున్న మిత్రులే ఆనాడు కల్లుదుకాణాలబయట పికెటింగుచేసిన సంగతి వారు జ్ఞాపకంతెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. అది success అయినదా fail అయినదా అన్నవిషయం చూస్తే కొంతవరకు fail అయినదని చెప్పక తప్పదు. Failure అయినంత మాత్రంచేత దేశంలో మరల త్రాగుడును వ్యాపింపచేస్తాం అనడం ఎంతమాత్రం ఉచితమైన భావము కాదు. దానినిగురించి తప్పించుకోదలచిన అవసరం లేదు. అది ఎట్లావున్నప్పటికీ

దొంగతనాలు యింకా జరుగుతూనే వున్నాయి, జూదరికం యింకా జరుగుతూనేవుంది, murders యింకా చేస్తూనేవున్నారు కనుక వాటికి లైసెన్సులు యిచ్చి రాబడి రాబట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అందుచేత మిత్రులు యిది కాంగ్రెసు వారు ప్రవేశపెట్టిందన్నభావం విడిచిపెట్టి దీనిలోని మంచిని గ్రహించి ప్రొహిబిషను విజయవంతంచేయడానికి తోడ్పడాలని హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. 1921లో కాంగ్రెసు పికెటింగు ప్రారంభించినపుడు, యిపుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీలో, మిగతాపార్టీలలో వున్న మీరందరూ జాతీయవుద్యమాన్ని బలపరచడానికి యిదొక ఆయుధం అనీ, బ్రిటిషు వాళ్లను వెళ్లగొట్టడానికి దేశాన్ని అభ్యుదయకరంగా ముందుకుతీసుకుపోవడానికి యీ మద్యపాననిషేధం ఒక సాధనం అనీ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించారు. అటువంటప్పుడు, యీనాడు శాసనసభ్యులంతా మరల ప్రజలకు త్రాగుడు అలవాటుచేద్దాం అనే కార్యక్రమం తేబోవడం మంచిది కాదు. త్రాగుడు నిషేధించడంవల్ల వచ్చిన నష్టాన్ని భర్తీచేసుకోడానికి sales tax వేసుకున్నాం. అందుచేత sales tax ను ప్రజానీకం భరిస్తున్నది. దీనివల్ల నష్టం యింకోరూపంగా భర్తీచేసుకోవాలని దేశం అభివృద్ధిని దృష్టిలోపెట్టుకుని చాల విశాలమైనదృష్టితో ఆలోచించాలని హృదయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. మనచేతులతో మనమే దేశాన్ని దరిద్రంతోనింపే యీ త్రాగుడు మళ్లీ దేశంలో వ్యాపించడానికి కారణం కాకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత మిత్రులు ప్రజానీకం దీనికి వ్యతిరేకంగా వున్నారని అంటున్నారు. మన ప్రజలలో నూటికి 50 మంది స్త్రీలేవున్నారు. ఏ ఒకస్త్రీకూడా తన భర్తగాని 'పిల్లలుగాని' త్రాగుబోతులుకావాలని కోరదు. పురుషులలోకూడా చాలమంది కాదనే చెబుతారు. అందుచేత ప్రజానీకంపేరుతో దీనిని చర్చించడం సబబైన విషయంకాదు. Ex-tappers కు పనికల్పించాలని ప్రభుత్వం నీరావిధానం తీసుకువచ్చి జపానులో చిన్న machinery తో నీరానుండి పంచదార తయారుచేస్తున్నట్లు మనంకూడా నీరానుండి పంచదార తయారుచేయించవచ్చు. ఆవిధంగా Ex-tappers కు పనికల్పించవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది కేవలం కాంగ్రెసువారు ప్రతిష్టగురించి ప్రాకులాడుతున్న విషయంకాదు. దీనిని కాంగ్రెసు 1920 నుంచీ ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నించిందన్నవిషయం మీ గుర్తుకు తెస్తున్నాను. అందుచేత మీ నియోజకవర్గాలకుపోయి యీ మద్యపాననిషేధం కట్టుదిట్టంగా అమలు జరపడానికి సహకరించండి. మిమ్ములను ఎన్నుకున్న మీ నియోజకవర్గప్రజలు మీ యీ కృషిలో తప్పకుండా సహకరిస్తారని నా నమ్మకం. అందుచేత మద్యపాననిషేధం విజయవంతం చేయడానికి పాటుపడాలని మీకు హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత దేశం అభివృద్ధిని దృష్టిలోపెట్టుకుని, ప్రజలక్షేమం గమనించి, మీ అమూల్యసలహా లివ్వవలసిని కోరుతున్నాను. మద్యపాననిషేధం కట్టుదిట్టంగా అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Raja Sri Sagi Suryanarayana Raju—ఉపాధ్యక్షా! సత్యనారాయణ చాపరిగారు నామీద లేనిపోని నిందను మోపారు. మొట్టమొదట ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా vote చేస్తామని promise చేసి యిప్పుడు యేమి చేస్తారో అన్నవుద్దేశాన్ని కలవిచ్చారు. వారు కలవిచ్చినది అన్యాయం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేను మనవిచేస్తున్నదేమిటంటే మొట్టమొదటినుంచీ నేను ప్రొహిబిషనుకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడాను. కాని నేను ఎల్లప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర శ్రేయస్సును, ఆంధ్రప్రభుత్వ అభివృద్ధిని విశాలాంధ్ర శ్రేయస్సును కోరుతాను. విశాలాంధ్ర రావాలంటే ప్రభుత్వం వుండాలి ప్రభుత్వం ఒక step ముందుకు వేసింది. కాని తరువాత మరల ప్రభుత్వం ఒక step వెనుకకు వెళుతున్నది. అదిమాత్రం చాల విచారకరం. రామమూర్తికమిటీని ముందు ఏర్పాటుచేశారు. తరవాత యేమి చేశారంటే, స్వామి సీతారాంకోసం అయితేనేం, మరి యితరకారణాలచేత నయితేనేం, ఏ ఒత్తిడిచేత నయితేనేం సీరా యిస్తాం అన్నారు. సంజీవరెడ్డిగారు 'నేను అక్కడ లేను కనుక సీరా అంగీకరించను' అన్నారు. గోపాలరెడ్డిగారు అంగీకరించలేదు. ఈ సీరాను మొట్టమొదట తీసుకువచ్చిన కళా వెంకట్రావుగారు సీరా యిస్తే resign చేస్తానని statement యిచ్చారు. ఇలాంటి statementలు ప్రజలను ముందుకుతీసుకువెళ్లలేవని మనవిచేస్తున్నాను. కాని ఏవిధంగానైనా విశాలాంధ్ర శాంతియుతంగా సాధించడానికి ప్రభుత్వం వుండాలి కాబట్టి step by step ప్రభుత్వాన్ని దారిలోకి ప్రజలు తీసుకురావాలి. కొంతవరకు దారిలోకి వచ్చారనే నమ్ముతున్నాను. ఇదివరకు మంత్రి పట్టాభిరామారావుగారు, రాజగోపాలాచారిగారియందు దేముడిమీద వున్నంతభక్తి వుందన్నారు. రాజగోపాలాచారిగారి నూతన విద్యావిధానం తీసివేస్తున్నపుడు, మంత్రిగారు దూరం బాగా ఆలోచించి, మద్యపాననిషేధం తీసేస్తే రాజగోపాలాచారిగారిమీద ఆయనకున్న దేముడిభావం యేమీ తగ్గదు అని మనవి చేస్తున్నాను. క్రిందటిసారి ప్రభుత్వం శ్రేయస్సుకోసం ప్రభుత్వంపక్షం వోటుచేశాను. వచ్చే సమావేశంలో రామమూర్తికమిటీ చర్చకు తెస్తాం అని క్రిందటిసారి హామీయిచ్చారు. కాని దానికి ఒకరోజు కేటాయించడం దాటవేశారు. కాని నేను ఒకరోజు non-official రోజు దానికి యివ్వకపోతే resign చేస్తా నన్నాను. దానికి నా అదృష్టవశాత్తు అంగీకరించారు. అవకాశంయిచ్చారు. అందుచేత ప్రభుత్వంవారికికూడా ఒక అవకాశం యిస్తూవుండాలి. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ కాంగ్రెసు వారంతా త్రాగుతారని కలవిచ్చారు. కాని నేను కాంగ్రెసువారంతా త్రాగుతారని అనను, కొంతమంది త్రాగుతారని చెప్పవచ్చు. అందుచేత దీనిలోని మంచి చెడ్డలు విమర్శించుకొని ప్రభుత్వంవారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. మనం చూడవలసింది ప్రభుత్వం నిలబడేమార్గం. అందుచేత మీరు దూరం ఆలోచించి మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకూ time వున్నది కనుక ప్రభుత్వంకూడా రామమూర్తికమిటీ ఆలోచించి కొన్ని step లు దిగేమార్గానికి వస్తే మంచిదే. లేకపోతే, మూడు గంటలవరకూ ఆలోచించి ఏది నబబైతే ఆవిధంగా చేస్తాను. (నవ్వు)

Sri Pragada Kotaiah:— అధ్యక్షా! ఇప్పటికి చాలామంది ఈ విషయాన్ని గురించి తీవ్రంగా మాట్లాడడం జరిగింది. ముఖ్యంగా మద్యపాన నిషేధం జయప్రదంగా నిర్వహింపబడుచున్నదా లేదా అనేవిషయం మీద మాట్లాడినవారికి వివాదంలేదు. జయప్రదంగా నిర్వహింప బడడంలేదనేది అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. జయప్రదంగా నిర్వహింపబడలేదు కాబట్టి దాన్ని రద్దుచేయాలనే భావంతో కొందరు ఏకీభవించలేక పోతున్నారు. ఎందుచేత నంటే మద్య నిషేధము లక్షలు, కోట్లకొలది ప్రజలలో ఉత్తమ సంస్కరణ ప్రవేశపెట్టుటకుద్దేశించబడింది. అయితే యెంతవరకు ఆ సంస్కరణ అమలుజరిగింది అనేప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పటం చాలకష్టము. అందులో ముఖ్యంగా మనం మన జాతీయపోరాట సమయంలో స్వరాజ్యం కావాలని చెప్పాము. గాంధీగారు స్వరాజ్యంకాదు, స్వర్గరాజ్యం కావాలి, రామరాజ్యంకావాలని చెప్పారు. దేశంలో ప్రజలమధ్య ఆరాటం, పోరాటంలేని స్వతంత్రరాజ్యం కావాలన్నారు, స్వరాజ్యం వచ్చింది. కాని గాంధీజీ ఆశించిన స్వర్గరాజ్యం అవతరించనేలేదు. స్వరాజ్యంవచ్చి ఆరుసంవత్సరములు గడచినప్పటికి స్వర్గరాజ్యం స్థాపించలేక పోయినాము, రామరాజ్యం సాధించలేక పోయినాము. అందువల్ల మళ్లీ తెల్ల వాడిని తీసుకువచ్చిపెట్టాలంటామా? Prohibition ను విజయవంతంగా నిర్వహించలేము, కాబట్టి ప్రజలచేత త్రాగిస్తాం, అని చెప్పడం మంచిదేనా? నిరుద్యోగం మితిమీరిపోయిందంటున్నారు. Ex-tappers నిరుద్యోగులైతే దేశంలో బంజరుభూమి కావలసినంత ఉంది. దానిని వారికి పంచిపెట్టి ఆర్థికసహాయంచేసి ఉద్యోగంకల్పించాలి. ఉద్యోగంఅంటే న్యాయమైన వృత్తి క్రమమైనవృత్తిగావుండాలి. వారికి, Prohibition రద్దుచేసి, వృత్తి కల్పించాలంటే అందువల్ల దొంగసారాకాస్తున్న మరికొన్ని లక్షలమందికి ఉద్యోగం పోతుంది. ఇప్పుడు ఎక్కడపడితే అక్కడ గృహపరిశ్రమగా కల్లూసారాయికాస్తున్నారు కాబట్టి ఈ దొంగచాటుగా విపరీతంగా డబ్బుసంపాదిస్తున్న ఈమధ్యరకం ప్రజలకూ, ధనవంతులకూ వృత్తి పోతే, వారందరితరపునా మరికొందరు సత్యాగ్రహం ప్రారంభించవలసి వస్తుంది. Ex-toddy tappers తరఫునేకాదు రేపు వారితరఫునకూడా సత్యాగ్రహం ప్రారంభించాలి. వృత్తి కల్పించాలంటే పరిస్థితులనుబట్టి ఆలోచించాలిగాని, పనికిమాలినవృత్తి కల్పించడం అనేది సరియైన పంథా కాదు. అది పొరబాటు. డబ్బుకావాలంటున్నారు. Prohibition తీసివేస్తే 5, 6 కోట్లరూపాయలు వస్తాయంటున్నారు. డబ్బుకావాలంటే అనేకమార్గాలున్నాయి. నీతిలేకుండాపోతే నియమంలేకుండాపోతే వక్రమార్గా లవలంబించి ప్రభుత్వం వ్యభిచారగృహాలు బస్తీలలో పెట్టినడిపిస్తే చాలాడబ్బు వస్తుంది. కల్లుత్రాగించి డబ్బుసంపాదించనక్కర్లేదు. వ్యభిచారగృహాలు నడిపిడబ్బు సంపాదించవచ్చును. అలాంటి డబ్బుతో ప్రజలకు పురోభివృద్ధి కల్గిస్తామని చెప్పడం దేశం ఎల్లాగైనాసరే ప్రభుత్వానికిమాత్రం పన్ను ఇవ్వకుండా వుండాలని అనుకొంటున్న మధ్యరకం ప్రజలు తీసుకువస్తూయున్న ఆందోళనగాని, నోరులేని బీదప్రజానీకంకాదు యీ ఆందోళన తీసుకువస్తూయున్నది. తనమీద

[Sri Pragada Kotaiah] [27th May 1954

betterment tax పడుతుందని తెలివి తేటలుగలవారు కాబట్టి పైచేయిగాయున్న మధ్యరకం వారుచేస్తున్న ఆందోళనగాని బీదప్రజలుకాదు. ఏదైనా చాటుమాటుగా జరిగితే అది నశించుటకు అవకాశం ఉంది ప్రపంచంలో ఉన్నతమైన ఆదర్శాలు అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నించి అనేకయుద్ధాలు జరిగాయి, ఎంతమందో మనుష్యులు చచ్చారు అందువల్ల జవహర్లాలు నెహ్రూగారు శాంతిప్రయత్నంచేయడం అనవసరమా? అనేకమంది చచ్చిపోతున్నారు కాబట్టి యుద్ధప్రయత్నాలు అవసరమనీ, శాంతిస్థాపన అనవసరమనీ ఏరాజకీయ పార్టీవారైనా చెప్పుటకు సాహసిస్తారా? ప్రపంచంలో మంచిచెడుగులు కలసి ప్రయాణం చేస్తూఉంటాయి. మంచిచెడుగును అధిగమించి పైకివచ్చుటకు ప్రయత్నంచేస్తూయుంటుంది. మహానుభావులయొక్క బోధనం సంపూర్ణంగా మంచిని సాధించుటకే వుపయోగపడుతోంటుంది. అంతా మంచే ఉంటే ఈ శాసనసభ లక్కరలేదు. ఈ పోలీసు అక్కరలేదు. పాలించేవాడు అక్కరలేదు. పాలింపబడేవాడూ అక్కర్లేదు. మహాత్మాగాంధీగారు చెప్పినట్లు ఎవరి అవసరం వారు తెలుసుకుని స్వర్గరాజ్యం అనే పేరుతో ఎవరిజీవనం వారు కల్పించుకొనుటకు వీలుంటుంది. ఈ శాసనం అమలుజరగడం లేదంటే ఈ శాసనమే కాదు, లంచగొండితనం, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు ప్రకారం దొంగతనం, దోపిడీలు జరిగితే నేరాలంటున్నాం. నేరాలు విపరీతంగా పెరిగాయి. రెండు, మూడుసంవత్సరాలక్రితం రాజకీయపార్టీ ప్రమేయంవల్ల చాలానేరాలు జరిగినాయి. అందువల్ల, Criminal Procedure Code రద్దు చేయడానికి శాసనసభలో చట్టం ప్రవేశపెడతారా? ఎచటనైనా కొన్నిప్రత్యేకపరిస్థితులలో నేరాలుపెరుగుటకు ప్రారంభిస్తే, వాటిని అణచివేయుటకు మార్గాలాలోచించాలి. Prohibition successful గా జరుగుతోందని ఎవ్వరూచెప్పడం లేదు. చాలావఱకూ విజయవంతంకాలేదని అంగీకరిస్తున్నాం. విజయవంతం కాలేదుగదా అని, ప్రజానీకాన్నితప్పత్రాగించి మద్యపానం మరల అమలుపరుస్తామా? ఇది మధ్యరకం ప్రజలను అడ్డంపెట్టుకుని చేసే ప్రయత్నంతప్ప వేరుకాదు. ముఖ్యంగా మద్యపాననిషేధం కట్టుదిట్టంగా అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నంచెయ్యాలి. ఉన్నతమైన లక్ష్యంకోసం అన్నిరాజకీయపార్టీలు కృషిచేస్తున్నాయి. కాంగ్రెసుపార్టీ రామరాజ్యం స్థాపించాలని ప్రయత్నంచేస్తూనేయుంది కాని అట్టి స్వర్గరాజ్యం రాలేదు. కమ్యూనిస్టులు వారి ఆదర్శరాజ్యస్థాపనకోసం 1930 నుంచీ తంటాలుపడుతున్నారు. వారు కమ్యూనిజం ఈదేశంలో స్థాపించలేకపోయినారు. అక్కడక్కడమాత్రం బలం సంపాదించారు. అందువల్ల తమ ఆదర్శాలు సాధించలేకపోయినామని చెప్పుకొనుటకు వీలులేదు. మద్యపాననిషేధం పెట్టినతరువాత మనం పురోగమించినమాట నిజమే. ఇంకను మన పురోగమనం వృద్ధిచేసుకొనుటకు సరియైన ధోరణిలో నడిస్తే, సేవచేసినవాళ్లం అవుతాము.

Sri K. Govinda Rao .— ఒకేవిషయాన్ని పదేపదే చెప్పడం జరుగుతోంది మద్యనిషేధం అనే ఆదర్శం ఉన్నతమైనదే. ఏనప్పుడు మనం ఆ ఆదర్శం సాధించడం విష

యంలో విఫలం ఐనంతమాత్రాన దాన్ని విడిచిపెట్టకూడదూ, అది సరియైనదా అని కాంగ్రెస్ సభ్యులు చెబుతున్నారు దానికి Parallel ఒకటి తీసుకువస్తున్నారు Prohibition తో దొంగతనం, వ్యభిచారం పోలుస్తే, అది విఫలమైనదని చట్టం లేకుండా చెయ్యి పెడతామా అని రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పుచున్నారని దీని ఉదహరిస్తున్నారు. దానికి, దీనికీ fundamental గా భేదం ఉన్నది అనే విషయం జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. అది force of habit కు సంబంధించినది. దొంగతనం, వ్యభిచారం ప్రత్యేకంగా వ్యక్తులకు సంబంధించినవి కావు. సంఘానికి నష్టం కల్గించేవి. ఒక సమస్య మనసభ్యులందరూ మరచిపోతున్నారు. త్రాగుడుకు మూలకారణం ఏమిటని, దాన్ని తగ్గించుటకుమార్గం ఏమిటని scientific గా ఆలోచించకుండా, అంతాసూత్రాలు వల్లిస్తూ వాస్తవికపరిస్థితులు గమనించలేక పోతున్నారు.

ఇక్కడ ప్రధానంగా ఒకటి చెప్పబడినది. కార్మికులు బీదలు ఏరంపరుకూడ ఎందుకు త్రాగుతున్నారంటే, వారు ఆవిధముగ కాయకష్టము చేసిన పరిస్థితులలో త్రాగవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. వీరు అందువలన ఎంతమాత్రము చెడ్డవారుకారు. ముఖ్యంగా మన ప్రజానీకంలో అధిక సంఖ్యాకులుకూడ చుట్టుకుండే వాతావరణమువల్ల influence అవుతూ ఉన్నారని చెప్పారు. దురభ్యాసాల root cause ను పరిశీలనచేయకుండా దానిని అరికట్టబూనుకొన్నందువల్ల ప్రయోజనము ఉండదు. లోగడ నాగిరెడ్డిగారుచెప్పడం జరిగింది. కమ్యూనిస్టుపార్టీతరపున చెప్పుతూనేఉన్నాము. ఇది మార్గముకాదు, వాండ్ల living conditions ను అభివృద్ధిచేయండి, అంటే దానికి తుపాకులు, లాఠీలు తీసుకొని కేసులుపెట్టి జెయిళ్లకు పంపి జుల్మానాలువిధించి implement చేయడం సాధ్యంకాదు. ఇంతకుముందు లక్ష్మణదాసుగారు చెప్పారు. ఆవిధంగా ఏచట్టాన్నికూడ అమలుకుతీసుకొని రావడం సాధ్యంకాదు. ప్రధానమైనదానిలో మార్పుతీసుకొని రాకపోతే దీనిని మార్చలేరు. Smoking చెడ్డ అలవాటు. అది force of habit వల్ల వచ్చింది. దానిని విజ్ఞానంద్వారా మార్చవలెను. అవకతవక చట్టాలవల్ల ఆపటానికి ప్రయత్నించకూడదు. కోర్టులు ఉపయోగపడవు.

ఎదురుగ కూర్చుని ఉన్నసభ్యులు ఏమిచెపుతున్నారంటే, బీదవాండ్లకు దీనివల్ల ఎంతో నష్టం కలుగుతుంది. వాళ్లకడుపుకొట్టుతూ ఉన్నారని అంటున్నారు. బీదవాండ్లు వారికష్టాలు ఈనాటికైనా జ్ఞాపకమువచ్చినందుకు కొంచెము సంతోషము. ఈ సేల్సుటాక్సు అంటే సామాన్యప్రజలమీదనే వేస్తున్నారు. వాటిని consumers భరిస్తున్నారు. వర్తకులమీద కోటీశ్వరులమీద వేయడంలేదు. ఊరికే బీదవాండ్లమీద ప్రేమ ఒలికించడంవల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఇప్పుడు పూర్వంకన్నా దొంగసారాయి ఎక్కువఖరీదు అవుతుంది. స్త్రీలు బాగుపడుతున్నారు గదా అని అంటారు లక్ష్మణదాసుగారు. పూర్వముత్రాగని స్త్రీలుకూడా ఇప్పుడు త్రాగుటకు అలవాటుపడి ఉన్నారు. విశాఖ, శ్రీకాకుళంజిల్లాలలో స్త్రీలుకూడా త్రాగుతున్నారని తెలుస్తుంది.

Sri K Lakshmana Das శ్రీకాకుళంజిల్లాస్త్రీలు త్రాగుతు: అక్కడ త్రాగుడుచా ... ... పెద్దగానవలెనని చెప్పుతున్నాను.

Sri K Govinda Rao — లక్ష్మణదాసుగారు ఒక్కొక్కప్పుడు విశాఖ పట్టణం Champion అవుతారు మరొకప్పుడు శ్రీకాకుళం Champion అవుతారు. ఉపాధ్యక్షా, నాఆఖరువిన్నపం ఏమంటే, ముఖ్యంగా ప్రజాపార్టీలో వున్నవారు గమనించ వలసిన అవసరం ఉంది. లోగడ రామకృష్ణారెడ్డిగారు ఈసారి తప్పక మద్యనిషేధంరద్దుకు నిలబడతామని చెప్పారు. అది మర్చిపోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను ప్రజలలో తిరిగి మనము చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఉంటుందని గమనించాలి. మనమాటలకు విలువఅనేది ఉంటే ఈ విషయంలో కమిటీరిపోర్టును ఆమోదించుటకు అంగీకరించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri V V Krishnama Raja Bahadur — ఉపాధ్యక్షా, ఇదివరకు అనేకదఫాలు దీర్ఘంగా చర్చించాము. అయినప్పటికి తిరిగి చర్చకు రావడం గవర్నమెంటు వారు ఇచ్చిన హామీవల్ల ఈవిషయంలో నాకుముందు మాట్లాడినమిత్రులు అనేకరీతులలో అనేకభావములను వెల్లడిచేశారు. నేను ప్రప్రథమములో మనయొక్క భారతదేశానికి Propaganda చేసిన పరిస్థితులలో ఇది ముఖ్యమైన fundamental right అని అను కొన్నాను. అదేగాంధీగారి ఆశయం దానిని ఏవిధముగ నిర్వహణచేయవలెనో ఆలోచిం చారు. గాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మనదేశదారిద్ర్య దృష్ట్యా, ఇది ఎంతవరకు అమలుజరిగింది అమలుచేయగలమా అను విషయములనుగురించి చర్చ జరిగింది. గాని ప్రప్రథమ ములో ఇది ఆచరణలో ఉన్నదాలేదా అనే అభిప్రాయభేదములు వచ్చాయి. నేను కోరేది ఏమంటే మనమంతాకలసి Prohibition ను అమలుచేయడానికి సహకరించవలెను. మానవసమాజములో ప్రకృతిసిద్ధముగ మద్యపానము ఉంది అని పురాణములో ఉంది. సారా మానవ సమాజానికి ఉపయోగంగా ఉంటుంది. తాటి, ఈత, కొబ్బెర అమృతప్రాయంగా పని చేస్తుంది. కొన్నివ్యాధులు నీరాపుచ్చుకుంటే తగ్గుతాయి. దానికి food value కూడ ఉన్న దన్నారు. బీదప్రజలనుండి అందరూ సహకరించవలెనని చెప్పుతున్నాను. అందుచేత లక్ష్మీనర సింహందొరగారుపెట్టిన amendment ఆచరణీయంగా ఉంది. దానిని యోచిస్తే బాగా ఉంటుంది.

Sri M. V. Subba Reddi :—ఇంతవరకు మాట్లాడిన సభ్యులలో మద్యపాన నిషేధం ఏవిధంగా సంపూర్ణంగా విఫలత్వం పొందినదీ అన్నసంగతిని గురించి చెప్పారు. స్త్రీలు మద్యపాననిషేధం రద్దు చేయగూడదంటారని ఘంటాపథంగా మంత్రిగారు చెప్పినప్పటికీ, ఎక్కువ మహిళలుదానికి వ్యతిరేకంగా, మద్యపాననిషేధం పూర్తిగా విఫలమైనదనీ దానిని త్వరగా రద్దుచేస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా, గ్రామసీమలవెంట వెళ్లితే మన కళ్లకు కనిపిస్తుంది. నూటికి, నూరుపాళ్లు ఈ మద్యపానం నిషేధం విఫలమైందని ప్రభుత్వం

ప్రవేశపెట్టిన యీ మద్యపాననిషేధం ద్వారా ఎంతో [illegible] అనేకరకాలుగా యీ త్రాగుడు ప్రజలలో వ్యాపించినదని కష్టపడేటపుడే కనిపిస్తుంది. ఈ విషయంలో చూడడానికి, ప్రభుత్వమునకు కళ్లు లేవేమో ప్రజలు చేసే చెవులు లేవేమో అని అనిపిస్తుంది. మద్యపానం వల్ల [illegible] పోయినవారిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించలేదు. వారంతా సత్యాగ్రహమే శరణ్యం అయింది ex-tappers ను గురించి, ఆలోచించడానికి ప్రభుత్వమునకు హృదయం లేదు అని చెప్పవలసివుంది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన గండములో నుంచి తప్పుకోడానికిగాను, స్వామి సీతారాంగారిని బ్రతికించడానికని చెప్పుతూ, నీరాను తీసుకొని వచ్చారు. దీనిని ఆధారంగా చేసుకొని, బడ్జెట్టు సమావేశములో స్వతంత్రసభ్యులను, కలుపుకొని Excise Demand ను నెగ్గించుకున్నారు. ఓడిపోతే ప్రభుత్వం రాజీనామా యివ్వవలసిన అగత్య ఏర్పడివుండేది. ఇప్పుడైనా దీనిని Non-Official రోజున చర్చకు తీసుకొనివచ్చారు. ఈ చర్చలో యిది నెగ్గితే శిఫార్సుగా తీసుకుంటామని చెబుతారు. రూల్సు నీతిని, నియమాలను పాటించడానికిగాని, విలాసంకోసం చేయబడలేదు. నిబంధనలను అడుగడుగున ఉల్లంఘించటము జరిగితే పతనము తప్పదు.

ఇప్పుడు మద్యపాననిషేధంవల్ల వృత్తులు పోయినవారు, వారికి వేరే శరణ్యంలేక, శాంతియుతంగా సత్యాగ్రహానికి పూనుకున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినవిధంగానే శాంతియుతపద్ధతుల ద్వారా వారికి జీవనోపాధిని చూపించమని కోరుతూ సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు. కాని వారిని ప్రభుత్వం నిర్బంధించింది. వెంటనే ఆ సత్యాగ్రహులనందరినీ విడుదల చేయవలయునని కోరుతున్నాను. వాళ్ల అందరి జీవితాలను కాళ్లతన్నిపారవేసిన ప్రభుత్వం-వెంటనే గుర్తించి, వారందరికీ నష్టపరిహారం యివ్వవలెనని కోరుతున్నాను. వీరందరి జీవితవిధానాలను ఒక్కకలంపోటుతో నాశనముచేస్తున్న, ఈ ప్రభుత్వం వీరి కష్టములను గుర్తించటానికి ప్రయత్నించటం లేదు. వెంటనే, ప్రభుత్వం, ఈ సత్యాగ్రహులను రాజకీయబాధితులుగా గుర్తించాలని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఎక్స్-మిలిటరీ వాళ్లకు బంజరుభూములను యిచ్చి జీవనోపాధిని కల్పించటము లేదా ? ప్రభుత్వం ఈ మాజీకల్లుగీతపనివారి విషయంలోగూడ సానుభూతి చూపి రాజకీయ బాధితులుగా గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం, ప్రజలకు తిండి, గుడ్డ కల్పించాలి లేకపోతే ఆ ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా విఫలత్వం పొందుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం గాంధీయ సిద్ధాంతాలను, భూతాలు వేదాలువల్లించినట్లు వల్లించి కాంగ్రెసును బ్రతికించుకోవాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

వెంటనే కల్లుగీతపనివారియొక్క కోర్కెలను ప్రభుత్వం సానుభూతితో విచారించి, వారికి వెంటనే జీవనభృతిని కల్పించాలని కోరుతూ రామమూర్తి కమిటీవారి శిఫార్సులను పాటించాలని కోరుచున్నాను.

The House adjourned for Lunch.

After Lunch 3 P. M.

The Bell was rung for want of quorum

Sri T. Nagi Reddi.— Is it for the Ministers to come or for the quorum of the members.

Mr. Speaker :— It may be either.

Sri C. V. K. Rao·— What a challenging attitude.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— He knows pretty well. That is one thing lacking in me.

Mr. Speaker :— On the point of order raised by Sri K. Varadachari, I give my ruling now :

Sri K. Varadachari raised a point of order, that the amendments relating to the resolution regarding the scrapping of the Prohibition Act offend against the Directive Principles of the Constitution and are therefore not admissible. The Hon. Sri T. Visvanatham, Minister for Law says that in his opinion the amendments are not inadmissible and that the House is competent to consider them. I agree with the opinion of the Law Minister and hold that the amendments are in order. The point of order is therefore ruled out of order.

Sri N. V Rama Rao :— అధ్యక్షా! న్యాయశాఖామంత్రిగారు చెప్పలేదని విశ్వనాథంగారు చెప్పుతున్నారు. Law Minister అభిప్రాయం ఒప్పుకొంటున్నాను.

అధ్యక్షా! ఈ మద్యపాననిషేధ విధానంగురించి మనము మద్రాసుశాసనసభలో అనేక పర్యాయములు తర్జనభర్జనలు చేసుకొన్నాము. ఇది fail అయిందని, అమలుజరుగుట లేదని శాసనసభ్యులందరు ఒప్పుకొంటున్న విషయమే. ప్రస్తుతం మన ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా ఉన్న శ్రీ విశ్వనాథంగారు ఆరోజున మద్రాసుశాసనసభలో ప్రతిపక్షనాయకులుగా ఉండి మద్యపాన నిషేధంగురించి ఇచ్చిన గంభీరఉపన్యాసములు నిన్న ఈవేళ చాలా విమర్శన దృష్టితో చదివాము. అవి చాలా అద్భుతంగా ఉన్నవి. కాని వారు ఇప్పుడు ఏమి చెప్పు తున్నారు? ఇంకా వారి అభిప్రాయం తెలియలేదు. తరువాత ఇప్పుడు Agricultural Minister గా వున్నటువంటి తిమ్మారెడ్డిగారు మద్యపాననిషేధము ఏవిధంగా fail అయిందో దాన్నిగురించి ఆవేళ చాలాగట్టిగా మాట్లాడారు. ప్రస్తుతప్రభుత్వాన్ని బలపర

స్తున్న independent శాసనసభ్యులుకూడ చాలామంది ఆవేళ మద్యపాననిషేధాన్ని రద్దు చేయాలని చాలా ఖచ్చితమాగా చెప్పినారు. తరువాత రామమూర్తికమిటీ వారికి పంపించిన సమాధానాలలో, ఒక మిత్రుడుచెప్పినట్లు, ఒకరెద్దరుతప్పితే, తక్కినవారు దీనిని రద్దు చేయవలసిందనే ఒప్పుకొన్నవారు ముఖ్యంగా Congress సభ్యులైనటువంటి వేమారెడ్డిగారు, సుబ్రహ్మణ్యంగారు, తమ్మా కోటమ్మరెడ్డిగారు ఇది utter గా fail అయిందని, ఈ విధంగానే దీనిని continue చేస్తే మంచికంటె చెడ్డే ఎక్కువ కలుగుతుందని ఆ కమిటీకి సమాధానం పంపించారు. స్త్రీసభ్యులైన కోటమ్మరెడ్డిగారే దీనిని చాలా వ్యతిరేకిస్తూ మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేయవలసిందని గట్టిగా చెప్పారు. అనేక స్త్రీసంఘాలుకూడ ఆవిధంగా రిపోర్టుచేశాయని report లో ఉన్నది. అందుచేత ప్రజానీకంలో నూటికి 99మంది మద్యపాన నిషేధవిధానాన్ని రద్దుచేయాలని అనుకొంటున్నారు. బయట ప్రజలుకూడ అదేవిధంగా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యంకూడ అంతేకాని వైకిచెప్పకోరు. ఈప్రభుత్వము తమంతటతామే రామమూర్తికమిటీని ఎందుకువేసిందని ఆలోచించినట్లయితే ఆవిషయం రుజువౌతుంది. ప్రస్తుతం ఆర్థికశాఖా, న్యాయశాఖామంత్రులుగా ఉన్నటువంటి విశ్వనాథంగారు ఒకానొకప్పుడు మద్రాసుశాసనసభలో ప్రతిపక్షనాయకులుగా ఉండి గవర్నమెంటువారి Excise Demand మీద cut motion move చేస్తూ ఈ మద్యపాననిషేధవిధానము రద్దుచేయాలని, ఇది మేలుకంటె చెడ్డే ఎక్కువచేసిందని, గనుక దీనిని పరిశీలించుటకు ప్రత్యేకంగా ఒక expert కమిటీఅయినా వేయాలని అన్నారు. అప్పుడు రాజగోపాలాచారిగారు నేను ఏవిధంగానైనా యీవిధానాన్ని continue చేయదలచుకొన్నాను, దీనిలో తప్పులేదని తెలిసినప్పుడు కమిటీవేయవలసిన అవసరంలేదని కమిటీవేయుటకు నిరాకరించారు. రాజగోపాలాచారిగారు కమిటీనివేయ నిరాకరించగా ఆంధ్రప్రభుత్వం తమంతటతామే ఈ కమిటీని వేశారంటే, మద్యపాననిషేధవిధానం fail అయిందని ఇది అమలుజరగడం లేదని దీనివల్ల ప్రజలలోఎక్కువ అసంతృప్తియున్నదని వారు తెలుసుకొనే, దీని రద్దు తమంతటతామే చేస్తే బాగుండదని ఒకకమిటీద్వారా ఏర్పాటు చేయిస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో రామమూర్తికమిటీని నియమించి వుంటారు. ఈకమిటీనివేసిన అభిప్రాయమే మీటో ప్రొహిబిషనుమంత్రి పట్టాభిరామరావుగారు నాతో పైవిధముగనే చెప్పారు. నాతోనేకాకుండా, ప్రతిపక్షనాయకులు నాగిరెడ్డిగారితోగూడ చెప్పినట్లు యీవేళ చెప్పారు.

The Hon. Sri S. B. P Pattabhirama Rao :— అధ్యక్షా! అదిచాలా పొరబాటు అభిప్రాయమని, అసత్యమని అంటున్నాను.

Sri N. V. Rama Rao :— అది అసత్యం అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వారుఅన్న మాటమీద నిలబడలేదని నాకు తెలుసు, మీకందరికి తెలుసు, అందులో వారు నిల

[Sri N. V. Rama Rao] [27th May 1954

బడతారో లేదోకూడా నాకుబాగా తెలును. ఇక్కడ ప్రజలకు బయటవున్న ప్రజలకుకూడా తెలుసు. నేను చెప్పేది నన్నునమ్మేవారు నన్నునమ్ముతారు. వారిని నమ్మేవారువారిని నమ్ముతారు. అంతేగాని నేను dispute చేయడములేదు. వారుఆవిధంగా అన్నారని చెబుతాను.

Sri N V. L Narasimha Rao —ఉపాధ్యక్షా ! ఇంతవరకు యిద్దరిపేర్లను మీరుపిలవగా వారు యిక్కడలేరు. వారు రాలేదని అనుకుంటాను. గనుక రానివారికిగాను నియమించబడ్డ టైముకూడా రామారావుగారికే సంక్రమించుతుందా !

Mr Deputy Speaker — I have distributed the time on the basis of party affiliation.

Sri N V Rama Rao — అందువల్ల కమిటీనివేసినతరువాత కొన్నిరోజులకు ఆకమిటీవిషయములలో సంజీవరెడ్డిగారు అడ్డము పెట్టడముతో కథ అంతా అడ్డముతిరిగింది. అందువల్ల యీతీర్మానంవచ్చిందనుకుంటున్నాను.

Sri B Krishnamurthi Rao .— ఉపాధ్యక్షా ! మద్యనిషేధమును రద్దు చేయడమును గురించినచర్చలలో పాల్గొన్నవారందరు. పార్టీప్రణాళిక నమలుపరుచవలెననియో మరే యితరకారణములచేతనోగాని, యీ నిషేధమును రద్దుచేయమని కోరుతున్నారు. అయితే నా అభిప్రాయములో వారు పరోక్షముగా మద్యమును సేవించడము, త్రాగడము నైతికంగా మంచిదికాదని చెబుతూ, ప్రత్యక్షంగా యిది రద్దుచేయమని చెప్పుతున్నారని అనుకుంటున్నాను. అంటే త్రాగడముమంచిదే, నిషేధమును రద్దుచేయమని చెబుతున్నారు. రామమూర్తికమిటీవారు ఆలోచించిచేసిన నిర్ణయము అంతాగూడా అమలుజరపటానికి వీలుకాదు అనే దృక్పథముతో పరిశీలించిచూస్తే, యిందులో ఒకవిషయము బయటపడుచున్నది. కమిటీవారు విచారణచేయుటలో ఒకేపక్షమునకు సంబంధించినవారు, నిషేధమును తీసివేయాలన్న వారినుంచే యెక్కువగా నివేదికలువచ్చాయి. కమిటీ వారికి నివేదికలు అందజేసినవారిలో ఎక్కువమంది అంటే Prohibition రద్దుచేయాలని రాజకీయంగా నినాదాలు లేవదీసినవారు, Ex-Tapppers లో నిరుద్యోగులైనవారు, పూర్వము కంట్రాక్టుచేసి, యీ నిషేధమువల్ల కంట్రాక్టు పోగొట్టుకొన్నవారు, యింకను యితరస్వార్థపరులు ఆ నివేదికలు యిచ్చారుగానీ, నిజంగా దీన్ని తీసివేయమని చెప్పేవారు చాలా తక్కువ అని నా అభిప్రాయము. ఇదంతా ఆలోచించిచూస్తే, దీన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకించేవారు ఎవరంటే Ex-Tappers దీన్ని ప్రబలంగా బలపరుస్తున్నారు. ఇది Ex-Tappers యొక్క నిరుద్యోగసమస్యవల్లనే అంటున్నాను. దీనికి యింకను అనేక కారణము లున్నవి. ముఖ్యంగా ప్రతిపక్షసభ్యులు ప్రజలవద్దకు వెళ్లినప్పుడు మద్యనిషేధము తీసివేయిస్తామని నినాదాలు చేస్తున్నారు. అయితే నేనొక విషయముమాత్రము చెబుతున్నాను. నైతికంగా దీనికి కాంగ్రెసుపార్టీపెద్దలు యీ నిషేధము తొలగించటానికి బాధ్యత

వహించారు. ప్రభుత్వపక్షమువారు సారాఅంగళ్లు రద్దుచేస్తామని అంటే, ప్రతిపక్షసభ్యులు అంగళ్లు మరల పెట్టిస్తామని అంటూవుంటారు. ఈ విధమైన నినాదాలతో ప్రతిపక్షసభ్యులు ఎన్నికలలో గెలవటానికి వీలుకలిగిందని శ్రీ రాజగోపాలరావుగారికి హెచ్చరికచేస్తున్నాను. కాంగ్రెసుపార్టీవారు నైతికంగా వారిపార్టీ నిబంధనలకు కట్టుబడి వుంటున్నారు.

ఒకప్పుడు మద్యనిషేధము తెచ్చిపెట్టిన పార్టీవారు యీ నాడు తీసివేయబోరని నమ్మాలి అది కాంగ్రెసుపార్టీవారి కనీసధర్మము. 1937 వ సంవత్సరములో Prohibition యాక్టు అమలులోకి వచ్చింది. ఇది సరిగా అమలుజరగ లేనుకాబట్టి దీన్ని అమలుజరపాలనేగాని, దీన్ని రద్దుచేయమని ఎవరు అనరు. ఆవిధంగా చూస్తే, అమలుజరుగని యాక్టులు అన్నియు రద్దుచేయాలని ఎక్కడవున్నది? దేశములో అమలులోకి తెచ్చిపెట్టిన బహుభార్యాచట్టము అమలుజరగలేదంటే, దాన్ని రద్దుచేస్తామని చెబితే బాగుంటుంది. ఉరిశిక్షలు అమలుజరపడములేదు కాబట్టి, అది ఎత్తివేయవలసిందేనా? బహుశ ప్రతిపక్షసభ్యులకు ఆవిధమైన దృక్పథము వుంటుందేమోగాని, ప్రభుత్వపక్షములోని వారికి ఏవిధంగాను వుండదని నమ్మమంటున్నాను. ప్రభుత్వోద్యోగస్థులలో లంచగొండితనము ఎవరివల్ల వచ్చిందో ఆలోచించాలి. ఎన్నికలలో శాసనసభ్యులుగా వచ్చినవారు సాధారణముగా లక్షరూపాయలకుపైగా ఖర్చుపెట్టారు. కూలినాలి చేసుకునేవారు నాలుగు అణాలు కల్లుకు సారాయికి ఖర్చుచేస్తే, యిక వారిజీవనము వెళ్లబోసేది ఏవిధంగా వుండగలదో గుర్తించినట్లు లేదు. మద్యనిషేధము యింతకాలంగా వుండబట్టియే, పేదప్రజలు యీ కొద్దిపాటి సుఖముతోనైనను జీవించగలుగుతున్నారు. మద్యనిషేధము రద్దుచేయడమంటే, కూలిచేసుకునే పేదప్రజానీకం, వారికి వచ్చేదానిలో కొంత ఖర్చుపెట్టటమవుతుందనేది సభ్యులు గుర్తించాలి. మద్యపాననిషేధచట్టము అమలుజరగడము కష్టసాధ్యమయిందని మేము ఒప్పుకోము. 1939 వ సంవత్సరములో Prohibition కొత్తగా అమలులోకి రాకముందు, ఆతరువాత, వున్నతేడా ముఖ్యంగా గమనించవలసియున్నది. గారపాటి సత్యనారాయణగారు మద్యనిషేధమునుగురించి ఎంతో చక్కగా చెప్పారు. శ్రీ N V L Narasimha Rao గారిని గుంటూరు నరసింహారావుగారు అని ఒక సభ్యుడు అన్నప్పుడు నేను గుంటూరు నరసింహారావును కాదని అన్నారు. వీరు బహుశ గుంటూరునుంచి వచ్చారుగనక, ఆవిధంగా పిలిచివుండవచ్చును. బహుశ వీరుకూడ 1939 వ సంవత్సరంలో శాసనసభ్యులుగా వుండివుంటారని అనుకుంటాను. వీరుకూడ అప్పుడు కాంగ్రెసులో వుండివుంటారు. ఆనాడు వారు యీ మద్యనిషేధానికి తలవూచి వుంటారని నా అభిప్రాయము. కాని యీనాడు దాన్ని తీసివేయండి అనడము ఆశ్చర్యకరముగావుంది.

శ్రీ R. Lakshminarasimham Dora గారు ex-tappers ను గురించి చెప్పారు. వారికి వేరేవుద్యోగాలు యిచ్చినట్లయితే, Prohibition తీసివేయటానికి యింత ఆందోళన వుండదని అనుకుంటాను.

[Sri B. Krishnamurthi Rao] [27th May 1954

టైము చాలా కొద్దిగావుంది కాబట్టి నేను త్వరలోనే ముగించదలచాను.

ఈ నాడు మద్యనిషేధము రద్దుచేయాలనేవారు రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. వీరు యీ విధంగా మాట్లాడడమనేది, వారికి స్వతహాగా వుద్దేశించిన అభిప్రాయముకాదని నా దృఢనమ్మకము. Ex-tappers కు వుద్యోగవృత్తులు కల్పించని కారణంగా Prohibition కు వ్యతిరేకత ఏర్పడింది ఇందులో ఎవరిదృక్పథము వారిదిగా కనబడు తున్నది. కాని ప్రతిపక్షసభ్యుల దృక్పథంతో నేను ఏకీభవించజాలను. చట్టము పూర్తిగా అమలుజరపాలనే నా అభిప్రాయము. Ramamurthi committee report one-sided గా వుంది కాబట్టి దీనిలోవున్న కష్టసుఖాలు, సాధక బాధకాలు పరిశీలించనిదే, దీన్ని అమలులోకి తేవడం అంత సమంజసముకాదు. కాబట్టి లక్ష్మీనరసింహందొరగారు తెచ్చిన సవరణను నేను బలపరుస్తూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri C. Subbarayudu :— అధ్యక్షా ! ఉదయంనుంచికూడా యీరోజు ఒక ఆంధ్రదేశానికే కాకుండా యావద్భారతదేశానికికూడా పరిణామాలు తెచ్చిపెట్టే విషయాలను గురించి మనం ఆలోచిస్తున్నామనే విషయం శాసనసభ్యులందరి మనస్సుల్లో పెట్టుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మద్యపాననిషేధము మంచిదని అందరూ చెబుతున్నారు. అయితే ఆచరణలో ఆచట్టాన్ని సక్రమంగా అమలుజరుపటంలేదు. కనుక దానిని తీసివేయటం మంచిదని మనమిత్రులు చాలమంది చెబుతున్నారు. అయితే, యీ కమిటీని (Ramamurthy Enquiry Committee) వేయటంలో ప్రభుత్వానిదే చాల ఘోరపాటు, తప్పిదము వున్నదని నేను చెబుతున్నాను. ఇది హృదయానికి సంబంధించిన సమస్య. అటువంటిదానిని సరియైనపరిస్థితులలో అనుచితమైనకాలములో వారు విచారణచేయ వలసి వున్నప్పుడు, దానికి నిపుణులను వేయటం ధర్మము ఆ విధంగా కమిటీనివేయటం ప్రభుత్వకర్తవ్యము. ఆ కర్తవ్యమును నెరవేర్చుటకు ప్రభుత్వము తలపెట్టలేదు. ఈ నిపుణులు అన్నిరంగాలలో ఆరితేరినవారు అయినప్పటికి యిటువంటి సాంఘికచట్టమును పరిశీలించుటకు వారు యేమాత్రమూ అర్హులుకారని నా అభిప్రాయము. ఇంత తెలివితేటలుగలిగిన వారికన్న, హృదయపూర్వకంగా సహాకరించుటయే ప్రధానధర్మమని యెంచివున్న వ్యక్తులు, దీనిలోతుపాతులకుపోయి, దీనికి కావలసిన భోగట్టాను శాసనసభ్యులముందు పెడితే, వాళ్లు నిష్కర్షగా దానిని సవరించే అవకాశాలు వున్నాయి దీనిని నిర్ణయించుటకుగల అవకాశాలు మానవాతీతమైనప్పుడు, దీనియొక్క ఫలితాలు యేమిటి అని ఆలోచించ వీలుంటుంది. మనం రాజకీయంగా యే పార్టీకిచెందిననుకూడా, మనం మానవులము కనుక మనం అట్టి మానవ దృక్పథంతో ఒక్క క్షణం రాజకీయపార్టీలను ప్రక్కను పెట్టిచూస్తే, మద్యనిషేధమువల్ల ప్రజలు యెంతవరకు నైతికంగానూ, ఆర్థికంగానూ, సాంఘికంగానూ లాభమును పొందగల్గుదురో, అర్థము అవుతుంది. దురదృష్టవశాత్తు నేను అటువంటి ఆ కుటుంబానికి చెందినవాడిని గనుక, దీనియొక్క ఫలితాలను అనుభవించినవాడిని కాబట్టి, ఆవిధంగా కుటుంబాలు యెన్నో పాడయిపోయినాయి కాబట్టి యెన్నో సంసారాలు

ఆర్థికసాంఘిక దౌర్బల్యానికి గురికావలసి వచ్చినాయి కాబట్టి, అటువంటి కుటుంబాలలో పుట్టినవారము కాబట్టి, ఆవిధంగా జన్మించడంవల్ల మేముకూడా సంఘంల్లో గౌరవంగా ఆర్థికంగా ముందుకు రావడానికి అవకాశాలు వుంటాయనే దృష్టితోనే నేనొక్కడనే కాకుండా, మీరంతాకూడా ఆలోచించవలసినదని, ఆవిధంగా వాస్తవిక దృష్టితోనే చూడవలసినదని మిమ్ములను ప్రార్థిస్తున్నాను. రామమూర్తి కమిటీవారు చేసిన సిఫార్సులు యేమిటి? వారు యే విధంగా యెక్కడెక్కడ, యెంతకాలంలో విషయసేకరణచేశారు యివన్నీ ఆలోచించండి. గ్రామగ్రామాలకు పోయి యెక్కడైతే యీ ప్రొహిబిషను చట్టమును వుల్లంఘన చేస్తున్నారో, అక్కడకుపోయి, అక్కడవారి మధ్యవుండి, అంటే అటువంటి గ్రామాలకుపోయి, Prohibition పెట్టకముందు యెంతమంది త్రాగుతున్నారో, యీ రోజున యెంతమంది త్రాగుతున్నారో లెక్కలువేస్తే, మనమంతా సమగ్రంగా ఆలోచించడానికి వీలంటుంది. అందుచేత మీరు దీనిమీద ఇంకను నిర్ణయముచేయకముందు హృదయముపై చేయివేసుకొని ఆలోచించి, పిమ్మట గ్రామాలకుపోయి అటువంటి లెక్కలు వేసి, నిజంగా యీ చట్టంవల్ల త్రాగుడు యెక్కువ ఆయినదని, నిరూపణచేసి అప్పుడు దీనిని మార్చివేయమని మీరు చెప్పటంలో అర్థంవున్నది. నా అనుభవంలో నేను Prohibition కు అనుగుణంగా కృషిచేసినవాడను గనుక, నేను సవాలుచేసి చెప్పుతున్నాను. Prohibition Act అమలులోపెట్టి, త్రాగేవారిపై కేసులుపెట్టటంవల్ల వేలాదిప్రజలు బాగుపడ్డారని చెబుతున్నాను. ఈనాడు మధ్యతరగతులవారు దొంగ సారాయిని తయారు చేయుటకు అలవాటుపడినవారైయ్యారు ఆవిధంగా మధ్యతరగతివారు దొంగసారాయిని తయారుచేయుటకు అవకాశము కల్పించుకొని, మద్యపాననిషేధమునకు అప్రతిష్ఠ తెస్తున్నారు. అదేప్రకారముగా ప్రభుత్వము దృఢమైన నమ్మకముతో విశ్వాసముతో నిర్వహించిన కారణంచేత, ఫలితాలను పొందుతున్నారు. ప్రభుత్వపుపెద్దలు సేలంపోయి పరీక్షచేసినప్పుడు, నూటికి 70 మంది దీనికి అలవాటైయున్నారని లెక్కవేశారు. నైతికంగా, వ్యక్తిగతంగా, ఆ దౌర్బల్యాన్ని వదలి మానవసేవచేయండి అందుకు ఆదృక్పథంతో యేమి చేసినా మాకు సంతోషమే. ఆర్థిక దృక్పథంతో, ఆలోచించినాకూడా రైతు ఖర్చుచేసే దానిలో యే ఒక్కఅణా మిగల్చకలిగినా, వారి ఆదాయమును పెంచినవారమవుతాము. ఎక్కువటైములేదు కాబట్టి యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

The Hon. Sri T. Prakasam :— నేను ఒక చిన్న statement చేయదల్చాను. మంచి తీవ్రమైన వాదనలు వుండేటప్పుడు, పెద్దపెద్ద speeches చేస్తూవుండే time లో నేను చెప్పదలచే సంగతి కొద్దికొద్దిగా చెప్పి, తరువాత యింకొకసారి పూర్తిచేయాలని అనుకొంటున్నాను. మరేమీలేదు. నీరానుగురించి యింతపెద్దవాదనలు ప్రతివాదనలు చేస్తున్నారు. నీరా ఒకటి, రెండు నెలలు కావడంతోటే కల్లు అవుతుందని, అట్లాచెప్పే statements సరియైనవి కావని, తరువాత రెండునెలలు కాదు కదా, ఆరునెలలపాటు వుండే అవకాశం వుందని పరీక్షచేసి నాకు 2 నీరాబుడ్లు, 3 పాలబుడ్లు పంపారు. ఆ

ఉత్తరం మాత్రమే వచ్చిందికాని, ఆ నీరాబుడ్లు, పాలబుడ్లు యింకారాలేదు రేపు వస్తాయేమోనని అనుకొంటున్నాను. ఈ నీరాబుడ్లు సంగతి చాల పెద్దచరిత్ర. అది సామాన్యమైన చరిత్రకాదు. ఇప్పుడు, యిక్కడ యింత పెద్ద యోధులు challenge చేసుకొని వాదోపవాదాలు చేస్తూన్నపుడు, యీ సంగతి నేను చెప్తున్నాను. చివరరోజులలో యిక్కడనుంచి United States of America కు కూడా యీ నీరా, పాలబుడ్లను యెగుమతి చేశారు. వారు అట్లా యెగుమతి చేసినటువంటి వాటిలో 3 నీరాబుడ్లు, 3 పాలబుడ్లు నాకు పంపారు. అవి నా పేరుమీద వచ్చివున్నాయి. తిండిలేక, కూలిలేక పాటుబడేవారికి యీ నీరామూలంగా యేవిధంగా ఎంత ఆహారపదార్థం లభ్యం అవుతుందో అందులో వ్రాయబడివున్నది. ఈ మాటచెప్పి మీ తీవ్రవాదనలలో మిమ్ములను అటకాయించినందులకు నన్ను క్షమించండి. అవి శ్రీ నాగిరెడ్డిగారిచేతుల్లో పెడతాము. వాటిని వారు పరీక్షచేయవచ్చు. ఎవరెవరు వాదిస్తున్నారో వారంతా కూడా పరీక్షచేయవలసిన time వచ్చింది. అందులోనూ 27 వ తేదీ యింత పెద్ద ముహూర్తము పెట్టుకొన్న time లో నేను చెబితే బాగుండదని అనుకొన్నాను. వారు అందులో అన్నిసంగతులు చెప్పారు. వారు చెప్పిన ప్రకారంగా చేస్తే ఎవరైతే పనిలేకుండా వున్నారో వారి నిరుద్యోగం యీ నీరాద్వారా పోతుందని, దీనిమీద వ్రాసివున్నది. ఇది కొంచెము పెద్ద ఉత్తరము.

ఇది మీముందు పెడితే కొంచెం time తీసుకుంటుందేమో అని ఇక్కడ చదవలేదు. దానిలో ఈ నీరాబుడ్లు, ఈ పాలబుడ్లుగురించి వారు వ్రాశారు. వారిదగ్గరనుంచి Instruction వచ్చేవరకూ వాటిని తెరవడానికి వీలులేదు. Instruction వచ్చినతరువాత తెరిస్తే మంచిదని చెప్పారు మీరంతా ఈ నీరామీద మాట్లాడుతున్నారు కాబట్టి ఈ announcement చేస్తున్నాను.

Sri K. Rajagopala Rao.— కల్లులోకూడా food value ఉన్నదనే ఒక వాదం ఉంది. అది నిజమో అబద్ధమో తెలుసుకుంటే దానికికూడా ఒక expert opinion వస్తేది.

The Hon. Sri T. Prakasam.— ఈ మూడుబుడ్లు ఎలావచ్చాయి అంటే వాళ్లకువచ్చిన పెద్దసరుకులో ఇవి మిగిలిఉన్నాయి. మీ telegram మీద పంపిస్తున్నాం అని చెప్పారు. (interruption) మీరు దీనికీ జవాబుచెప్పుతారని చెప్పడంలేదు. అన్నిటికీ కూడా జవాబు చెప్పగలవారు యిక్కడ ఉన్నారు.

Sri N. V. Rama Rao.— ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు నీరానుగురించి ఏదోచెప్పారు. అది ఎందుకు చెప్పారో, వారి ఉద్దేశం ఏమిటో, వారి సలహా ఏమిటోకూడా మాకు అర్థం కావడంలేదు. మెంబర్సు అందరికికూడా అర్థం అయినట్లు కనబడుటలేదు. సరిగా అర్థం అయ్యేటట్లు చెప్పమని కోరుతున్నాను. అది వారు ఎందుకు యీ సందర్భములో చెప్పారో తెలియకున్నది. వారి ఉద్దేశ్యము సరిగా తెలుపుట మంచిది.

27th May 1954]

Mr. Speaker — "It is not for me to ask you to make out a point. Hon. Members who have heard him may make any point out of it.

Sri G Latchanna — ముఖ్యమంత్రిగారుచేసిన స్టేట్ మెంట్ మీద ఏమీ point చేయనక్కరలేదని మీరు ruling యిస్తున్నారా? లేక Chief Minister Statement ను మేము తీసిపారేయవచ్చుని, వారు చెప్పినది ఏమీ అర్థంకాలేదని ఒకసభ్యుడు అడుగుచున్నప్పుడు వారు చెప్పినదానిలో ఏ point కూడా point out చేయనక్కరలేదని చెప్పితే మేము తీసిపారేస్తాం.

Sri T Nagi Reddi — అధ్యక్షా! ఒక్కమనవి ముఖ్యమంత్రిగారు మధ్యలో ఇంటర్వీన్ అయ్యారంటే దానిలో పెద్ద అర్థం వుండితీరాలి. ఇది తమాషాకు చేశారంటారా? ఇంత సీరియస్‌గా చర్చలు జరుగతున్నప్పుడు మధ్యలోలేచి కొంత information చెప్పినప్పుడు వారి ఉద్దేశ్యమేమిటని అడగటం మంచిది. దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడంకూడా మంచిది.

The Hon. Sri T. Prakasam — ఇంతపెద్ద point ఎత్తారుకనుక రెండు మాటలు చెప్పడం సహజం. నాకు వచ్చిన ఉత్తరంలో ఉన్నసంగతి గురించి ముక్తసరిగా రెండుమాటలు చెప్పాను. ఆ రామారావుగారినే ఈ ఉత్తరంచదివి అందరికీ వినిపించమని కోరుతున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi :— అది చదవాలా, అక్కరలేదా అనికాదు, అది పత్రికలకు యిస్తే వాటిల్లోపడితే అందరూ చదువుకుంటారు. మాకు యిస్తే మేమే చదువుకుంటాము. వచ్చిన ఉత్తరంలోవున్న information ప్రకారం నీరా 2 నెలలుకాదు, 6 నెలలువరకూ వుంటుందని చెపుతున్నారు. ఏ ఉద్దేశంలేకుండా నేను ఒక information చెపుతున్నాను అని తక్షణమే చెప్పవలసిన అగత్యం ఏమివచ్చింది అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri T. Prakasam :— ఒకపెద్ద చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు ఈ చర్చకు కొంతవరకు సహాయంచేసినవాడిని అవుతానని అనుకుని దాన్నిబట్టి కొంతవరకుఅయినా ప్రయోజనం వుంటుందని చెప్పాను. ఈ paper ను కూడా మీముందు పెడుతున్నాను. (So saying the Chief Minister handed over a heap of papers to the Speaker)

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— నీరాలోకూడా food value వుందనిచెప్పి information యిస్తే దానిమీద చర్చలేవదీస్తే ఏమి చెప్పను? అదికూడా మంచిదన్నీ చెప్పారు. మీరు ఇక ఒప్పుకోరనికూడా తెల్సును. కాబట్టి ఇక చర్చ చేయవద్దన్నా...

Sri T Nagi Reddi — సీరియస్‌గా డిబేట్ జరుగుతున్నప్పుడు ఈ నీరా 10 నెలలుంటుంది కాబట్టి ఓటు వేయాలని చెప్పడానికే ఉపయోగపడుతుంది. ఉద్దేశ్యంచెప్పకుండా, కారణంచెప్పకుండా information కోసం చెపుతున్నాం అంటే అది information కోసం చెప్పడంకాదని protest పెట్టడం తప్పదు. అదే ఉద్దేశం అయితే సైక్లోస్టయిలు తీసి మాకు కాపీలు ఇచ్చేవాళ్లు.

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi — Information is an information. దానికివేరే explanations చెప్పమంటే అర్థంలేదు.

Sri G Latchanna — వారియొక్క ఉద్దేశమేమిటో చెప్పకుండా......

About the validity of the position of the statement of the Chief Minister.

Mr. Speaker:— He has made a statement. What is the significance of it, you ask me? It is for the members of the House to understand the significance. (Laughter) If you think there is no significance, all right, leave it. (Laughter) If you think there is any significance, take it. That is all. (Laughter)

Sri G. Anjaneyalu — అధ్యక్షా! ఇప్పుడు Chief Minister గారు చెప్పినదాన్నిబట్టిచూస్తే 'యీ వేళ మనకు యిది కొత్తకాదు. రాజధాని విషయంలోనూ మధ్యలోలేచి ఒక statement యిచ్చారు. మొన్న ఇంకోవిషయంలోను ఇంకో statement ఇచ్చారు. ఇదైనా గ్యారంటీగా అమలుజరుపుతారా అంటే అది మాఇష్టం అంటున్నారు. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వపరిస్థితి దినదినగండంగా యుండుటచే, "అడుగడుగు దండాలువాడా! ఆపదమొక్కులవాడా" అన్నట్లు ఒక్కొక్క ఆపదవచ్చినప్పుడు, ఒక్కొక్క మొక్కుబడి, మ్రొక్కి ఆ ఆపదదాటిపోవాలని తోస్తున్నట్లుగా యున్నది. కాబట్టి నేను వివరాల్లోకిపోవడం లేదు. మన మద్యనిషేధ మంత్రిగారు మొన్న శ్రీ రామమూర్తి Committee ని వేసినప్పుడు, మనం ఒక్కొక్కరం ఒక్కొక్క రాజకీయపార్టీకి స్థిరపడిపోయాం కాబట్టి అన్నిటికికూడా అతీతులైన వారిని తీసుకువచ్చి ఈ కమిటీలో వేస్తున్నాం అని చెప్పారు. ఆ రోజునే మేము అన్నిపార్టీల ప్రతినిధులతో కూడిన శాసనసభ్యులతో కూడిన ఒక కమిటీని వేయమని చెప్పాం. కాని రాజకీయాలకు అతీతులని చెప్పిన శ్రీ రామమూర్తి కమిటీవారిని ఈవేళ కొంతమంది కాంగ్రెసువాదులు దూషిస్తున్నారు.

అసలు ఈ కమిటీరిపోర్టును అంతా అంగీకరించారు. కాని కాంగ్రెస్‌పార్టీ మాత్రం అంగీకరించడంలేదు. మన సంజీవరెడ్డిగారే అనేకసార్లు ప్రజలముందు ఈ విషయాన్ని స్పష్టపరచారు. ఈ విషయమై ఈ రిపోర్టును అంగీకరించము అని, కాంగ్రెస్‌పార్టీవారు కళా వెంకట్రావుగారు resign చేస్తానన్నప్పటినుంచి అంటున్నారు. గాంధీగారి మూలసూత్రం,

మూలసూత్రం అంటూ గాంధీగారి అహింసా, ధర్మ సూత్రములను అనుసరిస్తున్నామన్నారు. ఈ ఒక్కవిషయంలో తప్ప అన్నివిషయాలలోను గాంధీగారి సూత్రము లన్నిటికి వ్యతిరేకంగానే కాంగ్రెస్ పార్టీవారు నడుచుకొంటూ, గాంధీగారి ఆశయాలకే తిలోదకాలు యిచ్చేశారు. ఆనాడు బ్రిటిష్‌వారికాలంలో కాంగ్రెస్‌వారంతా జైళ్లకు వెళ్లారు, లాఠీదెబ్బలు తిన్నారు అంటున్నారు. జైలులో కూర్చున్నవారు ఈరోజు కాంగ్రెసులో యెందరున్నారు. అది మాకు అవసరం లేదంటున్నారు. ఈనాడు మాత్రం కాంగ్రెస్ పార్టీవారు గాంధీగారి ఆదర్శాలకు తిలోదకాలు యిచ్చి కాంగ్రెసువారమంటూ, గాంధీగారి మూలసిద్ధాంతాలకే యెసరుపెట్టుచున్నారు ఏమిటి కారణమని నేను అడుగుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు అహింస మొదలైన గాంధీగారి మూలసూత్రముల గురించి మాట్లాడుతారు, కాని వాటిని ఆచరణలో పెట్టకుండా గాంధీగారిసూత్రములకే తిలోదకాలను యిచ్చేస్తున్నారు. ఇది గాంధీగారిని చంపించిననాడే ఋజువైంది. కాంగ్రెస్ పార్టివారు గాంధీగారి మూలసిద్ధాంతములైన సత్యం, అహింస మొదలైన సూత్రములను గురించి విరివిగా మాట్లాడుతారు. శ్రీ లక్ష్మణదాసుగారు మాట్లాడుతూ చట్టాన్ని ధిక్కరించి, కొంతమంది త్రాగివస్తే చావనీయండి అన్నారు. వీరు యువకులు, వేడిరక్తంగాదా అనుకుందాం. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు అహింస నేవిధంగా పాటిస్తున్నారో చెప్పడానికి నేను ఒక దృష్టాంతం మీకు చెప్తాను. మొన్న కోటిరెడ్డిగారు మా నియోజకవర్గంలో పర్యటనచేస్తూ, మా ప్రాంతానికి వచ్చారు. అక్కడ ఒక బహిరంగసభలో ఒకరు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్తూ మేము మద్యపాననిషేధమును తొలగించేది లేదు, అని అన్నారు. కృత్రిమసారాయి చాలామంది త్రాగుతున్నారు అందువల్ల చాలామందికి జబ్బులువచ్చి చనిపోతున్నారంటే, "చస్తే చాలామంచిది ఎక్కువమంది, ఈ విధంగానైనా చచ్చిపోతే భారతదేశ జనాభా పెరిగే ఈ రోజులలో జనాభా ఈ విధంగానైనా తగ్గుతుంది." అని అన్నారు. ఇవేనా శ్రీ కోటిరెడ్డిగారిలాంటివారు చెప్పవలసిన అహింసాసూత్రాలు? ఈవిధంగా కాంగ్రెస్‌వారు గాంధీసిద్ధాంతాలకు తిలోదకాలు వదిలేశారు. అది గాంధీగారు చచ్చిపోయిననాడే ఋజువైంది. ఈనాడు కృత్రిమసారాను అమ్మే దుకాణాలు మామూలు కల్లు దుకాణాలు ఎక్కడపడితే అక్కడ ఉంటున్నాయి. ఇక్కడకూడా వున్నాయి. "చెముడు" రాణీగారితోట ఈ ప్రాంతంలోనే ఉన్నది. ఆ తోటలో ఒక దుకాణం ఉంది. అక్కడ అనేకమంది తాగుతున్నారు. వారికి Prohibition officers కాపలా ఉంటున్నారు. వారు బైటికివస్తే 4 అణాలు పుచ్చుకుంటారు. మన రాజధాని కర్నూలు పట్టణంలోకూడా కృత్రిమసారా ఎక్కువగా తయారౌతోంది. మద్యనిషేధం సక్రమంగా నెనసాగడంలేదు. దానికి ఒక కమిటీని గవర్నమెంటే వేశారు. మొదటిలో మేము ఆ కమిటీని వేయడమెందుకు, కమిటీని వేయకుండానే Prohibition ను తీసివేయవచ్చునని చెప్పి ఆ కమిటీని వేయడానికి వ్యతిరేకించాము. చివరకి గవర్నమెంట్ రామమూర్తికమిటీని వేశారు, ఆ కమిటీవారు కష్టపడి చాలా కొద్దికాలంలోనే ఒకరిపోర్టును తయారుచేసి

[Sri G. Anjaneyalu] [27th May 1954

యిచ్చారు. గవర్నమెంట్ వేసిన కమిటీరిపోర్టును గవర్నమెంట్ implement చేస్తామని ముందుచెప్పి, తీరా ఆ కమిటీరిపోర్టు submit చేసినతరువాత దానిని implement చేయము అంటున్నారు. వారు యిచ్చిన report చాలా సక్రమంగానూ అనుసరణీయంగానూ ఉన్నది. ఆ రిపోర్టులో చాలామంది పెద్దలు అన్నివిధములైనటువంటి శాఖలలోనివారిచ్చిన సాక్ష్యమును బట్టిచూస్తే ఏ కొద్దిమందో తప్ప అందరూ ఈ మద్యపాననిషేధము సక్రమంగా సాగడంలేదు కనుక చాలామంది కల్లుగీతపనివారు నిరుద్యోగులైపోయారు కాబట్టి దీనిని తీసివేయాలనేటటువంటి అభిప్రాయమును వెలిబుచ్చారు. అయినా దినదిన గండంగా ఉండే ఈ ప్రభుత్వం దానిని అమలుజరపబోవడం లేదని అన్నారు. ఈ విషయమై పత్రికలలో ప్రకటించారు. మొదట "ఈ ఒక కమిటీని వేస్తున్నాము ఆకమిటీ report యిచ్చినతరువాత దానిని అమలుజరుపుతాము, ఇపుడుకాదు," అని మాట అడ్డువేశారు. తరువాత "కమిటీ report వచ్చింది, అది మాకు అనుకూలంగాలేదు, అందుచేత దీనినిగురించి ఆలోచించాలి, ప్రస్తుతం నీరాకు అనుమతియిస్తున్నాము, వచ్చే సమావేశంలో report పై చర్చించి దీనిని అమలుపరుస్తాము" అని అడ్డుపెట్టారు. ఈవిధంగా ఈ ప్రభుత్వం దినదిన గండములను అడ్డుకుంటూ వస్తున్నది. తరువాత report ను అమలుజరుపమని, నిషేధాన్ని తీసివేయడమనేది జరగదని శ్రీసంజీవరెడ్డిగారు ప్రకటించడం జరిగింది. ఒక కమిటీని గవర్నమెంటే వేసి, ఆ కమిటీ report ను అమలుజరపటం లేదని గవర్నమెంటే ప్రకటించటంలో అర్థమేమిటి? దానిని ఏకారణంచేత అమలుపరచడంలేదని నేను సూటిగా సంజీవరెడ్డిగార్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను! మొన్నమొన్ననే యీ ప్రాంతములో Prohibition ను తీసివేయాలని బహిరంగసభలు జరిగాయి. చెక్కుమంది మద్యపాననిషేధచట్టాన్ని తీసేయాలని చెప్పి వ్యతిరేకిస్తూ వారి అభిప్రాయములను వెల్లడించారు. అపుడు సంజీవరెడ్డిగారు, C I D లు కూడా వాటిని గమనించారు. వాటినిగురించి ఈ పాటికి అపుడే report పంపివేసి ఉంటారు అడుగడుగునా గండములుండే ఈ గవర్నమెంట్ ఈ నిషేధాన్ని రద్దుచేయడానికి ఒప్పుకోవడం లేదు. దీనికి K. L P పార్టీ ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ, K. M. P. పార్టీలుకూడా వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయి దీనికి ఇంతమంది వ్యతిరేకంగా ఉన్నాకూడా దీనిని రద్దుచేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం పూనుకోవడం లేదు. మద్యనిషేధం అమలుజరపడంవల్ల prohibition case లు ఎక్కువవుతున్నాయి, కృత్రిమసారా తయారు ఎక్కువగా ఉన్నది. ఈ కృత్రిమసారాను సేవించడంవల్ల ప్రజలకు చాలాజబ్బులు వస్తున్నాయి. దీనినిగురించి వచ్చే కేసులన్నీ పేదవారి మీదనే వస్తున్నాయి. పేదవారికే నష్టం కల్గుతోంది. అసలు భూస్వాములు సారావల్ల చాలాధనమును సంపాదిస్తున్నారు. కేసులు రోజురోజుకు పెరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు మా ప్రాంతంలో జింజేరు అనే గ్రామంలో 3) మందిని అరెస్టుచేశారు. అరెస్టుచేసి ఒక్కొక్కరికి 20 రూపాయల చొ॥న జరిమానా విధించారు. జరిమానాను వారు యివ్వకో లేకపోతే వారంరోజులు జైలులో పెట్టారు. మద్యనిషేధాన్ని తీసివేయాలని చెప్తుంటే "వ్యతిరేకంగా ఉన్న పార్టీలవారు దీనిని election propaganda కి ఉపయోగిస్తు

స్నారని" ఆవైపు కాంగ్రెస్‌వారు అన్నారు. మొత్తం 200 ల మందిని మద్యనిషేధం గురించి అభిప్రాయం అడిగినట్లు రామమూర్తి కమిటీ report లో ఉన్నది. వారిలో ఏ 33 మందో తప్ప మద్యనిషేధాన్ని తీసివేయమని అందరూ అభిప్రాయములను వెలిబుచ్చారు. కొంతమంది prohibition officers కూడా ఈ నిషేధాన్ని తీసివేయమనే అభిప్రాయమును వెలిబుచ్చారు. ఈ మద్యపాననిషేధమును సాకుగాచేసుకొని దీనిని ఆయుధంగా చేసుకొని రాజకీయరంగంలో వ్యతిరేకపార్టీలవారిని హింసిస్తున్నారు. ఈమధ్యన మాప్రాంతంలో కలెక్టరువద్దకు కొంతమంది రాయబారం వెళ్లారు. రైల్వేస్టేషన్లలో పోలీసులను పెట్టారు. బందరుపట్టణమంతా పోలీసులను పెట్టారు. దీనినిఅంతా నేను మాపార్టీనాయకులు కలిసి ప్రోత్సహించుతున్నామంటున్నారు. "మెయిల్" పత్రికలోకూడా ప్రకటించారు. తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్‌పార్టీ Vice President గారే యీచట్టాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలుజరపాలంటూనే త్రాగినవారిని, బట్టీలు పెట్టినవారిని ప్రొహిబిషన్ స్టేషనుకు వెళ్లి సిఫార్సులుచేసి విడిపించుకు వస్తున్నారు. కారణమేమిటి? సిద్ధాంతాలు వర్ణించడానికి ఆచరణలో అమలుపరచడానికి చాలా వ్యత్యాసమున్నది. పంచమహాపాతకమని చెప్పినవారు ఆ పాతకనిర్మూలనకు చూపించే కారణాలు, జైళ్లు, కోర్టులు జరిమానాలు, లంచాలుకాదు. ప్రజల మనస్తత్వమెలాగున్నదో, దానినిబట్టి మనచట్టాలు అమలుజరుపుతాయి. జమీందార్లకు డబ్బు, కల్లుగీతవారికి జైళ్లు, చావులు కాంగ్రెసుప్రభుత్వంవారు చేసేవి? అసలు prohibition కు అందరూ వ్యతిరేకమే. అందువల్ల ఇది సక్రమంగా కొనసాగదు. ఇంకా దీనిని కట్టుదిట్టంగా అమలుజరపడం అసాధ్యం కనుక నేను ఈ సవరణను బలపరుస్తూ ఈ రామమూర్తి కమిటీ reportలో చేయబడిన శిఫార్సులను సత్వరమే అమలుజరపాలని కోరుతున్నాను.

Sri B. Gangayya Naidu — అధ్యక్షా! ఇపుడు మన ఎదుటఉన్న సమస్యపై చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడారు. వారివారి అభిప్రాయములను వెల్లడిచేశారు. మద్యపాననిషేధ చట్టాన్ని అమలుజరపడంలో కొంత పవిత్రమైన ఉద్దేశ్యం ఉంది. ఇది గాంధీమహాత్ముని ఆశయాన్ననుసరించే అమలులో పెట్టబడింది. దీనివల్ల సామాన్యప్రజానీకమునకు చాలా ఇబ్బందులు కల్గుతున్నాయి. మద్యనిషేధచట్టం ఉమ్మడి మద్రాస్‌రాష్ట్రంలో అమలు జరుపబడిన మొట్టమొదటి రోజుల్లో దాదాపు 30, 40 లక్షలమంది కల్లుగీతపనివారు నిరుద్యోగులై వారిజీవనం గడవడానికి చాలా కష్టమయింది. తరువాత అపుడున్న ప్రభుత్వం బంజరుభూములను వ్యవసాయం చేసుకోడానికిగాను వారికి ఉచితంగా యిస్తామని, వారికి ఇతర వృత్తులు కల్పించుతామని వాగ్దానం చేశారు. కాని ఇంతవరకు అలాంటిది ఏమీ జరగలేదు. చివరకు నీరాను ప్రవేశపెట్టారు. మద్యనిషేధం రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ ఏవిధంగా కొనసాగుతోందో రామమూర్తికమిటీవారు పరిశీలించారు. అన్నివిషయాలను వారి రిపోర్టులో వివరించారు. వారు యిచ్చినరిపోర్టు సక్రమంగా ఉన్నది. ఆ కమిటీని గవర్నమెంటే వేశారు. ఆ కమిటీవారు యిచ్చిన నిర్ణయాన్ని అమలుజరపమని చెప్తున్నారు. ఆ కమిటీ

యొక్క నిర్ణయాన్ని అమలుజరుపకపోతే ఈ గవర్నమెంట్‌కి నైతిక stand ఏవిధంగా ఉందో నాకర్థంకావడం లేదు. నైతికంగా వీరి స్టాండ్ చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. Prohibition అమలు జరిపినతరువాత పల్లెలలో, పట్టణాలలో చాలమంది త్రాగుడు త్రాగడం మొదలుపెట్టారు. కృత్రిమసారాను తయారుచేయడం మొదలుపెట్టారు కేసులు ఎక్కువవుతున్నాయి. కేసులు ఎన్ని పెరిగాయో కోర్టులే మీకు చెప్తాయి. దొంగసారా తయారుచేసేవారు చేస్తున్నారు ఆఫీసర్లు లంచగొండులై పోతున్నారు. అంతేకాని ఇదివరకటికి యిప్పటికీ ఏమీ తేడాలేదు. Prohibition అమలులోకి వచ్చినతరువాత పల్లెలలోను పట్టణాలలోనూ యించుమించు ప్రతివారు కృత్రిమసారాను వాడుతున్నారు.

ఇదివఱకు ఏకొద్దిమందో వాడేవారు. ఇప్పుడు ఆడవాళ్లు, పిల్లలు అంతాకూడా వాడుతున్నారని ప్రతిశాసనసభ్యునికి మంత్రులకు తెలుసు. తెలిసివుండేకూడా రామమూర్తికమిటీ సిఫార్సులైనా అంగీకరించి ప్రజలయొక్క వుద్దేశాన్ని నెరవేర్చడానికి కొంతయినా ప్రయత్నంచేసినట్టు కనుపించలేదు. ఇక నల్లమందు గుఱించి ఒకవిషయం. అనకాపల్లినుండి చోడవరం పోయేదారిలో వెంకన్నపాలెం జంక్షనువద్ద ఒక bus లో 40 తులాల నల్లమందు ప్రొహిబిషను staff పట్టుకుని ఒక ముసలమ్మను అరెస్టుచేశారు. కేసువిచారణచేసిన time లో సీలుచేసినటువంటి ఆ 40 తులాల bundle ను విప్పి చూస్తే 30 తులాల యిటుకరాయి అయినది. ఇది మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఏమిచర్యతీసుకున్నారో యింతవఱకు తెలియదు ఎందుచేతనంటే వారికేదైనా complaint వస్తే జిల్లాఅఫీసర్లు, సబ్‌యినస్పెక్టరు అక్కడివారిమీద ప్రేమతో ఏదోవిధంగా తప్పించడానికి చూస్తారు కాని చర్యతీసుకోరు. బ్రిటిషువారి పరిపాలనావిధానమే యింకా సాగుతున్నది. మార్పురాలేదు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి ప్రకారం పరిపాలనావిధానం మార్చి నిరంకుశత్వం తొలగించాలని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసువస్తున్నాను. నేను ముఖ్యంగా మనవిచేసేదేమిటంటే యీసారా, కల్లుగుఱించి రామమూర్తి కమిటీవారు యిచ్చిన సూచనలు ఆచరణ యోగ్యంగా వున్నాయి కనుక వాటిని తప్పకుండా అంగీకరించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

Sri R. V. Jagga Rao :— అధ్యక్షా ! time చాలా తక్కువగా వున్నది ఇంత పెద్దసమస్యమీద అన్నివిషయాలు చెప్పడానికి 5 నిముషాలు చాలదు. నాకు యిచ్చిన time ను యింకొకరికి వినియోగించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri M. Bapaiah Chowdari :— అధ్యక్షా ! మద్యపాననిషేధం గుఱించి ప్రభుత్వం ఒకకమిటీని వేస్తూకొన్ని సూచనలు యిచ్చారు. ముఖ్యంగా (c)

" Examine the question of retention or otherwise of the scheme and the modifications that have to be made if it is to be retained."

ఇది వుంచడమా తీసివేయడమా? వుంచేటట్లయితే వారు చెప్పేటటువంటి నిర్దుష్టమైన modifications ఏమిటి? ఈ రోజున రామమూర్తికమిటీ చేసినటువంటి సిఫార్సులను

చర్చించుకోండి అని మనముందు పడేశారు. అంతేగాని రామమూర్తికమిటీ రిపోర్టులోని సూచనలను అమలుపరచుతున్నామని చెప్పవలసిన అవసరం వున్నదా లేదా?

బాధ్యతకలిగిన కొందరు కాంగ్రెసుసభ్యులు మాట్లాడుతూ యీ కమిటీసూచన ప్రకారం నీరాకార్యక్రమం వేస్తాం అనే సూచనలు చేయడము మసిపూసి మారేడుకాయచేసే వ్యవహారంలాగ కనబడుతున్నది. మంత్రులు పదవులు వదలుకోలేరని మీరంటే శాసన సభ్యులు సభ్యత్వాన్ని వదలుకోలేరని ప్రజలు అనుకునేమాదిరిగా యీ వ్యవహారం కనబడు తుంది. శాసనసభ్యులైన మనం నీరాకు వోటు చేసినట్లయితే ప్రజలు మరచిపోరు. మనలను దించడానికి వారికిప్పుడు అధికారం లేదు కనుక నోరుమూసుకుని వూరుకుంటారు. కాని వచ్చే ఎన్నికలలో మనకు తగిన గుణపాఠం నేర్పుతారు అని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. పూర్వం ప్రతిపక్షనాయకుడు అప్పుడు Mr యిప్పుడు Hon'ble విశ్వనాథంగారు చెప్పిన మాటలలో కొన్ని sentences తమకు నేను చదవక తప్పదు.

"I say Prohibition is to be cancelled. .... I say, 'For goodness sake, leave off this Prohibition'. I realise after five years of experience that we cannot enforce Prohibition by law......"

Later on he says thus:—

"But I must say, after my experience all these years, that although the measure was conceived with good intentions, it is impossible of enforcement." (Laughter) If I were asked to give my opinion, I would say, 'Cancel Prohibition now because it is impossible of enforcement'.. ....Sir, that it has failed, is evident from the speeches of some Members of the House who now occupy their seats on the Treasury Benches and of some who have occupied that place in the past. I shall quote for the information of the House and of the Hon. Minister for Prohibition a few opinions of some of those who have had something to do with the enforcement of Prohibition before they took up office as Minister. Sir, one Minister, Mr. Koti Reddi said that it has become practically impossible to enforce Prohibition Act. Its enforcement has led to the widespread producing of illicit liquor in effect. Mr. Koti Reddi, Sir, is now not a Minister. Therefore, I shall not pursue him. (Laughter) But, Sir, the Hon. Sri Ranga Reddi who is now a Minister—what did he say as a non-official member? He has said something which is based on his experience upon his reasoning and upon his observation. I shall only mention to the House what Mr. Ranga Reddi said in the General Discussion of the Budget for 1952-53. "I was feeling for a very long time that the Prohibition Act was not a complete success. But I did

[Sri M. Bapaiah Chowdari] [27th May 1954

not have the boldness to express my opinion on the floor of the Legislative Council. However, when I found that a leader of the Congress organisation who had also held a very high position had belled the cat and said that the Prohibition Act had not probably been a success. I thought he has given a correct lead in the matter. It is not only in the Legislature, outside also, I have found that other friends who had held the portfolio of Prohibition in the Ministry have spoken in the same strain. I wish to quote their names only because they have held the portfolio of Prohibition. Sri Koti Reddi in one of the Prohibition meetings said that the Prohibition Act was a thorough failure."

ఆవిధంగా చెప్పారు విశ్వనాథంగారు. మేము మనవిచేసినదికూడా అదే. కొత్తగా యేమీ చెప్పలేదు. ఆనాడు విశ్వనాథంగారు చెప్పినదే యిప్పుడు మేము మనవిచేసుకుంటున్నాం ఆనాడు మన అప్పటి Mr. తిమ్మారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పిన ఒక sentence మాత్రం చదివి వినిపించక తప్పదు.

"If Rajaji, who brought in this legislation in this State a long time ago-about fifteen years ago-did not introduce it throughout the Province, it was because he wanted to experiment with it. He wanted to find out the loopholes in the Prohibition law; he wanted to find out the methods by which he could make it a success. When he left the Government there was some move to repeal it. But then came a set of people, I am sorry to say this, who were in a race, who were in a craze for power and extended Prohibition to all the districts in the State at one stroke."

కాబట్టి విశ్వనాథంగారు, తిమ్మారెడ్డిగారు, కోటిరెడ్డిగారు, రంగారెడ్డిగారు, గోపాల రెడ్డిగారు మాట్లాడినమాటలనే చర్వితచర్వణంగా చెప్పవలసి వుంటుంది. మనుష్యులు మారవచ్చు. మంత్రులు కావచ్చు, గవర్నరు కావచ్చు కాని వారు మాట్లాడినది అదృష్ట వశాత్తు అచ్చువేయబడివున్నవి. అవిమాత్రం నిలబడివుంటాయి.

Sri K. Malakondayya :— అధ్యక్షా ! మద్యపాననిషేధం గురించి చాల మంది వారి అభిప్రాయం చెప్పారు. ఈసమస్య చాల పెద్దది కనుక వారు చెప్పినవి వదలి వేయడం చాల అవసరం అని భావిస్తున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్ర కల్లుగీతపనివారలు యిచ్చినటు వంటి memorandum ప్రకారం తరువాత కేంద్రప్రభుత్వం లెక్కలు ప్రకారం యీరోజున ఆంధ్రదేశములో మద్యపాననిషేధం ఎలా అమలుజరిగిందో చూచినట్లయితే అర్థం అవుతుంది. మరొకవిషయం యేమిటంటే యీరోజు 1946 సంవత్సరంనుంచి యీ మద్యపాననిషేధం అమలుపరచడం ప్రారంభించినప్పటినుంచికూడా యిప్పటివరకూ ఎంతవరకు అమలుజరిగింది ? వచ్చినటువంటి మంచి ఫలితాలేమిటి అని చూచినపుడు అసలు యిందులో యేమి వుపయోగం వున్నదో తెలియుతుంది.

పైపెచ్చు ఇది చాలావఱకూకూడ హరిజనులు తరువాత ఇంకా వెనుకబడిన జాతులు పేదరికంలోయున్న ప్రజలకూకూడా పెద్దగోడ్డలిపెట్టుగా తయారయిందని అభిప్రాయ పడుతున్నాను. గ్రామాలలో పెద్ద భూస్వాములంతాకూడా బీదవారిమీా దకక్ష సాధించుటకు ఈ కల్లు, సారాయి అవకాశంగా తీసుకుని దుర్మార్గాలు చేస్తున్నట్లు మనకు చాలా రిపోర్టులు వచ్చినవి. ఉదాహరణకు గుంటూరుజిల్లాలో పెదనంది పాడులో లావు రామకృష్ణయ్య అనే భూస్వామి ఆ గ్రామంలోయున్న కాపు అప్పన్న అనే చిన్నరైతు పొలంలోయుండగా కక్షసాధించుటకు, పోలీసుడిపార్టుమెంటును వెంట్ట బెట్టుకుని ఒక సారాకాయి ఇంట్లో పొయ్యి క్రిందపెట్టి కేసుపెట్టారు. రెండుసంవత్సరా లయింది. 1949లో హైకోర్టులో ఆకేసు తీసిపారేశారు. గవర్నమెంటు ఈ case విషయంలో అక్రమంగా ప్రవర్తించిన పోలీసుఉద్యోగస్తులమీాదగాని, అక్రమంగా ప్రవర్తించిన భూస్వామిమీాదగాని action తీసుకోలేదు. ఇల్లాంటివి చాలాయున్నవి. టైములేదు చెప్పడానికి. మరొకటిచెబుతాను. కల్లుగీతపనివారు సమర్పించినదానిలో కల్లుగీత ఎలా అమలుజరుగుచున్నది అన్నప్పుడు గ్రామానికి 15, 16 బట్టీలు చొప్పున మన ఆంధ్రదేశంలో పనిచేస్తున్నవని ఉదాహరణగా ఇచ్చారు. మరొక 25 వేలు జనాభాగలపట్టణంలో 60 వేలు పెట్టుబడితో మూడుకంపెనీలు 40 వేలు పెట్టుబడితో ఒకకంపెనీ, ఇంకొక 20 వేలు పెట్టుబడితో ఒక కంపెనీ పనిచేస్తూ నూతనపరికరాలతో సారాయి తయారుచేస్తూ 40 వేలు పెట్టుబడికంపనీ 40 గాలనులు తక్కినవి రోజుకు 2 గాలనులు తయారుచేస్తున్నాయి. రామమూర్తికమిటీకి ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఉన్నది. ప్రభుత్వరిపోర్టుప్రకారం 46 సంవత్సరంనుంచే మద్య పాననిషేధం అమలుజరుపబడుతున్నది. ప్రభుత్వలెఖ్ఖలప్రకారం ఎన్నికేసులు కోర్టులలో దాఖలైనవో మీాకు ఉదాహరణకు ఇచ్చి నాఉపన్యాసం ముగిస్తాను. ఈకేసులన్నీ 100 కి 90 పాళ్ళు లంచాలద్వారా మాఫీ ఐపోతూ 100 కి 10 పాళ్ళుమాత్రమే ఋజువైనవి. 1949-50 లో 34590 కేసులు register ఐనవి. 50-51 లో 40621 కేసులు register ఐనవి. 1951-52 లో 45550 కేసులు register ఐనవి. 52-53, 53-54 సంవత్సరాలలో కేసులు తీసుకోండి మొన్న ప్రశ్నోత్తరాలసమయంలో సమాధానాలు వచ్చినవి లక్షలున్నా యని అర్థం అవుతోంది. దాన్నిబట్టి కేసులు రోజురోజూ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి. లంచగొండితనం విపరీతంగా పెరిగిపోతుంది. నేను కొన్ని ఉదాహరణలిస్తాను. లక్ష్మణదాసు గారు శ్రీకాకుళంజిల్లాలో కేసులు తగ్గినవని ఉదాహరణలిచ్చారు. ప్రభుత్వలెఖ్ఖప్రకారం శ్రీకాకుళంలో 50-51 లో 20 1 కేసులు 51-52 లో 3040 కేసులు register ఐనవి. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు 6798 కేసులు register ఐతే 51-52 లో 6061 కేసులు register ఐనవి. తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో 34 1, 50-51 లో జరిగితే 51-52 లో 2904 జరిగినవి. కృష్ణాజిల్లాలో 47-51 మధ్య 4015 జరిగితే 52 లో 3489 జరిగాయి. గుంటూ రులో 4903, 50-51 మధ్యజరిగితే 51-52 మధ్య 4871 జరిగినవి. నెల్లూరుజిల్లాలో 50-51 మధ్య 243 register ఐతే 51-52 మధ్య 1504 register ఐనవి. కర్నూలు

జిల్లా మన శంకరరెడ్డిగారి నియోజకవర్గప్రాంతంలో 50-51 మధ్య 3692 register ఐతే, 51-52 మధ్య 5004 కేసులు register ఐనవి. కడపలో 50-51 మధ్య 3350 ఐతే, 51-52 మధ్య 4019 జరిగాయి. కావాలంటే ఎన్నో ఉదహారణ లున్నాయి. 5, 6 సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వం ఎలాంటి ఫలితం సాధించలేదని అర్థంఅవుతోంది. పైపెచ్చు ఆంధ్రదేశం మొత్తంమీద 3 లక్షల కల్లుగీతపనివారి నోట్లో దుమ్ముకొట్టారు అని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది ఉపయోగంలేని, కార్యక్రమం కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే రద్దుచేయడం బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి ఆ పక్షమున ఉన్నసభ్యులకూ విజ్ఞప్తిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri K Varadachari — అధ్యక్షా! ఆంధ్రదేశం మంచికైనాసరే, చెడుగుకుఐనాసరే ముందంజవేసే దేశం. ప్రాముఖ్యత చెందినదేశంలో జాస్తీగా దొంగతనంగా కల్లూ, సారాయి తయారవుతున్నది. దీనిని ఎదుర్కోవలసిన మార్గాలు పరిశీలించి సలహా ఇస్తారని కమిటీన్ని నియమించితే వారు కల్లు బహిరంగంగా దొరికేటట్లు ఏర్పాటు చేయాలని సలహా ఇచ్చారు. ఆ కమిటీయిచ్చిన సలహా ప్రతిపక్షస్వాములు అంతాకూడా ఇది ఒక Vote catching device గా తయారుచేసుకున్నారు. ముందున్నది ముసళ్ళ పండగ అన్నట్లు వారు Political calculation లో miscalculate చేశారు. ఇప్పుడున్న వయోజన voting పద్ధతిలో 100 కి 50 మంది స్త్రీలే. అనగా 100 కి 50 మంది స్త్రీలు ఓటు వారిచేతులలో పెట్టుకున్నారు. వారిని అడగకుండా, referendum పెట్టకుండా ఎవరో Public Prosecutor, Advocate General లు ఉన్నకమిటీమీద ఆధారపడి ఆందోళన చేస్తున్నారు. రేపు మీరు ఏమిచేసినాసరే, మగవారికి ఇంత కల్లుపోసినా సరే కాని ఆడవారు మీ నెత్తిన రాయివేస్తారని తెలుసుకోండి. మీకు ఆడవారి ఓటు రాబోయేదిలేదు. వ్రాసిఇస్తాను. మీ ఇంట్లోఉండే స్త్రీలుకూడా మీకు ఓటు వెయ్యరు. కాబట్టి కొంత జాగ్రతగా, దీర్ఘంగా యోచనచేసి మాట్లాడండి గానీ నిండా స్వల్పసమాచారంగా మాట్లాడకండి. ఇక్కడ సారాయి కాచాడు, అక్కడ కల్లుదించినాడు ఇంకా figures చూడండి అని statistics చూపిస్తున్నారు. ఈ లెఖ్ఖలతో మాట్లాడకండి. నైతికదృష్టితో మాట్లాడండి. కమ్యూనిస్టులైతేమాత్రం నైతికం వదలుకోవాలా? నైతికాన్ని వదలిపెడితే హిందూదేశంలో జనాన్ని ఆకర్షించుటకు సాధ్యమవుతుందా? ఏదేశంలోఐనా నైతికంలేని సిద్ధాంతాలు చెల్లునేమోగాని, ఈ దేశంలో చెల్లదు అని మీరు చాలా గ్రహించాలని నిండా ప్రార్థిస్తున్నాను. మరీమరీ ప్రార్థించుచున్నాను. కాబట్టి ఈ విషయంలో మనం బాగుగా యోచనచేయవలసియున్నది. సాంఘికమైనవిషయం సాంఘికాభివృద్ధికి కావలసిన విషయంలో పదిమందిని అడగకుండా ఓటుకు పెట్టకండి. అందరు అన్ని రాజకీయపార్టీలలోనుంచీ కొద్ది కొద్దిగా మారి వస్తిరి. Election manifesto లో క్రొత్తక్రొత్తపార్టీ లున్నవి. మద్యపాన నిషేధం అమలుచేస్తామని ఓటు తీసుకువచ్చినప్పుడు ఆ ప్రకారం చట్టం ప్రవేశపెట్టి అమలులో పెట్టే ఉద్దేశ్యంలో కమిటీ ఏదో కొండుముక్కల report వ్రాసిందని దానిమీద ఆధార

పడిన ప్రజలయభివృద్ధి, వయోజనుల అభివృద్ధి తెలుసుకోకుండా ఒక్కసారి అసెంబ్లీలో రెండుమాటలు మాట్లాడి ఇక్కడఉండే 140 మంది మీద ఆధారపడి సాంఘికాభివృద్ధికి చేసిన చట్టం రద్దుచేస్తామని చెబితే నియంతృత్వానికి సాంప్రదాయంగా కనిపిస్తోంది. కాని మరేమీలేదు. దైవాధీనంగా తేలిపోతుందని చెబుతున్నాను. ఈవిషయంలో దీర్ఘాలోచన చేసి పెద్దవారిమాటలు విని పదిమందిని అడిగి ఓటుతీసుకొని కల్లుఅంగళ్లు కావాలా వద్దా అని చేస్తే బాగుంటుంది. ఇది ఎట్లాఉందంటే ఒక సత్రంవాకిట ఒకఖాదర్, ఒకనబీ కూర్చున్నారు, అందులో ఖాదర్ నబీతో ఏమన్నాడంటే "హారేనబీ ! భంగీత్రాగకుంటే సండెల్ హెూండి పోతుంది" అంటే నబీ ఏమీ సమాధానం చెప్పాడంటే "హారే ఖాదర్ ! కల్లూ, సారాయి పోసి తడిపీతడిపీ తాజాసెయ్యరా" అన్నాడట. ఈవాతావరణం అట్లా కనిపిస్తోంది.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu .— On a point of order, వరదాచార్యులుగారి remark సభను అగౌరవపరుస్తోంది.

Sri Neeladri Rao Reddi — అధ్యక్షా ! ఈ prohibition సందర్భంలో అనేకవిషయాలు మిత్రులు చెప్పారు. గాని ముఖ్యసమస్య ఏమంటే రామమూర్తి కమిటి రిపోర్టును support చేయడమా చేయకపోవడమా ? మా ఉద్దేశములు తెలియజేయ బడుతాయి. అయితే ఈ prohibition సందర్భంలో ప్రజలలో ఎంతమంది త్రాగనివారు అని మొదట తేలవలెను. మనప్రజలలో ఆడవాండ్లు నూటికి యాభైమంది, మగవాండ్లు నూటికి యాభైమంది ఉన్నారు. అయితే ఆడవాండ్లలో నూటికి 50 మంది సారానిషేధం చేశారు అని తెలుసును. మన యాభైమందిలో 100 కి 50 మంది బీదజాతివారు ఉన్నారు. ఇంకా ఉన్నటువంటిదానిలో చిన్నపిల్లలు 100 కి 30 మంది ఉన్నారు. తక్కిన 17 మంది మాత్రం సారా కావలసినవాండ్లు ఉన్నారు. ఎవరు ఈ సారాయి త్రాగేది, పేదవాండ్లు. ఇది నైతికవిషయం, సాంఘికవిషయం, అర్థికవిషయం ఈ బీదవాండ్లు అర్థికంగా సారా అభివృద్ధి విడిచిపెట్టితే ఎక్కువ నష్టపడి చెడుతారు అని తెలిసినవిషయం. అయితే ప్రభుత్వం ఇపుడు అవలంబించునట్టి మద్యపాననిషేధం జరిగిందా లేదా అంటే జరుగలేదని సవ్యంగా చెప్పవలసియున్నది. Prohibition సరిగా జరుగలేదు. ఈ prohibition ను గురించి సవరణచేయగలిగితే చేయవలెను. లేకపోతే scrap చేయవలెను.

రెండవది prohibition లో దురాచారములు ఏమి కనబడినవంటే డిపార్టు మెంటులో లంచగొండితనము చాల కనబడుతుంది అని రామమూర్తికమిటీ నివేదిక చెప్పింది. కనుక చక్కగా గట్టిగా చేస్తే చేయండి. లేకపోతే scrap చేయవలెను. కల్లు అంటే చెట్లనుండి తెచ్చిన పానం. కూలీ వాండ్లందరు అనేకమంది కల్లుగీతపనివారు, వారు పని పాట్లు లేకుండా ఉన్నారు. కల్లుగీత free గా విడిచిపెట్టితే ఆ సమస్య తీరుతుంది. Prohibition report లో వ్రాసిన పర్మిటు system నాకునచ్చలేదు. దానిలో మరింత అన్యాయం జరుగుతుంది. ఈ సీరా తప్పక చట్టముగ ఉంచవని నా కోరిక.

Sri M. Hanumantha Rao — మంత్రులు ఎవరూ లేకుండా బయటికి వెళ్లిపోయారు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కరే ఉన్నారు. బయట canvassing జరుగుతోంది కాబోలు. వారు వచ్చికూర్చుంటే బాగా ఉంటుంది ఈ మంత్రులు ప్రమాదంగా ఉన్నారు. బయట M. L. A లతో తిరుగుతూ ఉన్నట్లుంది.

Sri T Laksminarayana Reddi .—శాసనసభ్యుల ఆందోళనఫలితంగా మద్యపాననిషేధచట్టం సరిగా అమలుజరుగుతుందా అని విచారణ ఏర్పాటుచేసింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఈ నాడు చర్చకుపెట్టబడింది. డిసంబరులో పెట్టితే ఇప్పటివరకు రాకుండా ఈ నాడు రావడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ప్రభుత్వం దీనిని అమలుపరచుట లేదా అంటే, సరిగా అమలుజరగడం లేదని ప్రభుత్వంవారే ఆభిప్రాయం ఇచ్చారు ఆంధ్రదేశంలో చాలామంది ఆ అభిప్రాయం ఇచ్చారు. ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయం ఈ కల్లు డబ్బును విలాసములకోసం ఖర్చుపెట్టుతాము అనేది చాల పొరపాటు డబ్బు కల్లు అంగళ్లనుండివస్తే ప్రజలకే ఖర్చుపెట్టబడుతుంది. ఈ సందర్భలో కోటయ్యగారు మాట్లాడుతూ, వ్యభిచార గృహాలను కూడ ఇక్కడికి తెచ్చారు ఇది బాగాలేదు. అలసిపోయినవాండ్లు కల్లు త్రాగుతారు. నాగరకముగ ఉండేవారు కాఫీ త్రాగుతూ ఉన్నారు. కాఫీవల్ల అనేక అనర్థకములు ఉన్నాయి. కాఫీనిగాని, కల్లునుగాని నిషేధించడం సాధ్యం కాదని తెలుసుకొనవలెను. ప్రజానీకానికి విద్య గరపించి ఇది చెప్పితే, అప్పుడు విజయముపొందగలము. ఇప్పుడుమాత్రము కాదు. కల్లు ముఖ్యంగా రాయలసీమప్రజలలో ఇది ఒక తిండిగకూడ ఉపయోగపడుతుంది మంత్రివర్గసభ్యులు ఊహించేరకముగా చెడ్డది అని మనము ఊహించకూడదు. రామమూర్తికమిటీవారి నివేదిక వచ్చినతరువాత నీరా అయినా ఇస్తామని విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. కానీ అది ప్రకటనతో నిలిచిపోయింది. అమలుపెట్టబడలేదు. లక్ష్మీనరసింహాందొరగారి amendment ప్రభుత్వం ఆయనతో పెట్టించినట్లు తోస్తుంది. నీరాను పెట్టితే ప్రజానీకమునకు అందు బాటులో వుండవచ్చును. కాని ఆనీరాకు కావలసిన చెట్లు తదితర అవకాశాలు చాలా తక్కువగా వుంటాయి. బీదప్రజానీకమునకు కల్లు త్రాగాలనుకునేవాళ్లకు వుపయోగపడటంలేదు. కాబట్టి రామమూర్తికమిటీ సిఫార్సులను తప్పకుండా అమలుపర్చాలని చెప్పుతున్నాను. దీనిని అన్నిపక్షాలవారు కాంగ్రెసువారుగూడ బలపరుస్తున్నారు గాబట్టి ఈ రామమూర్తి కమిటీని ఒప్పుకొన్నవలసినదిగా కోరుతున్నాను. మరొవిషయం మంత్రివర్గం no confidence పెట్టితే వెళ్లిపోతామని చెబుతున్నారు. అది న్యాయంగాదని చెబుతున్నాను.

Sri R. Lakshminarasimham Dora :— Mr. Speaker, 'Sir,' Just to provide some sort of relief, by way of what I would call, a variety to Hon. Members of the House, I crave the indulgence of the House to allow me to speak in English. I would like to address members on the subject from a rather technical and legal aspect, and so I hope

in the vehicle of English, I would do much better to put forward my views and to make out a case.

There are several amendments before the House, one of them is mine, i. e. No. 3. An analysis of all the amendments will show that there are three views placed before the House. One is the extreme view of scrapping Prohibition and the acceptance of the recommendations of the Ramamurthi Committee. The other view is the other extreme view of enforcing Prohibition strictly. In between the two views, comes my amendment of adopting a via media course. If we are to accept the recommendations of the Ramamurthi Committee I am constrained to say, it will amount to circumventing the directive, principle of the Constitution. For, what they recommend does not fall short of scrapping Prohibition These very personages, well versed in Constitutional Law, knew that if they recommend scrapping the Prohibition Act, it would be opposed to the very Constitution, and so any action taken by this Government, I venture to say, would mean *ultra vires*. That is why they used the term that the Prohibition Act, particularly Section 15 should be suitably amended.

As I said, earlier, there is the second view, that Prohibition should be enforced strictly. Perhaps I feel there is much support for this view in the House, inasmuch as it is the view of very many people, that Prohibition has not been a success, as it has not been strictly and rigorously enforced. My view takes a middle course, and I feel it will satisfy both extreme views, for I have suggested in my amendment:—

> 'and on such consideration recommends to the Government that the recommendations of the Ramamurthi Committee should be examined in detail ..'

So my amendment is not to ignore Ramamurthi Committee's report. It does not ask this House to reject it. Nor has it asked this House to reject it *in toto*. My amendment recommends that the Ramamurthi Committee Report must be considered in all its details in so far as it is not opposed to the Constitution and in so far as it is not in conflict with the establishment of good Government in the State and the well-being of the people. That is why I have stated in my amendment—

> "That the recommendations of the Ramamurthi Committee should be *examined in detail*"

[Sri R. Lakshminarasimham Dora] [27th May 1954

Having said this, I have also said something more in my amendment,

> 'and that in the meanwhile the Government should create employment to the ex-tappers by utilising sweet toddy rules.'

There are certain rules already with regard to sweet toddy and these rules have not been used liberally. I have made this suggestion, for, there is a feeling in the country that toddy was abused and so it should be eliminated. For, it is converted into alcohol. In this connection I welcome the statement made by the Hon. Chief Minister showing how toddy can be kept for months together without getting fermented. I hope Government will give it the widest publicity in the State and if that is done it will relieve much of the bad feeling in the minds of the people.

Sir, a study of the Ramamurthi Committee Report will show how toddy has become a national drink, that the desire to drink on the part of the people has become keen and that it is next to impossible to prevent toddy being converted into fermented liquor.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — On a point of order, sir, సాధారణంగా మెంబర్సు అందరికీ స్వతంత్రంగా ఆలోచించుకొని ఓటుచేసే అధికారంవుంది. ఇప్పుడు ఏమిజరుగుతోందో చూడండి. కొంతమందిని M L A లను తీసుకొనిపోయి canvas చేయటం జరుగుతోంది. ఈ canvas అసెంబ్లీ ఆవరణలోనే జరుగుతోంది. ఆగదిలోకి మీరు వెళ్లిచూస్తే ఎట్లా జరుగుతోందో కనుక్కోగలరు. ఇది అసెంబ్లీ ప్రొసీజరుకు విరుద్ధం. ఇంతరహస్యంగా మాట్లాడుకునే అవుసరం ఏమివుంది? కొంతమంది సభ్యులను ఆ గదిలో lock-up చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఆసభ్యులను యిక్కడికి పిలిపించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Chairman — There is nothing wrong for members to go outside and talk.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— ఆగదిలోకివెళ్లి చూడండి మీకు తెలుసుంది.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — మంత్రులదగ్గరకు ఈపని ఆపని అని చెప్పుతూ గౌరవసభ్యులు చాలాసార్లు వస్తూ వుంటారు. ఆవిధంగానే గదిలో మాట్లాడుతూవుంటే దానికి విపరీతార్థం వెంకటేశ్వర్లుగారు తీశారు. వారికి పని వచ్చినప్పుడు ఎన్నిసారులు గదిలోకివచ్చి మాట్లాడలేదు? వెంకటేశ్వర్లుగారు ఎప్పుడూ అట్లాగే మాట్లాడుతూవుంటారు.

27th May 1954]

Sri G Latchanna — వేరే పనులమీద మాట్లాడితే యిబ్బందిలేదు. అక్కడ అదే జరుగుతున్నదా ? అని.

Sri R. Lakshminarasimham Dora —Sir, to resume my speech, I was saying how my amendment satisfied both sides of the House. That being so, I hope it will be accepted.

Coming to Prohibition proper, I feel that all the speeches made to-day are centred on the one fact that Prohibition has not been successfully enforced. There has not been one voice saying that drink is good, it will lead to the material and moral advancement of the country and so on. Nobody has extolled the virtues of Drink. Every body has been saying only that Prohibition Act has not been properly administered. Therefore it is evident from that there is no idea of giving up Prohibition policy.

In this connection I would remind the House of the great ideal we have set in our Constitution. It has been envisaged that complete Prohibition is the ultimate goal of our country. In fact this ideal has been before the country long before our Constitution was framed. The Constitution was framed by us and us only, and not by strangers or foreigners, as it was done some years back when we were under foreign rule. So, since this Constitution has been framed by us, it is our duty to respect it, and so long as we are following a democratic government, we should honour it. In short we have to honour our Constitution and adopt an attitude of respect for the law we have framed.

Deputy Speaker :—There are two minutes more.

Sri R. Lakshminarasimham Dora :—I have just started my main theme. As there was a long interruption I should be allowed ten minutes more. I have to make out my cause. Sir, I was saying that complete Prohibition is our ideal and it is this which has actuated the framers of the Constitution to embody it in the Constitution at the time of framing it. Unless we develop an attitude of respect to the Constitution it is something amounting to transgression of law. I would even say, it is developing an attitude of revolt against the Constitution framed by ourselves. It is time we do not develop that attitude.

Ramamurthi Committee has not posed the question, whether the deal set out in the Constitution how far we should honour it, or how farwe should carry it out. In fact, that aspect was never considered

by it. You may read the report from end to end, you will never find it. They knew they would by offending the Constitution if they recommended scrapping Prohibition, and that is why they suggested amending the Prohibition Act They were conscious of the difficulty the Government would have to experience if they recommended scrapping Prohibition. They knew any recommendation like that would be disregarding the constitution. Therefore they said. 'Do not scrap Prohibition, do not give it up, but amend the act to make it to minimise the drink evil in the country'. Sir, it is not an end we can achieve in a day. We should not judge the question by immediate results. It will take a century to eradicate the evil. It can be achieved only gradually. Simply because in the administration of the Prohibition Act there has been a lot of inefficiency and corruption, one should not say, the whole thing should be scrapped. That is my point. Let leaders like Sri Nagi Reddi suggest to Government how the rigours of administration may be minimised and how in the long run Prohibition may be achieved. As drink evil has taken a deep root in the country it will take a long time to eradicate it. For, originally arrack was freely sold and several people became addicts to it. It is all a vicious system, and there is no time for me to explain it here. Suffice it to say that it was sold originally freely, then sold under licence and when licence was stopped, illicit distillation took place. So the problem has to be faced squarely. If we are to do it all at once, the scheme would break. That is why I say in my amendment that steps should be taken to minimise the rigours of administration. I hope the Hon. Minister for Law and the Hon. Minister for Education would accept the amendment.

One word more and I finish. Sri Ramamurthi Committee has quoted the evidence of certain ladies. I see Mrs. Kotamma Reddy has given evidence and she has said that Prohibition has failed; and Sri Rajeswara Rao and Sri Venkatasubba Reddi also have supported that view. Let us consider for a moment, 'what was the question posed to them?' The question posed to them was, 'was Prohibition a success'? No body would say that the Prohibition Act was successfully administered; that is, it was not a success in the sense it could or should have been successfully administered. This is how we have to understand the evidence of those witnesses. There is no gainsaying the fact that in the course of illicit distillation in house the men, women and children would have tasted the liquor. But it does not mean that they have all become addicts. There is a lot of difference

between an addict and one who occasionally tastes. One may even say it is not injurious if one tastes liquor occasionally. What the law aims is to prevent people from becoming addicts in future. I feel the future generation is safe, and for the present generation, if only the rigours of law are minimised, the Act could be successfully administered, and slowly but surely Prohibition can be made a complete success. I close, Sir.

Sri T Mallayya —ఉపాధ్యక్షా! ఇంతవరకు మనరాష్ట్రములోగాని మనదేశములో గాని గడచిపోయిన ప్రభుత్వాలన్నియు కూడా అమలులోకి తెచ్చిన చట్టములలోకల్లా prohibition చట్టము ముఖ్యంగా పేదవాళ్లకొరకు తీసుకొనివచ్చిన చట్టమని సభ్యులందరు గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, యిప్పటికి సుమారు 150 సంవత్సరాలు బ్రిటిషువారు మన హిందూదేశములో పరిపాలనలోవున్నప్పుడు వాస్తవంగా వారు యీ కల్లు దుకాణాలనుంచి, సారాయిదుకాణాలనుంచి కోట్లకొలది డబ్బు సంపాదించి administration నడప ప్రారంభించారు. వారి administration జయప్రదమయిందని వారు అనుకొన్నారేకాని, ఎంతోకాలంగా ప్రజలను మభ్యపెట్టి administration సాగించారు. వారి administration లో ప్రజలను విభజించి పరిపాలన సాగించినందువల్ల వారియొక్క పరిపాలనాకార్యక్రమమును కొనసాగించుకోగలిగారు అని అనుకొంటున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము నిజముగా అధికారములోకి వచ్చినతరువాత వారు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలలో ప్రథమకార్యక్రమము యీ prohibition తీసుకొనివచ్చి కొనసాగించారు. ఈ సంగతి యిరుపక్షములలోని సభ్యులు గుర్తించాలి. దేశములో అనేకమంది పేదప్రజలను అభివృద్ధికి తీసుకురావాలి. వారియొక్క ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితి మార్చాలి, వారికి ఆరోగ్య సౌకర్యములను కలిగించాలి, విద్యాసౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. అని మాట్లాడుతున్నారే కాని యీ నాడు వారికి నిజముగా చేసిన మేలు ఏమిటి అనేవిషయము ప్రశ్నించుకోవలసి యుంటుంది. Prohibition వల్ల ఏదోరూపములో పేదప్రజలు బాగుపడుతున్నప్పుడు, దేశములో యితరకారణాలవల్లను, స్వార్థపరులు లేవదీసిన ఉద్యమములవల్లను, యీ prohibition తీసివేయాలని ఆందోళన సాగిస్తూంటే, యీనాడు దీన్ని తీసివేయాలని అంటున్నారు. Prohibition జయప్రదముకావాలంటే ప్రజలలో తగినటువంటి వాతావరణాన్ని కలిగించాలి. త్రాగుడు ఫలితముగా పేదప్రజలు నాశనముకావడమువల్ల prohibitien తెచ్చిపెట్టబడింది. ఈ prohibition దేశములో జయప్రదముగా జరుప బడుచున్నదా, లేదా అనేప్రశ్న ప్రజలలో విపరీతముగావున్నది. నూటికి డెబ్బదిమంది, లేక కనీసము యాభైమంది కల్లు, సారాయి త్రాగేవాళ్లు ఉండేవారు. దొంగతనము చేసేవారు నూటికి అయిదుమంది వుంటున్నప్పుడు, C. R. P. C., C. P. C. లు అనే చట్టాలు యీ కొద్ది percentage గల జన్మానికి వుంటే, నూటికి ఏ యాభైమందో, డెభ్బైమందో త్రాగేవాళ్లు

[Sri T. Mallayya] [27th May 1954

వుంటున్నప్పుడు యీ prohibition చట్టము ఉండడము చాలా అవసరము. ప్రతిరోజు గ్రామాలలో నూటికి నూరుమంది త్రాగుచున్నారని ప్రచారముచేస్తున్నారు గాని నా స్వానుభవముతో నేను చెబుతున్నాను అందులో అనుమానించవలసిన పనిలేదు. నేను ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడు ముఖ్యంగా హరిజనులలో సారాయి త్రాగేవాళ్లు ఎవరు కన్పించ లేదు. ఒక్కొక్క గ్రామములో ఒకటి రెండు రోజులుగూడా నేను ప్రచారముచేసేటప్పుడు మకాముచేసియున్నాను. త్రాగేవాళ్లు వుంటున్నారంటే, నూటికి ఏపదిమందో వుండవచ్చు గాని, నూటికి నూరుమంది వుంటున్నారని ప్రచారముచేయడము తప్పు అని అంటున్నాను. పదిమంది ఉంటే ఉండవచ్చు. అందులో ఆశ్చర్యమేమీలేదు. పేదవాళ్లు యీ prohi bi tion తీసివేయలేదని తహతహపడుతున్నారని చెప్పడము వాస్తవమే. అయితే, యీ పేద, వాళ్లను బాగుపరచడమెట్లు అనేది ఆలోచిస్తే, యీ prohibition చట్టాన్ని యింకను గట్టిగా అమలుచేసి, యింకను తీవ్రమైన కట్టుదిట్టములతో అమలుపరచడానికి వీలుగా చేయాలి కాని, నిజంగా యిది అమలుపరచలేకపోయినందున, దీన్ని ఎత్తివేయాలి అని చెప్పడము మంచిది కాదు. ఈ విధమైన ప్రచారము కొంతమంది సభ్యులు రాజకీయంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. అయితే యిందులో చాలా చిక్కుసమస్య వుంటవని గుర్తించాలి. ఉదహారణకు పదిమంది దొంగలమధ్య ఒక మంచివాడు వుంటే, అతను ఆ పది మందితో కలిసితీరాలి. లేకపోతే అతనికి ఆ గ్రామములో భవిష్యత్తువుండదు. తగాదాలకు దారిదీస్తుంది. అందువల్ల ఆ పదిమందితో కలిసితీరాలి. మరొక ఉదాహరణ మనవి చేస్తాను. సముద్రములో ఓడ మునిగినప్పుడు, ఆ ఓడలోవున్న 150 మందికి 100 మంది మునగగా, యాభైమంది తేలినప్పటికి దూరముగా ప్రయాణముచేస్తున్న Coastal Force వారు నావలుతెచ్చి అందరిని రక్షించరా? నూరుమంది మునిగారు కాబట్టి, తక్కిన వారిని గూడా వదిలివేయాలనడము మంచిదా? పూర్వము నూటికి యాభైమంది త్రాగేవారు వుంటే, అందులో యీ prohibition అమలులోకి వచ్చినతరువాతా 20 మంది వదులుకున్నారు. అదేవిధంగా ప్రజలలో త్రాగడమనేది క్రమంగా తగ్గుతున్నదనే సంగతి గుర్తించాలి. ప్రజలలో రానురాను conscience అనేది గూడా వస్తున్నది. ప్రతిరోజు గూడా వారియొక్క ఆర్థికపరిస్థితి గమనించుకుంటూనే ఉన్నారు. వారియొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి వారు త్రాగుడుక్రింద ఖర్చుచేసేది వారికి నష్టదాయకమని వారికి తెలియదా? ప్రజలు రానురాను తెలివినేర్చుకొనేశక్తిని సంపాదించుకుంటున్నారు. వారికి ఏది నష్టదాయకము, ఏది లాభదాయకము అనేది గ్రహించగలుగుతున్నారు. కాబట్టి యీ prohibition చట్టాన్ని తీసివేయడమనేది జరిగినప్పటికి, అంతమాత్రాన ప్రజలలో మార్పు రాదని నమ్మండి. త్రాగేవాళ్లు త్రాగుతునేవున్నారు. కాని వారికి హృదయపరివర్తనము కలుగచేయడము చాలా అవసరము. పూర్వముకన్న యీ prohibition అనే అడ్డు వుండడముచేత గూడా ప్రజలలో చాలా మార్పువచ్చింది. prohibition తీసివేసినను పేదప్రజలకు యిది వుపయోగపడదు అనేది గుర్తించాలి అని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

27th May 1954]

Sri P. V. R. Gajapathi Raju :— Mr. Speaker, Sir, it would have been more correct for the debate to have taken place in an atmosphere where the members would to a large extent have known the opinion of the admisistration. The minister for Prohibition, this morning, in his opening remarks, did not say anything worthwhile. As per parliamentary customs and practices, on behalf of the Treasury Bench some one would open the debate authoritatively, explain the particular proposition on behalf of the Treasury Bench and then the whole debate is based on the recommendations made in that opening speech. Such a speaker began his speech only at about 4-15 this afternoon and finished it at about 4-40 — Mr. R. Lakshminarasimham Dora. His proposition ultimately is the proposition that is going to be adopted by the Treasury Bench. (Interruption) He now assures me that he has not spoken for the Government. If that is a categorical statement, I hope the Congress party does not support his statement. If Mr. Lakshminarasimham Dora's proposition is not the proposition which the Treasury Benches propose to adopt, then there are only two conditions before the House. one is to accept the Ramamurthi Committee's Report as such and the other is to continue with the old Act. I hope the Government decides to accept the Ramamurthi Commitee's recommendations. I know I am putting it rather bluntly, because in this House parliamentary practices are not being followed and therefore what Mr. Rokkam Lakshminarasimham said is not correct. His is going to be the proposition that is to be accepted,

So far as the prohibition question is concerned, for the last six years, the matter has been debated every March in our State. In the composite State of Madras in every budget session somebody or other used to raise this question and in our State we are raising the question again. I think most of the members have ceased to put forward new points of view. No new view-points have been put forward and no new arguments have been putforward. There is either a moral argument which is faulty in its basis or an economic argument. The Government today bases its argument essentially on a pseudo moral plane which should be carefully examined. Mr. Rokkam Lakshminarasimham expressed it in a very confused manner when he said that rigours of the law should be reduced and therefore neera should be allowed. Both arguments are absolutely contradictory. If you reduce the rigours of the law, the very purpose of prohibition goes and if the very purpose of prohibition

goes, then the purpose of the hypocricy of allowing the consumption of neera would not arise. Therefore, if you propose to enforce the Act, you should enforce the rigour and not reduce it obviously. That is a lacuna and that is a basic argument for those who say that the only way of increasing the prosperity of our State is to enforce prohibition. That is an anamolous position.

So far as the Opposstion is concerned and so far as my party is concerned, we have always based our argument on an economic standpoint. Economically speaking, the State has been losing a lot of revenue continuously year after year and elementary students of economics would teach any one that the first essential of developing a nation is in the capital formation. If today we can forego revenue continously, then there will be no capital formation whatsoever. For this argument, many a Congressman say that there is more purchasing power placed in the hands of the people by not calling off prohibition. If they extend their own argument, it would be. I am trying to use a word instead of 'stupid, which I know is not parliamentary. I will say, 'not valid', because if we remove the whole taxation structure completely let us tax no one, let us not have any land revenue or sales tax - then all the money will remain with the people and the State need not function, the Government need not function. Therefore the proposition that you will have more purchasing power with the people is erroneous. If by no taxation you allow the maximum purchasing power in the hands of the people, let us abolish all taxation, let us abolish the Government. To say that by foregoing that 4 crores of rupees that you were collecting from the people before prohibition was introduced, you are increasing the sum total of the prosperity of the people, is not correct. Therefore the economic agreement is not valid. I can go on pointing out a number of fallacies that exist in the moral argument and the economic argument put forward by the Treasury Bench, but no purpose would be served. As things are today, taking Mr. Rokkam Lakshminarasimham's amendment as such, and knowing that the decisions of this Assembly do not take place after a debate here on pure merit but take place in the lobbies by means of party negotiations, the decision as such would mean this: The Congress party because of its historical interest in prohibition cannot come forward and express or propose a repeal of prohibition openly. On the other hand, its adherents in the Government, because of the fact that they won the elections opposing the Congress on this

issue, cannot accept the continuation of prohibition and continue in office too. Therefore a via media policy is accepted and Mr Rokkam's suggestion that the Government should consider the recommendations in detail and decide on the proposition at some future date, shows the idea behind the problem. You pass it today, you accept the use of neera under existing laws, no change in the Act has taken place, nothing need be implemented, the Congress has maintained its face intact and the Congress adherents have maintained their faces in tact and all thing are achieved this proposition. Therefore after a great deal of debate we can pass this resolution. That is of course subject to the fact that the Treasury Benches have the strength and nothing would be done to lessen it. I think this is a position which is degrading to the sovereignty of our House. Any political party with an interest in the future democracy of our country should come forward with honest proposals. As far as our position is concerned, we are very clear. The Ramamurthi Committee's Report as such puts the position regarding the Prohibition correctly. It has made a distinction between heavy liquor and toddy drinking. It has tried to introduce a modern, European or western technique of control in the consumption of liquor. It has tried to be more realistic in its approach and although at no stage does the Ramamurthi Committee think in terms of total abolition of prhibition and the Opposition which supports the Ramamurthy Committee's Report is conscious of the fact that prohibition to an extent is a good thing. Drunkennes is one thing and mere indulgence in a moderate way in alcohol is another thing and therefore the report as such is an extremely rational report and none of us who support it should in fact be dubbed as drunkards or those who oppose prohibition. We support the report fully and we are aware that the committee consisted of eminent persons. It contained an educationaist, a Jurist in the person of Mr. Satyanarayana Rao and an administrator in the person of Mr. S. V. Ramamurthy. Therefore its recommendations are very good and should be supported by us.

Sri C. Subbarayudu:— May I know how his party's policy is consistent when prohibition is carried on in Travancore and his President Mr. Kirpalani is taking part in Sarvodaya and here my friend is demanding abolition of prohibition?

Sri P. V. R. Gajapathi Raju:— It is not customary for us to discuss the policy of another State. I am not the official spokesman of the Praja Socialist Party of Travancore. However, I would like my friend to refer back to my speech of March. I then said that there are only two alternatives for the Government, enforcement of prohibition or the acceptance of the recommendations of the Ramamurthi Committee. As far as I am aware, in Travancore-Cochin, we being the successor Government to the previous Government are enforcing the Act as it is, subject to the appointment of a Committee whose recommendations we shall fulfill. It was announced in the month of March in the Budget session of the Travancore-Cochin Assembly that a Committee would be appointed. I can assure you that it is not customary for political parties to disregard expert opinion made at their behest when they are in office. In Travancore-Cochin our Government will appoint a Committee and will accept its recommendations whatever they may be, conditions in Travancore-Cochin being what they are. Here the Government has appointed its own Committee, nominated its own members. I am not casting aspersions against the members, because the proof of the pudding is in the eating. They have given a report which is acceptable to the Opposition, which is a strange thing, because normally the Opposition opposes Government reports. In this instance it is the Opposition that accepts the report produced by the Party in power. It is more the duty of the Government to accept the findings of the Committee appointed by them, of its own experts. In Travancore-Cochin we will abide by the findings of the Committee we are going to appoint.

Sri M. Subba Reddi:—I see that you are now trying to close the debate. I request that an opportunity be given to express the views of our party. We have sent our names also.

Sri K. V. Kamesam:— May I just request to call me also?

Mr. Deputy Speaker:— టైము లేదు. పార్టీలీడర్సు అందరూ కలిసి ఒక list పెట్టుకున్నాం. ఆ list ప్రకారం follow అవుతున్నాం.

Sri G. Latchanna.— అధ్యక్షా! ఇప్పుడు అయిదుగంటల రెండునిమిషాలు అయింది. దీనిమీద చాలా సమస్యలను గురించి మన గౌరవసభ్యులు అందరూకూడా మాట్లాడారు. ఈ ప్రొహిబిషన్ సమస్యలోని అక్రమములను, దీనివల్లవచ్చే అనర్థాలను ఎదుర్కొనడానికి మొదటిముద్దాయిగా ఉండి ఒక సత్యాగ్రహాన్ని సాధిస్తున్న నేను కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసిఉంది. కాబట్టి కొంత time కన్సెషన్ ఇమ్మని కోరుతున్నాను.

The Hon. Sri S B P. Pattabhirama Rao:— అధ్యక్షా ! ఎంతసేపు మాట్లాడతాం ? ఎప్పటికి close అవుతుంది ? అది తెలియచేయమని కోరుతున్నాను.

Mr Deputy Speaker.— 6-30 గంటలకు close చేస్తాం.

The Hon. Sri S. B P Pattabhirama Rao — అధ్యక్షా ! నాకు 40 నిమిషాలు మాట్లాడ్డానికి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Sri Sagi Suryanarayana Raju — అధ్యక్షా ! మొదట 6 గంటలకే close చేస్తాం అని చెపితే నేను పొద్దున్నే ఇంటికివస్తానని చెప్పి వచ్చినాను. ఇంకా ఆలస్యం అవుతుందంటే నేను వెళ్లిపోతున్నాను. నాకు శలవు ఇమ్మని కోరుతున్నాను.

Mr Deputy Speaker:—మీరు వెళ్లడానికి నాశలవు అవసరంలేదు. వెళ్లవచ్చు.

Sri G Latchanna :— అధ్యక్షా ! ఈ సమస్యమీద నేను మాట్లాడేప్పుడు ఏ పార్టీలనుగాని, వ్యక్తులనుగాని ఉద్దేశించి విమర్శించినట్లు భావించవద్దని చెబుతున్నాను. ఇది ఒక సిద్ధాంతం. ఇది మంచిచేయడానికే కదా అని మొదటివాదన. పేదవాళ్లకు బ్రతుకుతెరువు లేకుండా వాళ్లనోట దుమ్ముకొట్టడానికి మధ్యతరగతి ప్రజలు సాగిస్తున్నారు ఈవాదన అని పేదప్రజల్లో ఇంకోవాదన చేస్తున్నారు. రాజకీయపార్టీల ఉద్దేశంతో ఈవిషయం తీసుకు వస్తున్నారనికూడా భావాలు లేవతీస్తున్నారు. నేను రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యుడుగా ఉన్నప్పుడు జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఉన్నప్పుడు ఈసమస్యమీద ఎంత పట్టుదలగా పనిచేసిందీ, రాష్ట్రకాంగ్రెస్ సభ్యుడుగా మద్యనిషేధసమస్యను ఎంత జయప్రదంచేసిందీ, సలహాసంఘాలు ఏర్పాటుచేసిందీ రాష్ట్రకాంగ్రెస్ తరపున నేను సేవాదళాన్ని నిర్మించి ఈ సందర్భంలో కేసులుపట్టి ఇవ్వడానికిగాను ఎంత బందోబస్తు చేసిందీ, నేను రాష్ట్రకాంగ్రెసుకు ఇచ్చిన రిపోర్టులో స్పష్టంగా మనవిచేశాను. నేను జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా ఉన్నప్పుడు మద్య నిషేధం అనేది మనం అనుకొన్నంత మంచికంటే చెడుగులు ఎక్కువగా తెచ్చి సంఘాన్ని బాధిస్తున్నది. కాబట్టి దాన్ని రద్దుచేసుకోడం మంచిదని జిల్లాకాంగ్రెస్‌కు తెలిపాను. ఇకపోతే ముఖ్యంగా ఇప్పుడున్న పరిస్థితులనుబట్టి ఇది గాంధీగారి సిద్ధాంతాల్లో కల్లా ముఖ్యమైనదిగా నాకు కనపడ్డంలేదు. ఆయన తలపెట్టిన సంఘసంస్కరణ కార్యక్రమాలలో ఇది ఒక భాగ మని నేను అర్థంచేసుకున్నాను. ఇది సిద్ధాంతం అని చెప్పడానికి అవకాశంలేదు. ఒకవేళ ఇది సిద్ధాంతం అని అనుకున్నా ఎందుకు ఈసిద్ధాంతం ? ఒక మంచిని సంపాదించడానికి అటువంటప్పుడు ఈనాడు దీనిమీద జరుగుతున్న చర్చలవల్ల సక్రమంగా అమలుపరచడానికి ప్రయత్నంచేయడం మంచిది కాని రద్దుచేసుకోడం బుద్ధిమంతుల లక్షణమా అని అడుగు తున్నాను. రోగికి జబ్బువస్తే జబ్బును మానిపించడానికి మందు ఇవ్వాలి కాని విషంపెట్టి ధనియ్యం మంచిదికాదు అనేదికూడా వాస్తవమే, కాని రోగి అనేవాడు రోగే మనకాంగ్రెస్ సభ్యులు చెప్పిన సూత్రాన్ని ఆధారంచేసుకొని రాజకీయపక్షాలవారంతరమూ గుండెమీద చెయ్యి

[Sri G. Latchanna] [27th May 1954

చేసుకొని చూస్తే ఈ మద్యనిషేధం అనేది జీవచ్ఛవంగా ఉందని చెప్పడానికికూడా వీలులేదు, ఇది జీవంఉన్న శవం అని అనుకోడంకూడా పొరబాటు. జీవంఉంటే కదా మీరు మందువేసేది ? మీరు జీవం ఉన్నదని చెప్పినవాళ్లకుకూడా ఆ కలరావ్యాధి అంటుకొని సంఘాన్ని పాడుచేస్తుందన్నారు అనేకమంది శాసనసభ్యులు దీనివల్ల మాపేదలు బ్రతికారని చెపుతున్నారు. బ్రతికినవాళ్లను చూపించమని చెపుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని పడకొట్టాలని మేము చేయడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వం దాన్ని రద్దుచేసి ఒక సరైన నైతికస్థాయిన పునరుద్ధరించాలని చెపుతున్నాను. పురాణపురుషులు ఉన్నారు. మనం యజ్ఞయాగాలదులో త్రాగితే తప్పులేదని చెప్పారు. అది దేవతలు త్రాగితే సురాపానం మనుష్యులు త్రాగితే కల్లు అని చెపుతున్నారు ఎంతమంది ఇలా మాట్లాడుతున్నా ఇది నీతివాక్యాలలోనే ఉంది కాని ఆచరణములో లేదు. ఇది శుద్ధమోసం అని చెపుతున్నాను.

ఈ మద్యనిషేధంవిషయంలో గాంధీగారి సిద్ధాంతాలు ఆదర్శములు మేము ఆచరణలో పెడతాము అని చెప్తూ ఈమంత్రివర్గం దీనిని తీసివేయడం లేదు కాంగ్రెస్‌పార్టీవారు గాంధీగారి సూత్రాలను ఆశయాలను ఆచరణలో పెట్టుచున్నామని అంటున్నారు కాని కాంగ్రెస్‌వారు గాంధీగారి సిద్ధాంతాలను ఆశయాలను అనుసరించడంలేదు; ఆ ఆశయాలను కాంగ్రెస్‌వారు ఎవరూ ఆచరణలో పెట్టడంలేదు. ఈ మద్యపాననిషేధసమస్య యాదర్భారత దేశానికి చెందినదని దీనిని తీసివేయటం మంచిదికాదని అంటున్నారు. కృష్ణమూర్తిరావుగారు మాట్లాడుతూ "ఈ మద్యనిషేధం భారతదేశానికి సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి ఇది మనం పరిష్కరించవలసినది కాదు" అని అన్నారు. వరదాచార్యులుగారు "ఇది గాంధీమహాత్ముని ఆదర్శం కనుక దీనిని తీసివేయాటానికి వీలులేదు. అసలు దీనికి సంబంధించిన వ్యవహారం మనం చేయటానికి వీలులేదు. దీనికి సవరణలు ప్రతిపాదించటానికే ఇక్కడ అవకాశంలేదు, అవి ఇక్కడ చెల్లవు వాటిని తోసివేయాలి; ఈ మద్యనిషేధచట్టాన్ని గురించి చర్చించకూడదు." అని ఒక point raise చేశారు. ప్రతివారు గాంధీగారి ఆశయాలు వాటిని ధిక్కరించకూడదు అని చెప్పడమేకాని వాటిని ఎవరూ ఆచరణలో మాత్రం పెట్టడంలేదు.

ప్రధానమంత్రి, భారతజాతికంతకూ నాయకుడు, భారతరాజ్యాంగకర్త, భారతజాతి అధినేత, గాంధీమహాత్ముని శిష్యుడు, భారతప్రభుత్వనిర్మాణ ప్రధానిఅయిన నెహ్రూగారే గాంధీగారి ఆశయమైన మద్యనిషేధాన్ని పాటించడంలేదు. భారతదేశం అంతట 1954 జనవరి 26 వ తేదీని dry day గా చేశారు. అంటే జనవరి 26 తేదీ మనకు Republic వచ్చిన రోజు ఆ రోజున మనకు Republic వచ్చింది కనుక ఆ రోజున ఈ మద్యపాననిషేధం ఎవరికీ వర్తించదని దానిని dry day గా చేశారు. ఇది గాంధీమహాత్ముని ఆదర్శమైనపుడు 1954 నుంచి ప్రతిజనవరి 26 తేదీ dry day చేయడానికి కారణం ఏమిటి ? ఇది గాంధీగారి ఆశయానికి విరుద్ధంకాదా. ఆరోజున ఢిల్లీలో మద్యపానం ఎవరుచేసినా తప్పులేదు అన్నమాట కొన్నిచోట్ల, ప్రతిమంగళవారము ఈవిధంగా చేయవచ్చునని కూడా ఆంధ్రులో ఉన్నది. మనం సరిగా పరిశీలించి చూచినట్లయితే ప్రతిచోటకూడా ఈమద్యపాన

27th May 1954] [Srı G. Latchanna]

నిషేధమును ఎవరూ పాటించడం లేదు. ఈ dry day ని ఢిల్లీలో ఏర్పాటుచేశారు. ఈ మద్యపాననిషేధం గాంధీగారి సిద్ధాంతమో రాద్ధాంతమో కాని దీనిని గాంధీగారి సిద్ధాంతమని చెప్పి ఢిల్లీలో పవిత్రమైన రాజ్ ఘాట్ లో గాంధీగారి సమాధివున్న రాజ్ ఘాట్ వద్ద ఢిల్లీలో ఆసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించడం ఆయనకు ఎంత ద్రోహంచేసినట్లవుతుంది? ఈ dry day ని నెహ్రూగారే ప్రవేశపెట్టారు ఈవిదంగా ఆయన గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతాలను పాటించుటలేదు. ఈవిధంగా కాంగ్రెస్ వారే గాంధీగారి సిద్ధాంతాలను వ్యతిరేకించడం జరుగుతోంది. రిపబ్లిక్ దినోత్సవం సందర్భంలో ప్రతిజనవరి 26 వ తారీఖున ఈ మద్యపాననిషేధాన్ని తాత్కాలికంగా రద్దుచేయడం జరిగింది. ఈవిధంగా ఒకరోజైనా సరే తాత్కాలిక రద్దుచేయడం గాంధీగారి ఆశయమునకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించడం కాదా? అని నేనడుగుతున్నాను. ఈపని ఢిల్లీలోనే జరుగుతోంది. ఢిల్లీలో కేంద్రప్రభుత్వమే ఈ dry day ని ఏర్పాటుచేసింది. ఇపుడు గాంధీమహాత్ముని ఆశయాలను అనుసరిస్తున్నాము అనేటటువంటివారుకూడా గాంధీగారి ఆశయాలలో ఒకటైన ఈ మద్యనిషేధచట్టానికి కట్టుబడిఉండలేక పోతున్నారు. ఏదైనా ఒక ఆశయము ఉన్నపుడు దానిని ఏమైనాసరే సాధించాలి. అంతేకాని వీరంతా ఏవో ఆశయాలని చెప్తూ, వాటిని పాటించాలని పైకి చెప్తూన్నారేకాని వాటిని ఎవరూ అనుసరించటం లేదని నేను ఆంధ్రప్రజలకు హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇపుడు మద్యనిషేధం కావాలి, అది గాంధీగారి ఆదర్శం అంటున్నవారిలో చాలామంది ఈ విదేశపు సారాలవర్తకం చేసేవారున్నారు. ఇదివరలో మద్రాస్ ముఖ్యమంత్రిగావున్న రాజగోపాలాచార్యులు గారు "నా మంత్రివర్గంలో ఈ మద్యపానాల private business చేసేవారున్నారు" అని చెప్పారు. ఆసంగతిని యిపుడు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు అధికారంలో ఉన్నారు, వారు ఈ మద్యనిషేధచట్టానికి కట్టుబడి ఉండకపోయినా సరే దానిని అమలుపరచాలని చెప్తున్నారు. అసలు ఈమద్యనిషేధంవల్ల చాలామంది కల్లుగీతపనివారు నిరుద్యోగులై చాలా హీనస్థితికి వచ్చారు. చాలామంది ప్రజలు ఈ మద్యపాననిషేధచట్టమువల్ల అసంతృప్తి చెందారు. ఇప్పుడు ప్రజలకు ఈచట్టమంటేనే ఇష్టంలేదు. క్రిందటి శాసనసభా సమావేశంలో ఈ మద్యనిషేధచట్టాన్ని తొలగించాలని చెప్పి శాసనసభ్యులంతా పట్టుపట్టారు. అంతక్రితమే రామమూర్తికమిటీని వేయడం జరిగింది. వారు report ను యిచ్చారు. ఆరిపోర్టు వారికి అనుకూలంగా లేదని చెప్పినదానినికూడా implement చేయము అన్నారు. వారు యిచ్చిన రిపోర్టులో కొంతమంది పెద్దల అభిప్రాయాలున్నాయి. కలెక్టరుల reports confidential అన్న దానిలో యిచ్చారు. కలెక్టరులు యిచ్చిన reports లో ఎలెక్షన్స్‌లో కాంగ్రెస్ candidates ఓట్లుకొరకై మద్యపానాన్ని సామాన్యప్రజలకు సరఫరా చేసేవారని ఉన్నది. ఇపుడు కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నవారు, కేవలం పదవులకోసం అధికారంకోసం పాటుపడుతున్నారు కాని ప్రజాక్షేమంకోసం ఏమాత్రం పాటుపడరు. ఇకపోతే రామమూర్తికమిటీ రిపోర్టునుగురించి పునరాలోచిస్తామని అపుడు అన్నారు. తాత్కాలికంగా

[Sri G. Latchanna] [27th May 1954

నీరాకు అనుమతిచ్చారు తరువాత దీనిని వచ్చే సమావేశంలో చర్చకు తీసుకొచ్చి ఏదో నిర్ణయంచేద్దామని అన్నారు. ఈ రామమూర్తికమిటీ report ను గురించి చర్చించడానికిగాను ఈ రోజును నిర్ణయించారు. ఈలోగా మంత్రివర్గం ఒకనిర్ణయానికి రాలేదు. ఈలోగా 26 వ తారీఖును మంత్రివర్గం దీనిని పరిశీలనచేసి ఒకనిర్ణయానికి వచ్చినతరువాత ఆ నిర్ణయాన్ని మనముందు ప్రవేశపెట్టి ఉంటే బాగాఉండేది. అలాగ చేయకుండగా చేయకుండగా ఈరోజున ఈ తీర్మానమునకు సవరణలే మీరు allow చేయకూడదని అనడం సక్రమంగా లేదు. రామమూర్తికమిటీ report ను మంత్రివర్గం పరిశీలించి దానిలోని మంచి సూచనలను అమలుజరపడానికి ఒకనిర్ణయానికి వచ్చిఉంటే బాగుండును. ఈనాడు కూడా report ను అంగీకరించము అనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈమంత్రివర్గం ఉన్నారు. అసలు రామమూర్తికమిటీ report లో కూడా అనేకమంది ప్రజానాయకులు, వివిధవర్గాలకు చెందినవారు ఈమద్యనిషేధాన్ని తీసివేయమని స్పష్టంగా చెప్పినట్లు ఉన్నది. ప్రజాభిప్రాయం కూడా ఈమద్యనిషేధాన్ని రద్దుచేయాలనే. ఇదే నిజమైన ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం అయినట్లయితే ప్రజాస్వామికసూత్రాలననుసరిస్తుంటే ప్రజాభిప్రాయమును బట్టి నడుచుకోవాలి; కాని ఈప్రభుత్వం అవిధంగా చేయడంలేదు. క్రితం 3 సారులనుంచి ఈ prohibition విషయంలో ఈప్రభుత్వం తప్పించుకుంటూ వస్తున్నది. అసలు ఈ విషయమునకు సంబంధించిన సంతవరకు ఈప్రభుత్వం ఈపాటికే రాజీనామా యివ్వవలసి ఉంది. అసలు ఏమాత్రం సిగ్గు బిడియం ఉన్నా వీరు ఏనాడో రాజీనామా ఇచ్చి వుండవలసింది. ఇపుడు ఈప్రభుత్వం ఏపరిస్థితులలోనూకూడా రాజీనామా యివ్వము అనే స్థితిలో ఉన్నారు. ఇందాకా మధ్యాహ్నం prohibition మంత్రిగారు చేతులు పైకెత్తుకొని బైటికివచ్చారు అయనను చూస్తే ఈ రోజున రాజీనామా యివ్వవలసిన అవసరం ఉండదు అనే challenge చేస్తున్నాడా ? అనిపిస్తోంది. అవిధంగా నిజంగా challenging spirit లేదేమో ననుకుంటాను. నిజంగా challenging spirit అనేది లేనందువల్లనే ఈచిక్కులన్నీ సంభవిస్తున్నాయని, అందుకు నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. ఆ spirit కనుక ఉంటే ఏనాడో వీరు రాజీనామా చేసేవారు. అసలు ఈ రామమూర్తికమిటీని వేయకముందే మద్యనిషేధాన్ని ఈసభలో మనమందరమూ వ్యతిరేకించాము. అప్పుడు "ఒక కమిటీని ఈవిషయమై ప్రజాభిప్రాయమును తెలుసుకొని పరిశీలించుటకు వేస్తున్నాము" అని అడ్డు మాట్లాడి తప్పించుకున్నారు. ఆకమిటీని వేసినతరువాత రెండవసారి సమావేశంలో ఆకమిటీ వారు రిపోర్టును సమర్పించారు. అపుడు నీరాకు అనుమతినిస్తూ తిరిగి ఆ రిపోర్టును చర్చించడానికి అవకాశం యిస్తామని అప్పుడు తప్పించుకున్నారు. ఈవిధంగా 2 సారులనుంచి ఈప్రభుత్వం తప్పించుకొంటున్నది. అసలు challenging spirit ఉన్నా సిగ్గు అనేది ఉన్నా సరే ఈపాటికి ఈవిధంగా తప్పించుకోక రాజీనామా యిచ్చి ఉండవలసిందే ఈవిషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఈవిధానం ఏ దేశపుపార్లమెంటులోనూ, ఏశాసనసభలోనూ ఉండదు. ఏ శాసనసభాసాంప్రదాయం ఈవిధంగా ఉండదు. అడుగడుగుకి తప్పించుకోవటానికి చూస్తున్నారు.

27th May 1954]

Sri B. Krishnamurthy Rao — మీరు మంత్రిగా ఉన్నపు డొకసారి జరిగింది అనుకుంటాను, మర్చిపోయారా ?

Sri G Latchanna — నాకు అవన్నీ జ్ఞాపకం లేవు, అపుడు నాకు ఆ మంత్రి వర్గంలో ఉండాలనిలేక నేను బైటికివచ్చేశాను. ఒకవిధంగా వారు నన్ను బైటికివెళ్లిపోయే స్థితిలోనికి తీసుకువచ్చారు. అసలు ఈ మంత్రివర్గంవారు ఈవిషయంలో ఏవేవో arguments చెప్తున్నారు. కాని ఆ చెప్పినవాటిని ఆచరణలో పెట్టి చూపించడం సమంజసంగా ఉంటుంది. అంతేకాని, ఊరికే మాటలుచెప్పినంతమాత్రంవల్ల ప్రయోజనం లేదు. ముఖ్యంగా ప్రజాభిప్రాయమునకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరించాలి. అసలు ప్రభుత్వం ఈ కల్లుగీతపనివారియొక్కవృత్తి భోగంవృత్తిలాంటిది. వారితరఫున మాట్లాడే వారు, పనిచేసేవారు భోగంవారి ప్రతినిధులవంటివారని అంటున్నారు నేను మొన్న బందరులో, గుడివాడలో సభలు ఏర్పాటుచేసినపుడు నాకు తెలిసింది. కొంతమంది, ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినవారు ఈ కల్లుగీతపనివారు, వారివృత్తి భోగంవృత్తిలాంటిది అని చెప్పారట. ఆ సభలు జరిగినపుడు చాలామంది గీతపనివారు చాలా బాధలు పడుతున్నట్లు చాలా విషయాలు తెలిశాయి. వారికి తప్పనిసరిగా సహాయంచేయాలి.

1938 లో రాజగోపాలాచారిగారు మద్యపాననిషేధం అమలుపెట్టినపుడు కల్లుగీత పనివాళ్లకు వృత్తులు కల్పిస్తాం అన్నారు. అదేవిధంగా 1946 లో అన్నారు. అదేవిధంగా 1947 లో అన్నారు. అదేవిధంగా 1948 లో అన్నారు. అదేమాదిరిగా ఇప్పుడు 1954 లో అంటున్నారు. కాని ఆచరణలో యిది కనిపించకపోవడం మన దౌర్భాగ్యం, ఈ కాంగ్రెసుప్రభుత్వం రాజయకీబాధితిలకు భూమిచిస్తానన్నది, కాని నిజమైన రాజకీయ బాధితులకు భూమిరాలేదు. అటువంటిపరిస్థితులలో కల్లుగీతపనివారికి గత 15 సంవత్సరాల నుండీ పనియిస్తాం అన్నారేగాని ఆచరణలోకి రాలేదు ఈరోజు స్వార్థపరులే అధికారంలో వున్నారని మంత్రివర్గానికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. దరిద్రం భరించలేక ఏదో ఒక వృత్తి చేయవలసివుంది కాబట్టి కల్లుగీతపనివారు ఆ వృత్తి నవలంబించారు. వారికి యితరవృత్తు లేవీ కల్పించకుండా సనాతననీతులు చెబుతూ ఏవో అభ్యంతరం చెప్పడం ఏమైనా ధర్మమేనా అని అడుగుతున్నాను. మంత్రివర్గానికి నేను మనవిచేసేదేమిటంటే మద్యపాన నిషేధం రద్దుచేస్తే యీ దరిద్రులయిండ్లలో మాత్రం దొంగసారా నేరాలు జరుగవని చెప్పగలను. నేను యీ సమస్యపై రాజీనామా యివ్వడానికి సిద్ధంగావున్నానని మనవి చేస్తున్నాను, నిష్కల్మషమైన మనస్సుగలిగిన దరిద్రులు ఏ పాపం ఎరుగని దరిద్రులు ఏ నేరం చేయరని, జరిగే నేరాలన్నీ ధనికులయిండ్లలోనే 'పెద్దమనుష్యులు' సినీమాలోనిమాదిరి పెద్ద మనుష్యుల యిండ్లలోనే జరుగుతాయని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. యదార్థపరిస్థితులు గమనించకుండా ఉష్ట్రపక్షి తన తల యిసుకలోదూర్చి ఏమీ జరగడంలేదని అనుకున్న మాదిరిగా యీ కాంగ్రెసునాయకులు మద్యపాననిషేధం విజయవంతంగా అమలు

జరుగుతుందని అనుకోడం మన దౌర్భాగ్యపరిస్థితుల కో నిదర్శనం. నేను యీ మంత్రి వర్గానికి మనవిచేసే దేమిటంటే మీకు యేమాత్రం అయినా పౌరుషంవుంటే యీ మంత్రి పదవులకు రాజీనామా యిచ్చి ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకోడానికి మళ్లీ ఎలక్షన్లలో నిలబడమని కోరుతున్నాను. ప్రజాభిప్రాయం తేల్చుకోడానికి మన 140 మంది శాసన సభ్యులు రాజీనామాయిచ్చి మళ్లీ election కు నిలబడితే ప్రజాభిప్రాయం తేలుతుంది. నాకు సంబంధించినంతవరకు యీ సమస్యమీద రాజీనామా యివ్వడానికి సిద్ధంగావున్నాను. దరిద్రులైన కల్లుగీతపనివారి దుర్భరస్థితిని ఆలోచించి యీ మద్యపాననిషేధం తీసి వేయడానికి వోటుచేయాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri M Subba Reddi :— అధ్యక్షా! మాకు కూడా అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ఎంతో కృతజ్ఞులం. అయినా, యింతకుముందు లచ్చన్నగారు యిచ్చిన గంభీరోప న్యాసము వినిన తరువాత మేము చెప్పేది అంత ఆనందదాయకంగా వుండకపోవచ్చు. ఎట్లా అయినా ముఖ్యమైన points పైన నేను మాట్లాడవలచుకున్నాను. మద్యపాన నిషేధం వుండాలా పోవాలా అన్నసమస్య చాల పూర్వంనుంచీ వస్తున్న సమస్య. ఈమద్యపానం అన్నది ఎంతోకాలంనుంచీ వస్తున్నప్పటికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవచ్చి ప్రజలకు ఎక్కువ అలవాటు చేయించారు. వారు అంగడులు పెట్టించి ప్రతిపల్లెలో అంగడులు వేలవేయించి ప్రభుత్వమునకు డబ్బువచ్చేటట్లుచేసి ఎక్కువ అలవాటు చేయించారు. ఈబ్రిటిషు పరి పాలన రోజులలో కాంగ్రెసునాయకులు ప్రజలలోని యీ మద్యపానం పారగొట్టాలని యీ మద్యపానం రద్దుచేస్తే ప్రజలు బాగుపడతారని మద్యపానం రద్దు చేయడానికి నిర్ణ యించారు. కాని ఈ త్రాగుడుకు చాలమంది అలవాటుపడిపోయారు. తమశ్రమ పోవ డానికి కొంచెమైనా త్రాగకుండా వుండలేరు. ఇది ఒకేసారి పూర్తిగా నిషేధించడం కష్టం. కొన్నిరోగాలతో బాధపడుతున్నవారికి ఇది అవసరం. ఆస్మా వున్నవారు దీనిని సేవిస్తారు. ఒకవిధంగాచూస్తే దీనిలో మంచీవున్నది, ఒకవిద్ధంగాచూస్తే చెడూవున్నది, మద్యపాన నిషేధం పోవాలని చెబుతున్నారు. అలాగనీ, పూర్తిగా ప్రతిచోట కల్లు, సారా అంగడులు పెట్టించడం మంచిదనికాదు. రామమూర్తి కమిటీ రిపోర్టులోని 14 వ క్లాజులో యిదేవున్నది. దీనితో నేను ఏకీభవించను. ఈ అలవాటులోవున్నవారిని పూర్తిగా మానమని నిషేధిస్తే మానగలరా? అందుచేత వంటసారా, దొంగసారా ఎక్కువ అయినవి. అయితే మితంగా దీనిని వాడేటట్లు చూడాలి. We do not want tainted money అంటున్నారు. అందుచేత కొన్నిచోట్ల ప్రభుత్వ యాజమాన్యాన Liquor shops పెట్టించి cost price కు యిస్తే యిదివరకు పావలాకువచ్చే ముంతకల్లు యిప్పుడు అర్ధణాకేవస్తుంది. అప్పుడు ఎన్నిబకెట్లు కల్లుత్రాగినా నిషా ఎక్కదు. అలాచేస్తే లచ్చన్నగారి కల్లుగీత staff కు పనికలుగుతుంది, ప్రజలకోరిక తీరుతుంది, యిది implement చేసినట్లవుతుంది. లాభంలేని కారణంచేత ప్రభుత్వానికి tainted money

రాదు. అందుచేత ఆవిధంగాచేస్తే మంచిది. దీనివల్ల chemical substance తో తయారైన అనారోగ్యకరమైన సారా ప్రమాదం కూడా పోతుంది. తరువాత యిక్కడ కూడా ప్రభుత్వం Low percentage alcohol పెట్టిస్తే 5%, 10% వున్న ఆల్కహాలు పెట్టిస్తే రోజుకు పదిసార్లు కాఫీలు త్రాగే అలవాటుపోయి, శ్రమతీర్చుకోవడానికి ఒకసారి అలవాటులేని మావంటివారుకూడా తీసుకోడానికి వీలుంటుంది. అందుచేత Low percent ఆల్కహాలు మెషినరీ తెప్పించి పెడితే డబ్బు బాగావస్తుంది. పోతే పెద్దచదువులు చదువుకున్నవాళ్లను డాక్టరు సర్టిఫికేటుమీద త్రాగవచ్చును అనడంలో డాక్టరుసర్టిఫికేటులో ఎంత నిజంవుందో నేను చెప్పనవసరంలేదు. చదువుకున్నవాళ్లకు వారి శ్రేయోభిలాష విచారించుకోడానికి యోగ్యతవున్నది. కనుక యీ డాక్టరు సర్టిఫికేటు లేకుండాచేయాలి.

కాబట్టి ఈ Doctor certificate ల వ్యవహారం మానెయ్యండి. ఈ permit ల system మానెయ్యండి. కావలసినవారిని తీసుకోనివ్వండి ధనవంతులకు విశేషంగా డబ్బుంది. ఏదో ఒక outlet కావాలి వారు డబ్బు ఖర్చుచెయ్యడానికి. పదిమందిని పిలిచి విందు ఏర్పాటుచేసి drinks ఇవ్వాలంటే తప్పేముంది (నవ్వు) Foreign liquors కు licence fee ఏర్పాటుచేయండి. డబ్బు వస్తుంది. You are driving gentlemen to go into darkness to have their drinks. చట్టం అంటే భయంపోయింది. చేసేవాడు చేస్తూంటే త్రాగేవాడు త్రాగుచున్నాడు. ఇంక చట్టం ఎక్కడుంది? నేను విశేషం చెప్పదలచుకోలేదు. ఎన్నిసార్లు చెప్పడమయింది. ఇంక final stage కి వచ్చింది. నేను ఒక proposal పెడుతున్నాను ప్రభుత్వంవారు మాకు ఒకసూచన ఇచ్చారు. ఈ తీర్మానం ఓడిపోవడం, నెగ్గడం మీపైన ఉన్నది. ఆకీర్తి, అపకీర్తి మీకు దక్కుతుందంటున్నారు. కాబట్టి ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కల్లుత్రాగుటకు ఏర్పాటుచేస్తాం. Foreign Liquors ను licensing fee తో liberalise చేస్తాం అంటే, నేను మా మిత్రులతో సంప్రదించి ప్రభుత్వమువారిని బలపరచుటకు తీర్మానించుకుంటాము.

Sri T. Nagi Reddi —అధ్యక్షా! మంత్రిగారు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రారంభించినప్పుడు నవ్వుతూచే ప్రారంభమయింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ సుబ్బారెడ్డిగారు తన అభిప్రాయం బైటచెప్పిన తరువాతకూడా ప్రత్యేకంగా ఇప్పుడు తిరిగి అందరకూ నవ్వువచ్చింది. మంత్రిగారు నవ్వడం లేదు. ఇప్పటివరకూ నవ్వుతూ ఉండిరి. (నవ్వు) కాబట్టి పరిస్థితులు ఏవిధంగా మారుతున్నవో తెలిసిపోతోంది. మంత్రిగారు ఉదయం ఒక మాట అన్నారు. 'ఇక్కడ ఒక నవ్వులాటగా ఉన్నట్లుంది ఈ సమస్య' అన్నారు నిజమేకూడా! మంత్రిగారు ఈ సమస్యను పరిశీలించిన పద్ధతిచూచి నిజంగా నవ్వులాటగానేయున్నది. అపహాస్యంగాయున్నది. ఒక సంవత్సరం పొరపాటు ఆరునెలలు ఎందుకంటారు. ఈ దినానికీ, ఇప్పటికీ ఏమి చేయబోతున్నారో ఎవరికీ తెలియదు. అందుచేతనే ఉదయం నేను అన్నాను. లచ్చన్నగారు మాటిగా ప్రశ్నిస్తే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పుటకు నిరాకరించారు. సాయంత్రం ఏదో

[Sri T. Nagai Reddi] [27th May 1954

తేల్చుకోకుండా సూటిగా ప్రశ్నవేస్తే ఎట్లా? పోనీ ఇప్పటికైనా తేల్చుకున్నారా అంటే, ఇప్పటికీ తేల్చుకోలేదు. ఏదో విధంగా కాలం నెట్టివేయాలని ప్రత్యేకమైన మంత్రివర్గ సమావేశములద్వారా త్వరగా పరిష్కారంచేస్తుందని గాని, ఏదోపద్ధతి ఉన్నదనికాని ఆశించడం పొరపాటు. ఎటువంటి ఆశలు లేవనేదానికి దృష్టాంతం, మద్యపాననిషేధ సమస్య ప్రధానమైనసమస్య అన్నాం. అందులో మంత్రిగారు తప్పించుకుతిరిగేదానిలో చాలా సిద్ధహస్తులు. ఎట్లాగైనా విద్యామంత్రికాదండి. సుమతిశతకం బాగా చదివారు. అందువల్ల తప్పించుకుతిరగడం నేర్చుకున్నారు. Prohibition Enquiry Commitee వేస్తామన్నారు. తరువాత report చర్చిస్తామన్నారు. ఇప్పుడు చూచేసరికి మంత్రివర్గంలో నుంచి ప్రకాశంపంతులుగారు లేచి 'మాకు అమెరికానుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. మీ ముందు పెడుతున్నాము. ఆ ఉత్తరం పెట్టడంలో ఉద్దేశ్యమేమిటని ప్రశ్నిస్తే, ఉద్దేశ్యంలేదు, ఊరికే ఉత్తరంపెడుతున్నామన్నారు. ప్రతి statement కూడా ఉద్దేశ్యంలేకుండా చేస్తారా? result లేకుండా experiment చేస్తారా? అటులనే పంతులుగారు ఈ సభా కార్యక్రమంలో experiment జరిపారు. ప్రతి experiment కూ మేము ఆనందించాము. రాజధానిసమస్య, బంజరుభూములసమస్య దేనిలోకానివ్వండి experiment చేస్తూవచ్చాం. ప్రతి experiment కూ deepening crisis, face చేస్తారని కనిపిస్తోంది. ఈ deepening crisis దాటుటకు ఒకప్రయత్నం చేశారు. అది రోజు రోజూ దాటుటకు వీలవుతుందా? కాబట్టి ఎన్నడో దానిద్వారా క్రిందపడక తప్పదు. మేముచేసిన హెచ్చరిక పాటించకపోవడంవల్ల ఈ తీర్మానంపెట్టడం, ఈనాడు అసెంబ్లీచేసిన తీర్మానం ఆచరణలోపెట్టబోతూ ఉన్నామని, మరి ఆచరణలోపెట్టకపోతే మరో crisisలో పడతారు. ప్రజాస్వామికంమీద పదే పదే మాట్లాడుతున్నవారు ఈ అంశాలను గురించి ఆలోచించడం అవసరం. మిత్రులు చెప్పినదాన్నిగురించి కొంచం చెప్పాలి. ఒకరే మన్నారంటే 7 మాసాలకాలంలో బ్రహ్మాండమైన సంఘసంస్కరణచేయుటకు సాధ్యమా అన్నారు. సంఘ సంస్కరణచేయుటకు ఇది మార్గమా అని ప్రశ్న. సాధ్యమా, అసాధ్యమా అనేది సక్రమ మైనదా, అక్రమమైనదా అనేది మనం అవలంబించే మార్గంమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. మార్గంలేకుండానే సాధ్యమా అని అడగడం తప్పు. సాధ్యమా అని అడుగుతున్నారు. అసాధ్యమని ప్రపంచం తేల్చిందని నా విజ్ఞప్తి. ఈ సందర్భంలోనే లక్ష్మణదాసుగారు, మరొక మిత్రులూ కమ్యూనిస్టులు, సోవియట్ రష్యాలో మద్యపాననిషేధం అమలు జరుపుటకు బ్రహ్మాండమైన ప్రయత్నాలుచేస్తున్నారని విశాలాంధ్రపత్రికలో ప్రకటించలేదా అన్నారు. నిజమే మద్యపాన నిషేధం ఆచరణలో పెట్టించుటకు కార్యక్రమం ఏమిటనే దాని మీద ప్రపంచంలో చర్చలు జరిగాయి. Experiment లు జరిగాయి కొన్ని experimentsకు results వస్తున్నాయి. దాన్ని పరిశీలించుటకు అమెరికాలో, రష్యాలో తదితరదేశాలలో Prohibition పెట్టి fail ఐనారు. రష్యాలో Czar ప్రభుత్వం రోజులలో 1926 లో అమెరికాలో అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. ఈసంఘ సంస్కరణ అమలు

జరపాలంటే గాంధీజీ వ్రాసిన మాటలనుబట్టి, ఎవరు త్రాగుచున్నారు? ఎందుకు త్రాగుచున్నారు, అని విచారణజరిపి economic అంటే ఆర్థికంగా, cultural గా ప్రజలను అభివృద్ధిచేసినాడు ఇది సాధ్యమవుతుందిగాని, తుపాకులతో, జైళ్ళతో, లారీలతో, పెద్ద పెద్ద చట్టాలతో ఇప్పుడు ఆలోచిస్తూయున్నట్లు సమిష్టి జరిమానాలతో ఆచరణలో పెట్టడం అసాధ్యం. అది ప్రపంచం నేర్పిన గుణపాఠం. ఈ గుణపాఠం ఈనాడు తీసుకోదలచుకున్నామా, లేదా? తీసుకోదలచుకోలేదు. కమ్యూనిస్టులు పేదవాళ్ళను త్రాగమంటున్నారు. పేదవారిమీద కమ్యూనిస్టులకున్న ప్రేమ ఇదేనా అని ప్రగడకోటయ్యగారు వాపోయారు. కమ్యూనిస్టులకు పేదవారిని ఉద్ధరించుటకు ఒక కార్యక్రమం ఉన్నది. దానికి కోటయ్యగారు ఎప్పుడూ వ్యతిరేకమే. మన జాతీయవిధానంలో ఏర్పర్చుకొన్న కార్యక్రమం సామ్రాజ్యవాదుల ఏలుబడినుంచి, దేశాన్ని తప్పించుటకుగాను, మనదేశంలోయున్న భూస్వామ్య విధానం నాశనంచేయడం, సంస్థానాధిపతుల ఆస్తులు జాతిపరంచేయడం, తద్వారా ప్రజానీకానికి అవసరమైన, ఇపుడు మనంకోరుతూయున్న నిరుద్యోగసమస్య తొలగించడం, తద్వారా ప్రజల కొనుగోలుశక్తి పెంచడం, తద్వారా ప్రజల కవసరమైన సాంఘిక, సాంస్కృతిక అవసరాలు తీర్చడం, దాని ద్వారా వారిని అభివృద్ధిపరుస్తూ, చట్టంలేకుండానే మద్యపానం రాను రాను తగ్గించుటకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది అనే ప్రాథమిక సూత్రాన్ని మనం అంగీకరించకపోతే, మద్యపాన నిషేధాన్ని తప్పకుండా తుపాకులతో, లారీలతో అమలు జరుపుటకు ప్రయత్నంచేసి సంవత్సరం, సంవత్సరం ఏర్పడే results చూచాం, కొంతమంది మిత్రులు లెఖ చెప్పారు. 6 వేలమంది arrest ఐనారు. మరల కావలసివస్తే arrest కావడానికి సిద్ధంగాయున్నారు. దేశంలో పెద్దపెద్ద శక్తులున్నాయి. అటువంటి శక్తులను అరికట్టడం అసాధ్యమనే కార్యక్రమం గుర్తించడం అవసరం. అందువల్ల మద్యం త్రాగకుండా చేయాలంటే ఏపద్ధతి అనుసరిస్తే, ఆచరణ యోగ్యంగా యుంటుందో ఆలోచించాలి. చిన్నచిన్న కార్యక్రమాలు వీరిబాధలను తొలగించడానికి ఉపయోగపడదు. కౌలుదారి సమస్య, బంజరుభూముల సమస్య మినిమంవేజస్ ఆక్టు మొదలైనవాటిని ఆచరణలో పెట్టి దానిని కొద్దిగ అభివృద్ధిచేయుటకు తోడ్పడకపోగా దానిని బలపరచేదికూడా సున్న. అభివృద్ధికరమైన చట్టమని సినిమాలో సిగరెట్లు త్రాగకూడదట. దానికంటె ప్రధానమైన చట్టములు ఉన్నాయి. ఆలోచించుకుంటే మనము చేసే చట్టములను బట్టి ప్రజలకు ఏమిమేలు జరుగుతుందో నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇకపోతే నైతికశక్తి కనీసము (moral standard) అయినా లేదా మన కమ్యూనిస్టులకు అని వరదాచారిగారు అన్నారు. ఆంధ్రకాంగ్రెసులోనే ఇది కనబడుతుంది. ఉత్తరప్రదేశములో కాంగ్రెసురాజ్యము ఏలుతుంది. అస్సాములో $\frac{1}{3}$ నైతికంగా ఉంది. మనము $\frac{1}{8}$ కంటె ఎక్కువ దేశములో ఉన్నాము. నైతికముగ జాగ్రత్తగ మాట్లాడవలెను. బంజరుభూముల విషయంలో నైతికసూత్రములు అంటే జాగ్రత్తగ యోచిస్తే. In Assam it has not been

possible to introduce total prohibition of liquor There is only prohibition of opium in the state అస్సాంవాండ్లకు నల్లమందునైతికం ఉంది. పంజాబులో ఒక్కజిల్లాలో మాత్రం ప్రొహిబిషన్ ఉంది. మనము experiment చేస్తూ ఉంటే దానిని సరిగా పరిశీలనచేయవలెను. దానిని అంగీకరించకూడదు.

అయ్యో, ఈ మారల్సునుగురించి మాట్లాడినపుడు వ్యభిచారాగృహములను నిర్మించితే ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది అన్నారు. వాండ్లు మంత్రులుగా వస్తే అలా చేయవచ్చును. కోటయ్యగారు దొంగతనం, వ్యభిచారములను గురించి చెప్పారు. ఆ మిత్రులకు నేను చెప్పే సమాధానం ఒకటే. crime అంటే ఒక వ్యక్తిమీద మరొకవ్యక్తి చేసే అత్యాచారం. ఆచర్యలు ఇతరులను బాధిస్తుంది. అందువల్ల వాటిని అరికట్టవలెను. నాగిరెడ్డి సిగరెట్టు త్రాగుతున్నాడంటే నేను పాడుకావడానికి అవకాశం ఉందిగాని ఇతరులను పాడుచేయడానికి అవకాశం లేదు.

Sri P. Kottayya :— త్రాగడంవల్ల తాను కాకుండా తనచుట్టూ ఉండే కుటుంబంకూడ పతనం అవుతుంది.

Sri K. Varadachari :— Crime cannot be committed on one's self also.

Sri T. Nagi Reddi .— I may not be a lawyer of the quibbling type, but I know something of law.

సొసైటీలో ఎన్నోదురలవాట్లు ఉంటాయి. వాటిని తొలగించడానికి మన కర్తవ్యాన్ని చేయలేకపోయినపుడు వెంటనే లాటీలు, తుపాకులతో చలాయించడం సాధ్యం కాదు. విద్యవిజ్ఞానంద్వారాను, బీదల జీవన సౌకర్యములను పెంచి, ఈ దురలవాట్లను తొలగించవలెను. సిగరెట్టు చెడ్డది అని నాకు తెలుసును.

లంచగొండితనము కేసుదొరకదు. దొరికి కేసుపెట్టితే వాండ్లు లంచము తీసుకొన్నట్లు రుజువు కాలేదంటాడు కలెక్టరు. త్రోసివేస్తాడు. లంచగొండితనమువల్ల ఇతర వ్యక్తులను బాధించడం జరుగుతుంది.

కాబట్టి ఇది పద్ధతికాదు, ఇది మార్గముకాదు. ఈ డబ్బుతో మనము projects కట్టవచ్చు అన్నారు. దానితో కట్టము. దీని విషయంలో ఎంతోమంది జెయిళ్లకు పోయ్యారు. లెక్కలు తీయండి అందులో Land-lords దొరకరు. డబ్బుగలవాండ్లు ఉండరు. దీనిని ఆర్థికస్తోమతు పెంచుటకు ఉపయోగించరాదా? ప్రజలు తిండిలేక అడుక్కొనితినేవాండ్లకు ఉపయోగించడంలో నైతికం అడ్డంవచ్చిందా? ఇంటిలో పెండ్లానికి చీర లేకపోతే కొనుక్కొనుటకుపోతే దానిమీద sales టాక్సు. దీనికి అంతకు నైతికం అడ్డంకాదు. Crimes increase అయింది అన్నారు. శాస్త్రజ్ఞులు పరిశీలనచేసి పుస్త

27th May 1954] [Sri T. Nagi Reddi]

ములు వ్రాశారు. ఆర్థికస్తోమతు తగ్గినపుడు, నైతికసూత్రములకు విలువతగ్గిపోతుంది. లంచములు ఇవ్వడం. తీసుకోవడం ఎక్కువ అయింది. శాంతి భద్రతలకు respect అనేది లేదు. ఇవన్ని crimes increase అగుటకు కారణము అయింది. రామమూర్తికమిటీ రిపోర్టును detailedగా పరిశీలన చేయవలెను. తరువాత action తీసుకొనవలెను

"In the meanwhile the Government should create employment to the ex-toddy tappers by utilising sweet Toddy Rules and also utilise all surplus neera for conversion into jaggery with the aid of suitable machinery set up for the purpose!"

మనలను మనం డిసీవ్ (deceive) చేసుకొని ప్రపంచాన్ని deceive చేయవద్దని చెప్పుతున్నాను. ఇది తప్పు-ఆచరణ సాధ్యంగాదని చెప్పినవాళ్లను విశ్వసిస్తున్నాము. ప్రకాశం పంతులుగారు - నీరాను యిచ్చాం - నీరాను యిచ్చాం - అని చాలాసార్లు చెప్పారు. ఇది స్వామి సీతారాంను గురించి చెప్పారేగాని, మా గురించి చెప్పలేదని చెప్పారు. అది చాలా ప్రమాదరకరమైనదని చెప్పుతున్నాను. దానిని ఆచరణలో పెట్టవద్దు. దానిని వ్యతిరేకించటం చాలా అవసరం. దానిద్వారా తరువాత బాగుపడటానికి, అభివృద్ధిచేయడానికి వీలు వుండేమో అంటే, మేము చెప్పేది ఒక్కటే - ప్రజలసమస్యలను తీర్చడానికి సక్రమమైన కార్యక్రమమును ఏర్పాటుచేసి ఆచరణలో పెట్టాలని ప్రజలను లంచగొండితనంకుcrimesకు ప్రభుత్వంమీదగూడ నమ్మకంలేకుండా చేసేటటువంటి యీ దురదృష్టకరమైన పద్ధతులు వదలిపెట్టాలి. చాలామంది కాంగ్రెస్‌వారే చెప్పారు. ఇది fail అయిందని. ఒకటి ఇక్కడ చెబుతున్నాను. శ్రీ అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. సిద్ధాంతములో జరిగినవి చెప్పారు. వారు చెప్పినదాంట్లో అసత్యం వుందా? శ్రీమతి కోటమ్మరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇంకా చెబుతున్నాను. శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు మంత్రిగాకపూర్వం చెప్పారని - శ్రీ కోటరెడ్డి గారు మంత్రిగాకపూర్వం చెప్పారని శ్రీ T. విశ్వనాథంగారు గూడ ఒకప్పుడు చెప్పారు. శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు చెప్పింది పుస్తకంలోవుంది. శ్రీ విశ్వనాథంగారు చెప్పినట్లు మన బాపయ్యచౌదరిగారు చెప్పారు. వీటి నన్నింటిని మరచిపోవటం చాలా హాస్యాస్పదమని చెప్పుతున్నాను. దీనిని ఆచరణలో పెట్టటం అసాధ్యం అని చెప్పినప్పుడు న్యాయంగా ఈ ప్రొహిబిషన్‌ను scrap చేయటం మంచిదని చెప్పుతున్నాను. ఇంతకు మించి చెప్పవలసింది ఏమీలేదు. వచ్చినటువంటి వాటిలో కొన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ మీద వేసినవాటికి సమాధానాలు చెప్పాను. అసెంబ్లీ ఏర్పడి రెండు మూడు సంవత్సరములైనా వీట్లమీద కొన్ని reports వచ్చినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తామని చెబుతూనే కాలయాపన చేస్తున్నది. ఆ తరువాత వార్తేరులో దీనినిగురించి ఆలోచిస్తామని చెప్పి Budget లో కొంతమంది ఓట్లు సంపాదించు చున్నారు, ఈనాడు యీ తీర్మానమును అసెంబ్లీముందుకు రావడానికి అవకాశం చిక్కించి నటువంటి మిత్రులందరికీ నా కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను. మేము యిచ్చినటువంటి

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య తదితరులు) amendment కు తప్పకుండా మీరందరూ ఓటుచేసి ఈ కార్యక్రమమును జయప్రదంచేయవలసినదిగా కోరుతున్నాడు.

The Hon Sri K. Koti Reddy — On a point of personal explanation, Sir, నాగిరెడ్డిగారు మాట్లాడినదాంట్లో నా విషయంగూడ చెప్పారు. అందుకుగాను పర్సనల్ explanation చెప్పకుంటున్నాను. నేను అప్పుడు చెప్పిందిగూడా ప్రొహిబిషన్ సరిగా జరగటంలేదంటే అది అసాధ్యమైన పనిగాదు. పూర్తిగా నేరవేర్చే దానికి ఏలాటి అసాధ్యంలేదు. తప్పకుండా చేయవచ్చునని చెప్పాను. కోటిరెడ్డి గవర్నమెంటులో వున్నంతవరకు తప్పకుండా ప్రొహిబిషన్‌ను అమలు జరిగేలాగు చేస్తాడు.

Sri T. Nagi Reddi — ఇప్పుడు మంత్రులుగావున్న సంగతి మంత్రిగారు మరచిపోయారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— అధ్యక్షా! ఈనాటి కార్యక్రమంలో యింతవరకు 29 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. శ్రీ జగ్గారావుగారిని వదిలి పెట్టి వారికి నా అభినందనాలు తెలుపుతున్నాను. జగ్గారావుగారి time గూడ మనకు వచ్చింది గాబట్టి వారికిగూడ అభినందనాలు తెలుపుతున్నాను. విషయం చాలా ముఖ్యమైనది. ఈనాడు మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి మనం ఈవిధంగా కూర్చోటానికీ మనం స్వతంత్ర దేశీయుల మని చెప్పకోటానికీ ప్రభుత్వం నెలకొల్పుకునే అవకాశం కల్పించినటువంటి గాంధీ దేవుడు కన్నకలల్లో ఒకకల ఇది అని చెప్పుతున్నాను. (మధ్యలో ఎవరో మాట్లాడబోయినారు.) మీరు చెప్పినప్పుడు, అందులో నన్నుగురించి మాట్లాడినప్పుడుగూడ సహించి వింటున్నాను. నేను మాట్లాడేటప్పుడు, మధ్యలో మాట్లాడవద్దనీ seriousness ను maintain చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. దీనిని ప్రజానీకానికి (ఆమాటలకు వారు ఏవిధంగా చెబుతారో) తిండికి అల్లాడిపోతున్న వారి విషయంలో గాంధీ మహాత్ముడు బాగా పరిశీలించి యీ మద్యపాననిషేధాన్ని హిందూదేశములో అమలుపర్చమని చెప్పారు. అన్నిరాష్ట్రాంలోకంటే ముందుగా దీనిని మన రాష్ట్రములో అమలుపరిచే అవకాశం దక్కింది. ఆ గాంధీమహాత్ముడు కళ్లు మూశాడు. వెంటనే ఈ మద్యపానంమీద చర్చను తీసుకొనివచ్చి ప్రజలకు విషాన్నో, పాషాణాన్నో వదలిపెట్టుతున్నారు. గౌరవసభ్యులు సభలో యిప్పుడు వేళాకోళాలు పాటించక ఇందులోవున్న తీవ్రతను గమనించి ఒకనిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సభలో చెప్పినవాటిలో మావిషయాలను కొన్నింటెని, ఇతర సభ్యులుకొందరు మాట్లాడారు. కాలవిలంబనముకాకుండా ముఖ్యమైన వాటికి నేను చెప్ప వలసినంతవరకు చెబుతాను. నాసమాధానం చెప్పినతరువాత గూడ మీ అభిప్రాయాలను మార్చుకుంటారో, లేదో తెలియదుగాని నావిధిని నేను నిర్వర్తిస్తాను.

శ్రీ పోటూరి హనుమంతరావుగారు, ప్రతిపక్షంతరఫున ఏవో కొన్నిఅభిప్రాయాలు చెప్పారు.

Illicit distillation పెరిగిపోతున్నదన్నారు. కాని దీనిని ఎక్కువ డబ్బు ఉన్నవారే హెచ్చుగా చేయిస్తున్నారు, ఇది భాగ్యవంతులకు లాభకరమైనటువంటి trade అని వారు చెప్పారు. నిజంగా వారు బీదవారియందు అభిమానము ఉన్నవారే అయితే,—వారు బీదలయందు అభిమానముగలవారే ననుకొంటాను. లేక అది భ్రమ అయి ఉండవచ్చు - నిజంగా ఆవిధంగా బీదవారిపైన అభిమానమున్నవారే అయినట్లయితే, వారి constituency లో ఆవిధంగా Illicit distillation జరుగుతున్నప్పుడు ఇక్కడ ఒక Prohibition Act అనేది ఉన్నప్పుడు ఆ ప్రజానీకానికి మేలు కలుగజేయడానికి ఆవిధంగా చేస్తున్నవారిని ఎందుకు పట్టివ్వలేదు. వారివిషయమై ఎందుకు చెప్పలేదు. దాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి గాని, అక్కడ ఉన్నటువంటి department దృష్టికిగాని ఎందుకు తీసుకొనిరాలేదు. ఆ ప్రజానీకాన్ని బాగుపరచడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించలేదని అడుగుతున్నాను. గోపాలరెడ్డిగారు 1952 ఎన్నికలో ఓడిపోయినవెంటనే Prohibition fail అయిందని అన్నారని ఆ ఒక్కమాటనే గట్టిగా పట్టుకొని చెప్పుతున్నారు. అనేకసార్లు గోపాలరెడ్డిగారు Prohibition మంచిదని, బీదప్రజానీకానికి మేలుకలిగిందని, బీదప్రజలు బాగుపడ్డారని చెప్పినమాటలన్నీ మధ్యపరచి ఏనాడో ఒకసారి Prohibition fail అయిందని అన్నమాటను నొక్కిచెప్పడంలో విశేషంలేదు. నేను చెప్పేది మొత్తముమీద తమ constituency లోని ప్రజలు బాగుపడాలనే అభిప్రాయముంటే, ఈ విధంగా అక్కడ భాగ్యవంతులు పాడుజేస్తున్నారని తెలిసినపుడు, ఆ పరిస్థితులను సరిపెట్టి ప్రజలకు మంచిచేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించరు? ఈ విషయంలో ఇప్పుడు దాదాపు 29 మంది మాట్లాడారు కదా వీరిలో ఏ ఒక్కరుగాని ఈ Prohibition చెడ్డదని చెప్పినట్లుగా కనపడలేదు. Prohibition సరిగా enforce కాలేదని దానివల్ల నష్టమువస్తున్నదనే చెప్పారు గాని చెడ్డదని చెప్పలేదు. నిజమే, వారు చెప్పినదానిలో కొంతమట్టుకు సత్యముండవచ్చు కాని ఆ విధంగా ఉన్నంతమాత్రాన అది పనికిరాదని చెప్పుటకు బదులు ఆ లోపాన్ని సరిచేసి ప్రజానీకాన్ని బాగుచేసే నిమిత్తం దాన్ని సరిగా అమలుపరచేందుకు ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు. అవిధంగా చేయుటకుబదులు, ప్రజానీకానికి హానికరంగా దీనిని వ్యతిరేకించడమేనా ప్రజాప్రతినిధులమైన మనం చేయవలసిన పని, అని అడుగుతున్నాను. ఇదేనా ప్రజారాజ్యం అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ విషయంలో మీ అభిప్రాయమేదో, నా అభిప్రాయమేదో, కలలుగన్న గాంధీగారి అభిప్రాయమేదో, ఈ మూడు పెట్టుకొని విచారణ చేసుకోండి.

తరువాత జైళ్లకువెళ్లినవాళ్లలో ఈ Prohibition offences చేసినవాళ్లు చాలా తక్కువమంది ఉన్నారని హనుమంతరావుగారన్నారు. కాని ఈనాడు ఈ Prohibition లేకుండా అందరిని విచ్చలవిడిగా త్రాగనిచ్చామంటే, త్రాగి ఆ మత్తుతో ఎంతమంది ఎన్ని కృత్యాలు చేసి తత్ఫలితంగా ఇంకెంతమంది జైలుకుపోవలసియుంటుందో ఆలోచించుకోండి: మాలకొండయ్యగారు పాపము ఆ Prohibition offences list కూడ సంపాదించుకొని

వచ్చారు. దాన్ని చూశాను. దానిప్రకారం చూచినప్పటికి ఇంకా ఈ offences కొన్ని జిల్లాలలో తగ్గినట్లే నాకు కనిపిస్తున్నది ఉదాహరణకు తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోను, క్రిష్ణా జిల్లాలోను ఈ offences సంఖ్య తగ్గినట్లు కనిపిస్తున్నది.

Sri K Malakondayya — 52-53 figures చూడండి, లక్షలకొలది ఉన్నారు.

The Hon Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — దానికి ఎంతవిలువ ఇవ్వాలో ప్రజలకుకూడ తెలుసు.

మోటూరి హనుమంతరావుగారు direct principles గురించి చెప్పారు. ఇన్ని direct principles ఉంటే, ప్రత్యేకంగా ఒక్క మద్యపాన నిషేధానికే ఎందుకు ఆ direct principles పెట్టారు, విద్యావిధానానికిగాని మరింకోదానికిగాని ఎందుకు పెట్ట కూడదని సెలవిచ్చారు నిజమే! ఇప్పుడు పెట్టిఉన్న direct principles నే నిలుపుకోలేక బాధపడుతూఉంటే, ఇంకోదానికి పెట్టమని సలహాఇస్తున్నారు. ఎంతటిన్యాయమిది! ఈ సలహాలు రాకముందే direct principles పెట్టారు. ప్రజలకు లాభకరమనిచెప్పి పెట్టారు. లాభముకాదని ఎవరు అనడంలేదు. అందరు దానికి ఒప్పుకుంటున్నారు కాని అది సరిగాలేదు అనిచెప్పి, ఆ direct principles ఇంకోదానికి ఎందుకు పెట్టకూడదు అని అంటున్నారు. ఐక్యమద్రాసురాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు విద్యావిధానంలో అటువంటి direct principles పెట్టగా, అది పనికిరాదని అన్నారు, నేను దానికి ఒక కమిటీవేశాను. ఆ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టును పరీక్షచేయాలని అనుకొంటున్నాను. హనుమంతరావుగారు direct principle అని అంటున్నారు కాని, మనమింతవరకు పెట్టినటువంటి direct principle ను నిలుపుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తేనే ముందు మరికొన్నిటిగురించి ఆలోచించవచ్చు. స్వామి సీతారాం ఉపవాసదీక్షనుగురించి మాట్లాడారు. ఈ సమయంలో దాన్నిగురించి చెప్పడంమంచిదిగాదు. ముందుచెప్పుతాను ఆవిషయము. సీరాకు అనుమతి ఇవ్వడం, ఇదేమి కొత్తదికాదు. Prohibition Act లో ఉన్నది. దాన్ని సక్రమంగా అమలుజరుపడానికి చూస్తున్నాము. ఇది కొత్తగాదు.

తరువాత, రాజేశ్వరరావుగారు హరిజనులయొక్క బాధలు, వారికష్టసుఖాలు తెలిసినవాడు గనుక—వారికష్టసుఖాలు తెలిసినవాడనే నమ్ముచున్నాను. బీద ప్రజానీకానికి ఈ Prohibition ఏవిధంగా మేలుచేసినది చక్కగాచెప్పాడు. ఆయనచేసిన ప్రతిదీ నమ్మకముండే చేస్తున్నాడని అనుకొంటున్నాను. కాదనిఅంటే ఈవిషయంగురించి చెప్పదలచుకోలేదు. కనుక రాజేశ్వరరావు చెప్పినదానితో పూర్తిగా అంగీకరిస్తున్నాను. వారు చెప్పిందంతా బాగుందనే అనుకొంటాను.

పిమ్మట గుంటూరునుంచి వచ్చిన N. V. L. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతారు. ఈయన సుప్రసిద్ధ Criminal lawyer. అందుచేత వారు నాకు తెలుసును. మంత్రి

వర్గముయొక్క ప్రతిష్టతనుగురించి మాట్లాడారు ఎటువచ్చి కణ్వాశ్రమము కనపడలేదు, శకుంతల కనపడలేదని బాధపడ్డారు. ప్రేమపురాణమంతా వెలిబుచ్చారు. స్వామిసీతారాంను గురించి మాట్లాడుచూ, వారితపస్సుఫలితంగా ప్రజలకు లాభముకలిగిందనుకొంటున్నారు గనుకను, అందువల్లనే నీరాకు అనుమతినిచ్చినారు గనుకను, వారిపేరు నీరాబుడ్లమీదవేసి అమ్మమని అన్నారు.

Sri N. V L. Narasimha Rao — స్వామి సీతారాం ప్రాణాలు కాపాడేందుకు ప్రభుత్వం నీరా పద్ధతిని ఏర్పాటుచేశారని పేపర్లలోపడిందని అన్నాను.

The Hon. Sri S B. P Pattabhirama Rao — స్వామిసీతారాం చెప్పుచున్నదినిజమే. బీదప్రజానీకం మేలుకొరకే అవిధంగాచేశారు సరే; యిక "దేవుని ఎదుట ప్రమాణను" గురించివారు చెప్పారు. దాన్నిగురించి నేను చెప్పనవసరంలేదు. వారిధోరణి అంతా ఉపన్యాసధోరణే. వారు అన్నివిషయాలు తెలుసుకొనికూడా యిక్కడ define చేసుకోవాలని, వ్యక్తులు త్రాగుతున్నారు, త్రాగబోతున్నారు అని చెప్పిరి. వారు త్రాగుతున్నారోలేదో కాని, అదిమాత్రం నాకు బాధపుట్టించింది. Foreign liquor పైన పన్ను వేస్తున్నారా అని అడిగారు. అదిహెచ్చుగానే వేస్తున్నాము. కాని దానికి కొంత policy observe చేయవలసివున్నది.

శ్రీ నరసింహారెడ్డిగారు, లేబర్సును త్రాగిస్తే, వారుచేసేపనిలో కొంత efficiency కూడా పెరుగుతుంది అని అన్నారు. Efficiency పెరుగుతుందో లేదోకాని; దానివల్ల ఎక్కువపనిచేస్తారని నేను అనుకోను. కాని వారి energy మటుకు అంతా పోతున్నప్పుడు యింకా ఎక్కువపని ఎట్లాచేస్తాడు అని అనుకుంటాను. నరసింహారెడ్డిగారు వారియొక్క దేహానికి ఆరోగ్యముయిస్తుందోలేదోగాని, వారిచేత efficiency ఎక్కువచేసి turn over ఎక్కువచేయటానికి వారు సహాయముచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ దశరథరామయ్యగారు దేశానికి అవసరమైన ఒక పెద్ద సంస్కరణనుగురించి చెప్పారు.

శ్రీగారపాటి సత్యనారాయణగారు చాలాదూరము గట్టిగాచెప్పారు. వారు చెప్పింది ఏమిటంటే, "Prohibition ను గురించి discuss చేయటానికి ఒకరోజు కేటాయించి మమ్ములను బ్రతికించండి బాబూ!" అని అర్థించారు. వారావిధంగా మాట్లాడడము మన యొక్క గౌరవానికి భంగమని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతిఒక్కరిని బ్రతికించటానికి చంపటానికి అనుగుణమైన పద్ధతిలో యీ ప్రభుత్వాన్ని నడపడములేదు. అందరికీ Law అనేది ఒక్కటే, అది అందరికి వర్తిస్తుందని అంటున్నాము. నేను దానికి జడిసేవాణ్ణి కాదు. ఈప్రభుత్వము అలాంటివాటికి జడవదు. ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం పంతులుగారి ప్రభుత్వములో వున్నవారు త్రాగుతున్నారని అన్నారు. ఆవిధముగా అనడం న్యాయముకాదు. ఈప్రభుత్వముమీద నమ్మకములేదని అవిశ్వాసతీర్మానం తీసుకొని రావచ్చు. అప్పుడు మేము తప్పకుండా రాజీనామా

యివ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నాము. మేము చేయవలసినది, కృషిక్ లోక్ పార్టీవారు ఒక మంచిచేస్తున్నారు. అది మేమే తీసుకొనిరావలసినది. ఆ తీర్మానము మేము తీసుకొని రావటానికి బదులు వారే తెచ్చారు. మాకు అందుకు చాలా సంతోషము. దానిలోని విషయాలు మేము తీర్చి దిద్దటానికి వీలులేదు. ఆంధ్రకేసరి అనిపించుకున్న ప్రకాశంపంతులు గారు చాలా అనుభవంగడించినవారు. పెద్దవారు దేశముకోసము ఎంతోకష్టపడి సేవచేసినారు. వారిని అనడము మంచిపద్ధతి కాదు. వారు దేనికోసము పని చేస్తున్నారో, వారు మరొకదాని కొరకు చేస్తున్నారో, దాన్నిగురించి యిక్కడ ప్రస్తావించడము మంచిదిగాదు. సత్యనారాయణగారు వారినిగురించి ప్రకటించడము అనవసరం అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ లక్ష్మణదాసుగారు కూడా ప్రభుత్వాన్ని support చేశారు. సాగి సూర్య నారాయణరాజుగారు యిప్పుడు యిక్కడ లేరు. అయన వున్నట్లయితే, నేను వారు చెప్పిన విషయాలకు సమాధానము చేప్పేవాడిని. వారు యిక్కడ లేరుగనుక నేను చెప్పనవసరము లేదు. తరువాత ప్రగడ కోటయ్యగారు prohibition విషయములోని కష్టసుఖాలు చెప్పారు. శ్రీ M V Subba Reddi గారు మద్యనిషేధము విఫలమయిందనిన్నీ, సత్యాగ్రహులను విడుదలచేయాలని కోరడములో అసలు మద్యనిషేధము రద్దుచేయాలంటే సత్యాగ్రహము చేయడము సరియైనపద్ధతి కాదనిన్నీ, అసలు ఏ కార్యక్రమానికి గూడ అది సరియైనపద్ధతి కాదనిన్నీ చెప్పారు. ఈమద్యనిషేధచట్టము ఉల్లంఘించటానికి వ్యక్తులు ఉన్నారని అనుకుంటాను. అయితే సత్యాగ్రహము అనేమాట ఉపయోగించడము అనేది తప్పు అని నేను అనుకొంటున్నాను.

శ్రీ N. V. Rama Rao గారు వారియొక్క మామూలుధోరణిలో చెప్పారు. వారు చెప్పడములో ఎంతదూరము వెళ్లారంటే; యింతవరకు papers లో వ్రాసిన సంగతులను బట్టి ప్రభుత్వము ప్రజలను మభ్యపెట్టుతున్నట్లుగా చెప్పారు. అది సరికాదు. అది చాలా అన్యాయమైన అభిప్రాయము. కమిటీ రిపోర్టు రాగానే discuss చేయండి అని చెప్పాను. కమిటీ రిపోర్టు వచ్చినతరువాత చూద్దాము. (Interruption)

Sri N. V. Rama Rao :— నేను నాగిరెడ్డిగారు మొదలైనవారమంతా అబద్ధాలాడేవారమన్న మాట, మంత్రి పట్టాభిరామారావుగా రొక్కరే సత్యసంధులు కాబోలు.

Sri G. Latchanna :— దేశపరిస్థితులను పరిష్కరించేందుకు ప్రభుత్వము అప్పుడప్పుడు కమిటీలను వేసినప్పుడు వారు పంపిన నివేదికలలోని సూచనలను ప్రభుత్వము ఆచరణలోనికి తీసుకొనివస్తుందా లేదా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— పరిస్థితులను తెలుసుకో టానికి, ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనటానికి ప్రభుత్వము కమిటీలను వేసి వారిద్వారా తెలుసు కుంటుంది. అంతమాత్రాన వారు యిచ్చిన సూచనలను అమలులోకి తప్పకుండా తేవలెనని ప్రభుత్వమునకు బాధ్యతలేదు. నివేదికలను పరిశీలించి అవసరమనితోస్తే అమలుకు తెస్తుంది.

27th May 1954]

Sri G. Latchanna — మన ఆంధ్రప్రభుత్వము ఏర్పడినతరువాత ఆంధ్రదేశముయొక్క యథార్థ పరిస్థితులను పరిశీలించటానికి కమిటీని వేయలేదా ?

The Hon. Sri S. B. P Pattabhirama Rao — ఆంధ్రప్రభుత్వము ఏర్పడిన యీ ఆరుమాసములలో ఆంధ్రదేశపరిస్థితులు ఏవిధంగా వున్నవో తెలుసుకోటానికి ప్రభుత్వము కమిటీని వేసింది. వారి నివేదిక పరిశీలనలో వున్నది.

శ్రీ M. Subba Reddi గారు కూడా మద్యనిషేధాన్ని రద్దుచేయటానికి సుముఖంగా లేరు.

Sri T. Nagi Reddi — నేను ఒక చిన్నవిషయము చెప్పడము మరచిపోయాను. మద్యనిషేధము రద్దుచేయడము విషయములో యిప్పుడు జరిగేచర్చల ననుసరించి, ఆకమిటీ రిపోర్టులోని అంశములను అమలులో పెట్టుతారా లేదా అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

The Hon Sri S. B P. Pattabhirama Rao.— అది అమలులో ప్రభుత్వము పెట్టుతుందనే ఊహ బహుశః నాగిరెడ్డిగారికి వుంటే వుండవచ్చు, అవి ఆచరణలో పెట్టుతామని నేను చెప్పలేదు. వాన్ని పరిశీలించినతరువాతనే చెప్పగలను. తరువాత శ్రీ ఆంజనేయులుగారు ఒక విషయము చెప్పారు. అది ఏమిటంటే కల్లుదుకాణాలు ఎక్కడెక్కడ వున్నవో వారు లెక్కలువేసి చెప్పారు. అలాంటివి మా నోటీసుకు తెస్తే నేను విచారిస్తాను. మామూలుగా ఆ దుకాణాలు ఎక్కడెక్కడ వున్నవో తెలుసుకోటానికి వీలం లేదని అనుకుంటాను. ఆటువంటివి ఎక్కడైనా వుంటే విచారించి చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ టి. లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారు చెప్పినవిషయాలన్నీ తెలుసుకొంటాను.

శ్రీ రొక్కం లక్ష్మీనరసింహందొరగారు కొన్ని ముఖ్యవిషయాలను చెప్పారు. వారు కొంచెము దీర్ఘంగా ఆలోచించి యీ విషయాలను సమగ్రంగా చెప్పారు. వారు ఉపన్యాసములో చెప్పినవిషయాలను నేను విన్నతరువాత, వారు చెప్పినదానిలో కొంత యదార్థము వుందని చెప్పక తప్పదు. వారు చెప్పినదానితో నేను సంపూర్ణముగా యేకీభవించాను. (Interruptions)

అధ్యక్షా! వారు యే పార్టీవారైనా, యెన్నిప్రశ్నలువేసినా, ప్రశ్నలకాలంలో వేసిన ప్రశ్నలకు, ఉపప్రశ్నలకు అన్నిటికీ సమాధానములు నేను చెప్పుతున్నాను. కాని యిప్పుడు నేను మాట్లాడుచుండగా, వారు మాట్లాడుతూ, నా ప్రసంగమునకు అవరోధము కల్పిస్తున్నారు. వారు మాట్లాడుచున్నప్పుడు నేను యెన్నడూ అడ్డగించలేదు.

శ్రీ దొరగారు చెప్పినవిషయాలతో నేను యేకీభవిస్తున్నాను. వారి సవరణను పరిశీలించటానికి ఆమోదించవచ్చునని తోచింది. దానికి నేను నా సమ్మతిని తెలియచేస్తున్నాను. దానిని ఆమోదించవలసినదిగా సభవారిని కోరుతున్నాను.

Sri G. Latchanna :— On a point of information, Sir; ఇప్పుడు అడిగేదానికి మంత్రిగారిని సమాధానము చెప్పమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ నరసింహందొరగారి ఉపన్యాసం విన్నతరువాత మంత్రిగారికి దానిని బలపరుద్దామనే భావం కలిగినదా, లేక అదివరకే దానిని బలపరుద్దామనే భావము యేమైనా కల్గినదా?

The Hon Sri S B P. Pattabhirama Rao — వారి హృదయం లోకి దూరగలిగే భావం వారికుండే మోగాని నాకులేదు.

Sri G Latchanna — వారి హృదయంలోకి దూరగలభావం తెలుసుకోన్నా రనికాదు, నేను అడిగిన ప్రశ్న. మంత్రిగారికి శ్రీలక్ష్మీనరసింహదొరగారి ఉపన్యాసం విన్న తరువాత ఆభావం కల్గిందా? లేక దానికి ముందు కల్గినదా?

The Hon Sri Parttabhirama Rao — వారి ఉపన్యాసము విన్నతరు వాతనే కల్గిందని నేను చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :— May I take it, you have finished your speech.

The Hon. Sri. S. B. P. Pattabhirama Rao.— I have 40 minutes out of which I have taken 30 minutes so far.

శ్రీ పి. వి. జి. రాజుగారు సహజసిద్ధంగా Constitutional Expert అంటకోవటం Constitutional point మాట్లాడటం క్రొత్తగాదు. వారు మాట్లాడుతూ constitutional points ను అనేకము తెలియజెప్పారు. వారిని నేను అడగవలసిన ప్రశ్న యొవరో అడిగారు. Travancore-Cochin State లోయీ Prohibition విషయంలో వారి గవర్నమెంటు యేమీ చేయలేదని, యింకొక గవర్నమెంటు విషయం మాట్లాడటం అనవసరమని అనుకుంటున్నాను.

ఇంకొకవిషయం కాంగ్రెసుకు ముందుగానే అక్కడ అధికారములో వున్న మిశ్రమ మంత్రివర్గంలో యీ ప్రజాసోషలిష్టు మంత్రివర్గంవారు యీ Prohibition ను extend చేస్తున్నట్లు పత్రికలలో చూచాను. అక్కడ కాంగ్రెసువారు పత్రిపక్షంలో వున్నారంటు న్నారు. Congress కాని వారు ప్రజలకు యెంతగా వుపయోగపడుతోందని భావిస్తున్నా రో, కాంగ్రెసువారూ అదే భావముతో వున్నారు. కాంగ్రెసువారు దానిని ప్రతిఘటించ లేదు. అంతేకాకుండా దేశమంతటవున్న యీ Prohibition వల్ల గౌరవము మనకు కల్గింది.

తరువాత శ్రీ గౌతు లచ్చన్నగారు, మన మాజీమంత్రిగారు వారు యేదో యీ prohibition ను శవంతో పోల్చి చెప్పారు. వారు ఎదో భావంలో యెంతగానో మాట్లాడారు. వారు చాలా పెద్ద leader. వారి భాష నాకురాదు. (Interruption).

Sri G. Latchanna :— వారు ఆ భాషను కొంచెము అనుసరించవలసిన వారుగా అనుసరిస్తే మంచిదని అనుకొంటున్నాను. దానికి personal explanation చెప్పాలంటే (Interruption)

Mr. Speaker — This is not the way of carrying on a debate. Hon. Members should wait till the Minister finishes his speech, and then ask for clarification of points. Otherwise nothing will be served by interrupting him for each and every sentence.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — I have not disturbed them in their speech when they cast aspersions on me. At present, in my reply, I am replying to their statements.

తరువాత, యిదే Prohibition సమస్యపై భేధాభిప్రాయము వచ్చి వారు అంత వరకు మంత్రివర్గంలో వుండి తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామా నిచ్చారు. కాబట్టి అదే విధంగా యిప్పుడు Prohibition మీద తీర్మానము నెగ్గింది, కాబట్టి మంత్రివర్గంలోంచి వచ్చి, రాజీనామా యివ్వవలసినదని సలహా నిచ్చారు. వారావిధంగా సలహా నిచ్చారంటే సహజంగా—తోక తెగిన నక్క యేమిచేస్తుంది ? అది దానికి సహజమే. (Laughter)

Sri G. Latchanna rose to speak.

Mr. Speaker .— The Hon. Minister is not yielding.

Sri G. Latchanna kept standing in his seat.

Mr. Speaker :— The Hon. Minister will please resume his seat;

Mr. Speaker :— Now raise the point of order.

Sri G Latchanna —నేను point of order raise చేస్తున్నాను. "తోక తెగిన నక్క" అనే పదప్రయోగము యిదివరకు మంత్రివర్గమునుండి రాజీనామా యిచ్చిన వారికి అందరికీ వర్తిస్తుందా ? ఆ సాంప్రదాయము యీ parliamentary భాషలో వుందా ? అది వుంటే, అందరికీ వర్తిస్తుందా ? అని.

Mr. Speaker ·— అందులో point of order యేమీ లేదండి.

The Hon Sri S. B P. Pattabhirama Rao .— నక్క చాలా తెలివైనదండి. అందువల్ల "నక్క" అనే పదం వుపయోగించాను. "నక్క" అనే మాట "చాలా తెలివైనది." అనేభావంతో వాడాను. (Interruption)

Sri G. Latchanna :—అది insinuation కాదా ? "తోక తెగిన నక్క" అనే పదప్రయోగము Insinuation క్రింద వస్తుంది కదా ? అందువల్ల అధ్యక్షులవారు దానిమీద ruling యివ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. దయచేసి నేను అడిగినదానిమీద clarify చేస్తూ తమ రూలింగు యివ్వండి.

Mr. Speaker :— There is no insinuation at all. What does it mean? It is quite parliamentary, I think. There is nothing unparliamentary in it. If it is casting aspersions against any individual, let it not be used again.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— Sir, when I entered the chamber this afternoon, I came in with the sleeves of my shirt tucked up. On seeing me in this fashion, the hon. Member remarked, "Look here, he is coming as though to fight."

నేను యేదో చేతులుయెత్తి మాట్లాడుతున్నందులకు వారికి కోపంవచ్చివుండవచ్చు. కాని వారు అప్రస్తుతమైన విషయాలు చెప్పినందువల్ల, దానికి నేను జవాబుచెప్పవలసి వచ్చింది

Mr. Speaker :— No member should indulge in such personal attacks.

Sri G Latchanna — అధ్యక్షులవారు యిచ్చిన రూలింగు అట్టి పద ప్రయోగము parliamentary అని యిచ్చారా ? లేక unparliamentary అని యిచ్చారా ? తమరూలింగు విశదముగా తెలుపుతారా ?

Mr. Speaker · — ఏదో యిచ్చాను. (Interruptions) Order, Order. I now say it is unparliamentary

Sri G Latchanna — అది ధర్మమా ? అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :— The Hon. Minister has explained himself; I think it is unnecessary to speak about it. He can proceed with his speech.

The Hon Sri S. B. P Pattabhirama Rao .— అయినా వారికి యెంతోబాధ కల్గుతూన్నప్పుడు యింకా యెన్నోవారు చెప్పినవిషయాలను గురించి నేను జవాబుచెప్పవలసినా, యిప్పుడు వాటికి జవాబు చెప్పదలచలేదు.

శ్రీ M. Subba Reddi Garu, permit holders కు liquiors కు permits జాస్తిగా యివ్వమనిచెప్పారు. వాటిని medical certificates మీద యివ్వ వచ్చునని సలహాలుచెప్పారు. అందుకు యిబ్బందియేమీలేదు. అసలు రామమూర్తి కమిటీ రిపోర్టులో అటువంటిది యెంతవరకు అంగీకరిస్తారనే ఆలోచనచేయడానికి సూచింప బడినది అని అనుకొంటున్నాను. కల్లు త్రాగడానికి సలహాలు యివ్వటం లోకవిరుద్ధమని చెబు తున్నాను. అందుకే శ్రీ రొక్కం లక్ష్మీనరసింహందొరగారు యిచ్చిన amendment ను అంగీకరించటం మంచిదని అన్నాను. అది పూర్తిగా ప్రజలకు వుపయోగపడుతుంది. ఆ అభి ప్రాయముతో ఆ amendment ను అంగీకరిస్తే వీలుంటుందని, అందువల్ల R. L. దొరగారి ఆ amendment వుపయోగపడుతుందని చెబుతున్నాను. ఈ Prohibition policy యెంతవరకు లాభదాయకంగావుంటుందో అంతవరకు అమలుపర్చడానికి, శ్రీ రామమూర్తి కమిటీ రిపోర్టు పరిశీలించి అంతవరకే అంగీకరిస్తాను. ఆంధ్రరాష్ట్రం యేర్పడిన తర్వాత యెన్నో చిక్కుసమస్యలు వచ్చినవి. నేను Prohibition ను రద్దుచేయడానికి

27th May 1954] [The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao]

అంగీకరించినా, Act తీసివేయడానికి వెంటనే తొందరపడిచేస్తే, అందులో చాలా చిక్కులువున్నాయి. అట్టి అవకాశము కలుగకుండా నీరాపద్ధతిని, రామమూర్తి కమిటీనివేదికను ప్రభుత్వము వివరంగా పరిశీలిస్తుంది. శ్రీ వెంకటయ్యగారుచెప్పినవిషయం, వారు కొంత technical knowledge తో, వారు చదువుకొన్న వారు కనుక, ఒక policy ని యిచ్చారు. ప్రభుత్వము ఆనీరానుకాచి, బెల్లంచేసి, పిమ్మట దానిని పంచదారగా చేసేందుకు ఒక scheme ను యిచ్చారు. ఆ scheme ప్రభుత్వపరిశీలనలోవుంది. ఆ scheme ను వుపయోగించితే, మాజీగీతపనివారికి చాలా లాభదాయకము. వారిని బాధపెడదామని, కష్టపెడదామని మావుద్దేశ్యంకాదు. వారికి బంజరుభూములు యిస్తాము. అది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వున్నది. ఇదివరకు వృత్తిపోయినవారికి మంచిమార్గంలో మేలు చేయడానికి ప్రభుత్వము యోచనచేస్తున్నది. ఆటువంటి సంఘ సంస్కరణలు అమలుజరపడానికి కొంత కాలంపడుతుంది. అందుకు కొంచెము వోపికపట్టాలి. వారికి State Government (Interruption) అందువల్ల, నీరాగాని, కల్లుగాని తీసేవాళ్ళకు వృత్తి కల్పించమని చెపుతున్నారు. అందువల్ల ఈవృత్తిపోయినవారికి వృత్తికల్పించడం న్యాయమేకాని, అందుకోసమని వాళ్ళను కలకాలం, తరతరాలుగా ఈవృత్తిలోనే ఉంచడం మంచిదికాదు. ఇప్పుడు నాకొడుకు వ్యవసాయం చేయడంలో తప్పేమీలేదు. నేను వ్యవసాయంచేస్తే నాకొడుకు వ్యవసాయంచేయాలని ఎక్కడుంది? డాక్టరు కొడుకు, డాక్టరుకావాలని, లాయరుకొడుకు లాయరుకావాలని ఎక్కడుంది? కాబట్టి నీరా తీసేవాళ్ళకొడుకులు నీరానేతీయడం మంచిదికాదు. ఆలాతీయాలంటే తీయవచ్చు. కాని ఈపనిపోయినవాళ్ళకు ఎన్నో కన్‌సెషన్స్ ఇస్తాం, వాళ్ళకు అన్నివిధాలా సౌకర్యాలు కల్పిస్తాం అని చెపుతున్నాను. అదేకాకుండా వాళ్ళకు నీరా తీయడానికికూడా అనుమతిస్తాం. ఏదైనా ఒకసోషల్ రిఫారం ప్రజల్లో తీసుకురావడానికి కొంత కాలం పడుతుంది. ఈనాడు ఇది fail అయిందని అనుకోడం ధర్మంకాదు. అందుచేత మనం కొంచెం ఓపికతో పనిచేయడంమంచిది. అయితే డిపార్టుమెంటు కొంతపనిచేసిఉంటే బాగుండేది. కాని అనుకున్నంతసరిగా పనిచేయలేదని నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని వాళ్ళనుకూడా నేను నిందించడంలేదు. ఏదైనా ఒక సోషల్ రిఫారం చేయవలసివచ్చినప్పుడు దానికి కొంతవరకు ప్రజా సహకారంకూడా ఉండాలి. ఎందుచేతంటే ఇది ప్రజలకు లాభంచేస్తుంది. కాబట్టి ప్రజలు సహకారంఇచ్చి, దీన్ని ప్రచారంచేస్తే సాంఘికవిషయమైన ఈ మద్యనిషేధాన్ని తప్పకుండా జయప్రదం అయ్యేట్లు చేయవచ్చు. ఒక జనరేషన్ అయ్యేటప్పటికి వాళ్ళను బాగా తెలియచేయవచ్చు. ఇంకోవిషయం. మద్యనిషేధం తొలగించమంటున్నారు. దాన్ని తొలగిస్తాం. కల్లుఅంగళ్లు పెడతాం. ఆ కల్లు అంగళ్ళకు మనబిడ్డవెళ్ళి కల్లు త్రాగుతున్నాడని తెలిస్తే ఏతలితండ్రులకు బాగుంటుందని అడుగుతున్నాను. సుందరాంగుడు కానివ్వండి, అధికారంఉన్నవాడే కానివ్వండి, చాలాడబ్బున్నవాడే కానివ్వండి. కల్లు త్రాగుతుంటే ఏతల్లితండ్రులు సహించగలరు? మన సంస్కృతి, మన హిందూదేశ సంప్రదాయం, మనపద్ధతులు ఉన్నాయి. మనపద్ధతులను మనం ప్రతిబింబించడానికి అలవాటుపడ్డాం. యూరపుదేశాల్లో

[The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao] [27th May 1954

ఒకబల్ల మీద తలిదండ్రులు, పిల్లలు, మనమళ్లు కూర్చొని త్రాగడానికి అలవాటుపడవచ్చు, కాని మనదేశంలో అది లేదు. నేనింతవరకు మనవిచేసినట్లు శ్రీరామమూర్తికమిటీ పరిశీలించిన దానిలో ఆచరణకు పనికివచ్చేవాటిని ఆచరణలో పెడతాం. Liquor permits ఇస్తే, ఆలా permits ఇవ్వడంవల్ల తెలియనివాళ్ళను, పేదవాళ్ళను త్రాగించి వాళ్ళను వీధుల్లో త్రిప్పడంమంచిది కాదు. కాబట్టి ఆవన్నీ వీలైనంతవరకు ఆలోచిస్తాం. ఈ లోపునే నీరా తీయడానికి అనుమతిచ్చి వాళ్ళకు వృత్తికల్పిస్తాం. ఇప్పుడు వారు పర్మిట్ల సిస్టంమీద ఇమ్మని చెపుతున్నారు. కాని ఏ పర్మిట్లసిస్టం అయినా సరిగా జరిగిందా అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి ఇందులోఉన్న difficulties చూడకుండా ఏమీచేయడానికి వీలుకాదు. ఇంకా కొంతవరకు చూడ్డానికి వారికిఅవకాశం కల్పించిఉంటే ఇంకా రిపోర్టులోఉండిఉండేది. కాబట్టి ఎవరికీ కష్టంలేకుండా దీనిమీద న్యాయమైన నిర్ధారణ చేయమని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

Mr Speaker :— ఇంతటితో దానిమీద చర్చ ముగిసింది. ఈ సవరణలు సభవారి ఓటుకు పెడుతున్నాను.

సవరణలు చాలా ఉన్నాయి. ఇందులో మూడుమాత్రం నేను ఓటుకు పెట్టతలస్తున్నాను.

మొదటి సవరణ — శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ పి. వి. శివయ్య, శ్రీ ఎన్. శివరామిరెడ్డిగార్ల పేరుతో ఉంది కలిపి "and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations contained in the report be implemented by the Government forthwith"

రెండవది— Sri C. Subbbarayudu

Add at the end the following:

"and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations of the Ramamurthi Committee should be examined and such steps as are necessary for the successful implementation of Prohibition policy be taken."

మూడవది :— Sri R. Lakshminarasimham Dora

Add at the end, the following:

"and on such consideration recommends to the Government that the recommendations of the the Ramamurthi Committee should be examined in detail and action taken and that in the meanwhile the Government should create employment to the ex-toddy tappers by utilising Sweet Toddy rules and also utilise all surplus neera for conversion into jaggery with the aid of suitable machinery set up for the purpose."

ఈ మూడుసవరణలు మాత్రం తీసుకుంటున్నాను. మిగిలినవి తీసివేస్తున్నాను.

[27th May 1954

Sri Pragada Kotaiah — మిగతా సవరణలు ఎందుకు రావని అడుగుకున్నాను.

Mr Speaker :— చాలావరకు సవరణలు కమ్యూనిష్టులు ఇచ్చినవి ఉన్నాయి వారు వదులుకున్నారు. కమ్యూనిస్టులు ఇచ్చినవికాక మిగిలినవి ఈ మూడుసవరణలలో include అవుతాయని చెపుతున్నాను.

3 సవరణలు వరుసగా ఉన్నాయి. చాలాసవరణలు వచ్చాయి. అందులో కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు యిచ్చినవి సవరణలన్నీ చాలా ఉన్నాయి. కొద్ది ఇంచుమించు అన్నీ ఒక్కలాగే ఉన్నాయి. చాలా సవరణలను కమ్యూనిష్టుపార్టీవారు యిచ్చారు. ఇవిఅన్నీ ఒకలాగే ఉన్నందువల్ల అందులోనుంచి ఒకటే సవరణను ఈ సభముందు పెట్టి ఓటింగ్‌కు పెడతాను ఒకటి వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిది, రెండవది P Venkateswarlu గారిది, మూడవది C. Subbrayudu గారిది. ఈమూడింటిని మనం వోటింగుకు పెడదాము. తతిమ్మా సవరణలు అన్నీ ఊరికే move చేసినట్లవుతాయి.

Sri Pragada Kotaiah — నాసవరణ ఒకటి వుంది దానినికూడా యిందులో include చేసి ఈసభలో ఓటింగ్‌కు పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను నేను యిచ్చిన సవరణకు ఈసవరణకు ఏమాత్రం సంబంధంలేదు. అదివేరు ఇదివేరు. అందుచేత దానినికూడా ఓటింగ్‌కు పెట్టే సవరణల list లో include చేయాలి. నాసవరణ ఒకసారి చూస్తే తెలుస్తుంది. నాసవరణ ఏమిటంటే, ex-toddy tappers కు బంజరుభూములను ఇవ్వాలని, పంచదార పరిశ్రమకు అవసరమయ్యే నీరాను ఉత్పత్తిచేయటానికి వారికి అవకాశం కల్పించాలని నాసవరణ. ఇది మిగతా వాటిలాగలేక వేరుగా ఉన్నది అందుచేత దీనినికూడా ఓటుకు పెట్టాలని కోర్తున్నాను.

Sri P. V. R. Gajapathi Raju :— You said a little while ago, that there are three amendments and the main resolution to be put to vote. May I suggest to you, that if one of the amendments is put to vote and suppose it is carried, the other two amendments need not be put to vote; otherwise it would land the House in the same utter confusion which prevailed at the time the Capital question was discussed; and then the main resolution may be put to vote.

Mr. Speaker :— Sri P. Kotaiah's amendment is out of order.

అందువల్ల దానిని తీసిపారేశాను. (రెండవది The question of procedure is this) మొట్టమొదటి సవరణ గోపాలకృష్ణయ్యగారు, P V. Sivayya గారు, శివరామ రెడ్డిగారు ఇచ్చినది. ఈ సవరణను ముందు ఓటింగ్‌కు పెడతాను. ఈ సవరణ నెగ్గితే, ఈ సవరణను అసలు motion కు చేర్చి, తిరిగి ఓటుకుపెడతాను. ఈ సవరణకనుక ఓడిపోతే, 2 వ సవరణ సుబ్బారాయుడుగారిది ఓటుకుపెడతాను. అది నెగ్గితే main resolution కు చేర్చి వోటుకు మళ్లీపెడతాము. లేకపోతే 3 వ సవరణ ఓటుకు పెడతాము. మొదటిసవరణ నెగ్గితే మిగిలిన సవరణలను తీసుకోనవసరం ఉండదు

Sri P. Kotaiah rose to speak.

Mr. Speaker :— Point of order against what ?

Sri P Kotaiah — నా amendment మొదట ఈ సభలో అంగీకరించబడింది, బలపర్చబడిందికూడా. దానిమీద చర్చకూడా జరిగింది. కాని ఇపుడు అధ్యక్షులవారు అది out of order అని ruling యిచ్చారు. అలాకాకుండా దానిపై చర్చజరిగింది కనుక నా amendment ను కూడా ఓటుకు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఆర్డర్ of priority దృష్ట్యా చూచినా నా amendment ఈ 3 సవరణలతోబాటు ఓటింగ్‌కు రాదనడంలో అర్థంలేదనుకుంటాను.

Mr Speaker ·— అర్థం ఉంది. మీ amendment ను ఆ విధంగానే rule out చేశాము.

Every amendment was considered and whichever is not in order is rejected. Your amendment is in that position.

Sri P. Kotaiah .— I should like to know under what rule.

Mr. Speaker .— It has been ruled out. It need not be explained.

Sri C. Subbarayudu .— (Rose to speak against Speaker's ruling)

Mr. Speaker :—It is disobeying the ruling of the Chair. I am putting the first amendment to the vote of the House. The motion is:

'Add at the end, the following .—

"and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations contained in the Report be implemented by the Government forthwith."

The motion was carried.

Mr. Speaker :— I shall now put the main resolution as amended to the vote of the House. The question is :

"That the Report of the Andhra Prohibition Enquiry Committee appointed by the Government, in G. O. Ms. No. 13, Revenue, dated 6th January 1954, and Memorandum No. 17156-4/53-10 dated the 9th Janury, 1954, be taken into consideration and on such consideration this Assembly resolves that the recommendations contained in the Report be implemented by the Government forthwith."

The motion was carried. Amidst Opposition applause.

It was not pressed to a division.

Mr. Speaker :— The House will now adjourn to meet again at 9 A. M. tomorrow the 28th May 1954.

The House then adjourned.

APPENDIX No. I

[VIDE ANSWER TO SHORT NOTICE STARRED QUESTION No. 653 PUT BY SRI V SRI KRISHNA, M L. A AT THE MEETING OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY HELD ON 27-5-54 Page 98 Supra]

SUBJECTS DISCUSSED AT THE CONFERENCE OF THE COLLECTORS AND OTHER OFFICERS AT KURNOOL ON THE 19TH AND 20TH FEBRUARY, 1954

1. Prohibition-working.
2. Review of Food Position and Procurement.
3. Progress of Community Projects.
4. Popularisation of Telugu as official language.
5. Law and Order.
6. Power Projects.
7. Reorganisation or Replacement of District Boards.
8. Formation of new Districts.
9. Assignment of Banjar lands.
10. Amendment of the Madras Hereditary Village Officers Act.
11. Simplification of Land Acquisition proceedings.
12. Collection of loans given by the Agricultural Department.
13. Payment of salaries to Elementary school teachers.
14. Payment for famine works.
15. Selection of Deputy Thasildars to be made on the basis of an interview to be held by the Service Commission and the cadre of Deputy Tahsildars and Tahsildars to be centralised on a State level.
16. Making the election staff permanent.
17. Lottery Scheme.
18. Making temporary staff working for more than five years permanent.
19. Stoppage of increment.
20. Empowering Collectors to appoint additional staff.
21. Tungabhadra water for second crop in Cuddapah District.
22. Supply of jeeps to Revenue Divisional Officers and Tahsildars.

Sree Rama Press, Madras-21.
31-3-1955